

fuzinar

Leto XIX

Ravne na Koroškem, 15. julija 1982

Št. 7

Odgovorno uresničevati vse dogovorjeno

To poletje v železarni razpravljamo o temeljnih samoupravnih aktih, jeseni jih bomo sprejeli na referendumu. Tisto, za kar se bomo dogovorili, bomo morali potem tudi izpolnjevati. Glavnih namenov predlaganih sprememb je več:

- * izboljšati samoupravni položaj delavcev
- * z višjo stopnjo odgovornosti in medčloveških odnosov zagotoviti učinkovito izvajanje poslovne politike, planskih nalog in nalog vsakega delavca

- * določiti medsebojne ekonomske in samoupravne odnose, razmejiti pristojnost, izboljšati postopke itn.

Kratko: z boljšim organiziranjem in uresničevanjem samoupravljanja bomo ustvarili pogoje za doseganje boljših poslovnih rezultatov.

Obrazložitev (napisana kratko in pregledano) je bila v 2400 izvodih razdeljena delavcem. Družbenopolitične organizacije so se do vsebine aktov opredelile.

Naši temeljni samoupravni akti bodo dokaz naše samoupravljalске zrelosti. V njih bomo jasno povedali, kaj urejamo in delamo na ravni delovne organizacije, kaj na ravni tozdov in DS. Rekli bomo, da je delovna organizacija več kot le goli seštevek tozdov. Opredelili

bomo kdo kdaj o čem odloča ter določili pristojnosti od samoupravnih delovnih skupin do delavskega sveta DO.

Notranje spore bomo poravnali z arbitražo in poravnalnim svetom.

Demokratsko se bomo dogovarjali, demokratično sprejemali poslovne odločitve, a potem jih bomo avtoritativno izvajali, saj imamo točno določeno, kdo je za kaj

odgovoren, uvedli pa bomo tudi vsakoletno ocenjevanje poslovnih delavcev, delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in pooblaščenih delavcev. Teh bo blizu 450.

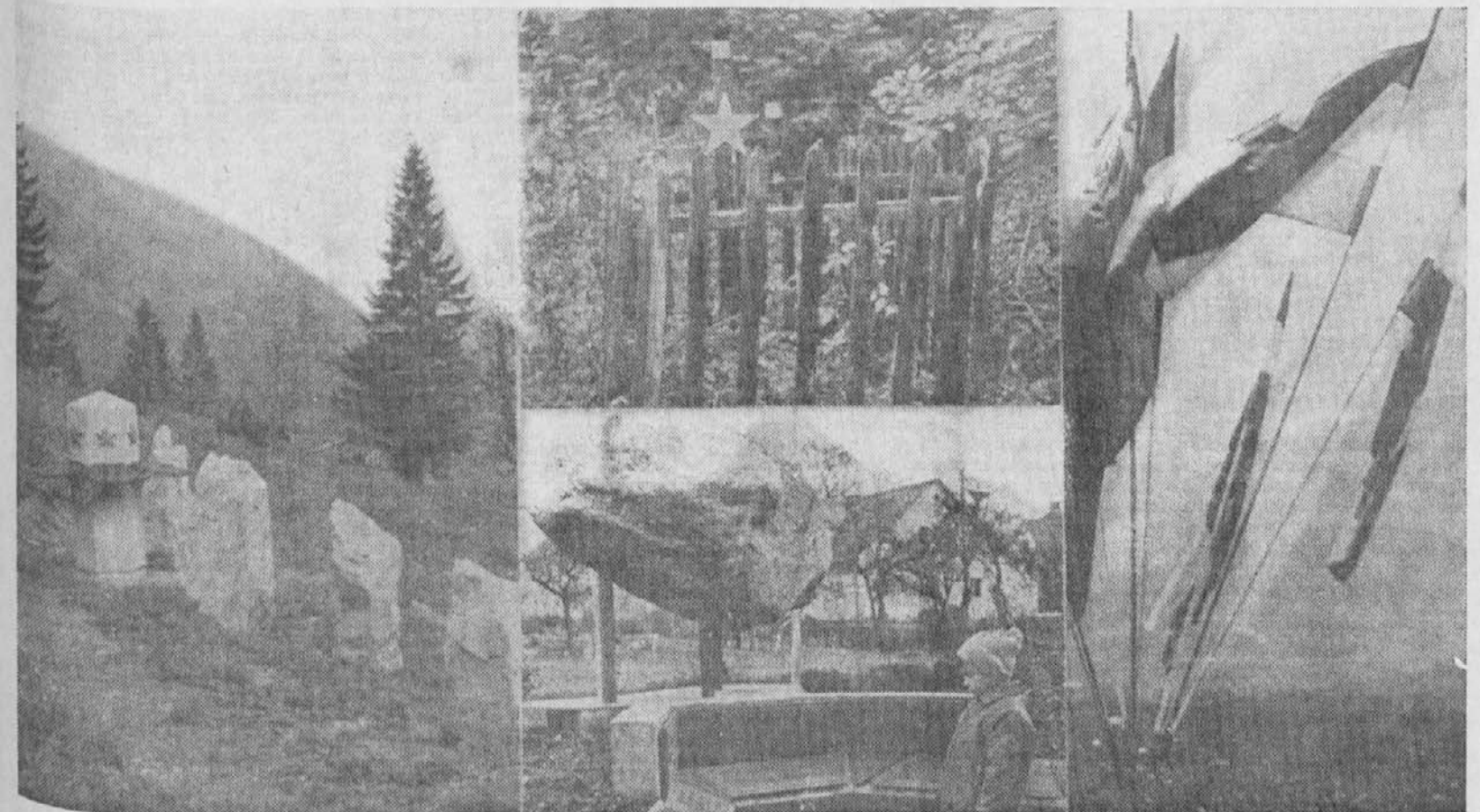
Naučili smo se preciznega oblikovanja načel, uveljaviti pa hočemo tudi pravila za njihovo uresničevanje.

Čas to zahteva.

Med dvema praznikoma izide ta številka, a ni naravnana praznično, na kar opozarja že uvodnik.

Ni več čas velikih praznovanj, kajti razmere nas silijo v delo in zopet delo in če si hočemo dobro, se moramo temu podrediti tudi v času dopustov, tudi za praznik.

Vendar pomen praznikov — v tem času dan borca in dan vstaje slovenskega naroda — ni zmanjšan. S tem ko je manj hrupa in velikih besed, postajajo obeležja skupnejša, bolj intimna in pristna — in tako je najbrž tudi prav.



Kamen, les, zastave — plemenitemu boju v spomin

NAŠ DELEGAT NA 12. KONGRESU ZKJ:

VLOGA KOMUNISTOV IN OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE KOMUNISTOV V ZAOSTRENH POGOJIH GOSPODARJENJA

Pri analizi vzrokov za še vedno preslabo prodornost komunistov in osnovnih organizacij v svojih sredinah smo ugotovili, da je delovanje često nedosledno in temelji prevečkrat na posameznikih, čeprav bi morali biti aktivirani vsi člani osnovne organizacije. Res je sicer, da smo v zadnjih letih priča vse večje aktivnosti osnovnih organizacij Zveze komunistov, posebno ko se obravnava problematika gospodarjenja v zaostrenih pogojih, vendar se tematika še vedno preveč obravnava, kot da je sama sebi namenjena, premalo pa se prenaša v neposredne delovne sredine, kjer bi komunisti na samoupraven način realizirali svoja pozitivna hotenja, ki temeljijo na odpravi pomanjkljivosti v naši družbi in na nadaljnji krepitvi materialne osnove socialističnega samoupravljanja.

ramo pri svojem delu dokazati.

V sredini v kateri delam, v Železarni Ravne, pa tudi v celotni koroški regiji, se nekateri komunisti še vedno ne zavedajo dovolj posledic zaostrenih pogojev gospodarjenja, čeprav je večini članov Zveze komunistov jasno, da morajo biti v prvih vrstah boja za dosego ciljev ekonomske stabilizacije in da so nosilci akcij za odpravo pomanjkljivosti. Naj navedem konkretna primera iz Železarne Ravne, kjer smo si med drugim zadali nalogo, da bomo izboljšali sistem nagrajevanja po delu in da bomo povečali izvoz na konvertibilno področje, pri čemer smo za realizacijo postavljenih ciljev angažirali vse komuniste. Z enotno akcijo komunistov v vseh osnovnih organizacijah smo uspeli uspešno zaključiti obe aktivnosti. Pomembno se je izboljšalo nagra-

mer pa je potrebno stalno iskanje izvirnih poti, ki omogočajo komunistom, da se najbolj neposredno povežejo s svojimi sredinami. Posamezni komunisti so zadolženi za konkretne sredine, v katerih morajo delovati. Vsak komunist je zadolžen za idejnopolitično delovanje v svoji temeljni sredini, iz katere izhaja. Za uspešno realizacijo dolgoročne ekonomske stabilizacije vztrajamo, da morajo biti komunisti nosilci razprav o družbenoekonomskih odnosih. Pogoj za to pa je, da so usposobljeni, da poznajo vsebino družbenoekonomskih odnosov in da se pri svojem delu zavzemajo in uresničujejo cilje ekonomske stabilizacije ter da o tem ne razpravljajo samo na sejah v svojih osnovnih organizacijah, ampak vse sklepe prenašajo v svoje temeljne sredine in se za uresničitev dosledno bore.

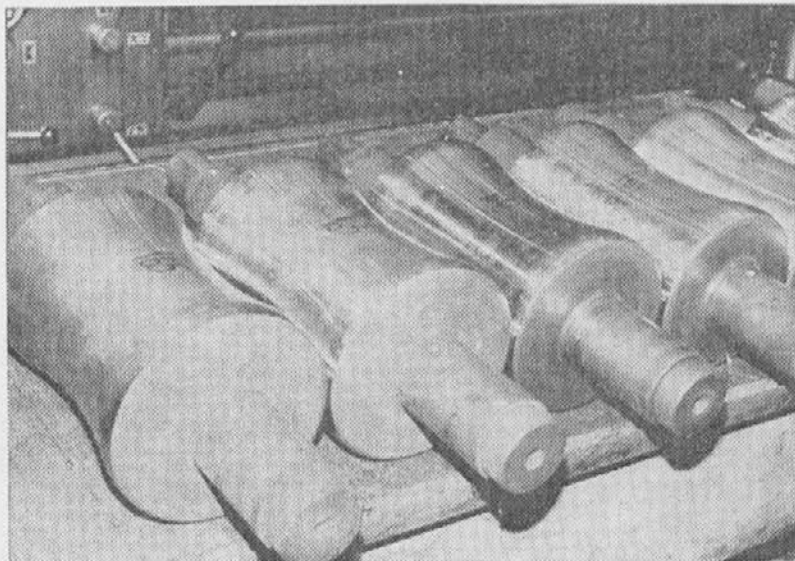
Vztrajati moramo tudi, da bomo v osnovnih organizacijah stališčem višjih vodstev ZKS in ZKJ namenili vso potrebno pozornost, doseči moramo še večjo itenzivnost dela, tako da bo osnovna organizacija postala jedro in gonilna sila političnega dela v vsaki temeljni organizacijski oziroma delovni enoti. Delavcem je treba predočati sedanjí neugodni gospodarski položaj in komunisti smo na vseh nivojih zadolženi, da mobiliziramo delavce za boljše delo. Najlažje bomo to dosegli z lastnim zgledom.

Zaostri smo zahtevo po lastnem usposabljanju komunistov,

prav tako se mora vsak komunist informirati o aktualni problematiki v svoji sredini, če hoče imeti primarno vlogo pri odpravljanju pomanjkljivosti. Za premagovanje problematike v zaostrenih pogojih gospodarjenja je nujno, da delujemo v vseh sredinah in dosežemo mobilizacijo vseh delavcev.

Soglasno ugotavljamo, da je naša nadaljnja pot samo socialistično samoupravljanje, ki temelji na družbeni lastnini. Žal pa se komunisti v osnovnih organizacijah Zveze komunistov nismo dovolj borili za preseganje skupinsko lastninskih odnosov, ki so v največji meri vzrok za naše sedanje gospodarske težave. Odkrito moramo priznati, ker nismo znali preseči slabosti, smo dopustili možnost, da so dobili večjo veljavo birokratsko administrativni ukrepi, ki ne bi smeli imeti mesta v družbi s socialističnim samoupravljanjem. Izredno pomembno je, da bomo energično in dosledno presegli nakopičene slabosti, ki zavirajo nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja, saj bomo tako dosegli tudi hitrejše razreševanje naše neugodne gospodarske situacije. V tem je temeljna odgovornost komunistov, ki morajo mobilizirati delovne ljudi v svojih sredinah, jim znati prikazati cilje, ki jih je treba doseči, in utrditi spoznanje, da lahko premagajo nastale težave.

Jože Žunec



V orodjarni

Ko ugotavljamo, da še vedno niso vsi delavci seznanjeni z dejansko problematiko naše ekonomske stabilizacije in potrebnimi ukrepi za odpravo slabosti, pridemo često do zaključka, da so osnovne organizacije ponekod odmaknjene od dejanskih problemov v svojih sredinah, da komunisti niso subjekt dogajanj. Posebej je kritično, da nekateri aktivni člani Zveze komunistov ne najdejo pravega stika z delavci v svojih sredinah, ukvarjajo se sami s seboj, namesto da bi z argumenti delovali med delavci. Menim, da takšno delovanje oziroma nedelovanje jemlje največ avtoritete komunistov. Delavcem je treba povedati o dejanskih problemih, pa tudi, kako jih bomo razrešili. Delavci spoštujejo odkrito besedo, so pa zelo kritični do neizpolnjevanja nalog; posebej še, če komunisti sprejemamo najrazličnejše sklepe za odpravo slabosti, pri tem pa se ne potrudimo, da bi si pridobili svojo sredino, ali pa se v svoji okolici obnašamo nekritično do dela in svojih nalog. Ni dovolj, da govorimo, kako bomo napake popravili, z lastnim zgledom se mo-

jevanje po delu in rezultatih dela, pa tudi v izvozu dosegamo bistveno boljše rezultate, kljub položaju, v katerem je železarna.

Ne morem mimo dejstva, da morajo komunisti in osnovne organizacije Zveze komunistov ohranjati svoj ugled, če hočemo, da bodo v naše vrste radi prihajali marljivi in napredni delavci iz neposredne proizvodnje. Za dosego tega cilja pa je nujno, da smo komunisti resnično v prvih vrstah v boju za uresničitev vseh nalog, ki jih imamo zastavljene. Komunisti moramo aktivno delovati v ostalih družbenopolitičnih organizacijah, biti bitko v samoupravnih organih in delegatskih skupščinah, se boriti za interese in ideale delavskega razreda.

Za izboljšanje delovanja osnovnih organizacij Zveze komunistov smo si v sredini, v kateri delam, zastavili vrsto konkretnih nalog; vse pa z namenom, da bomo uspešnejši pri realizaciji ciljev in premagovanju problemov, ki se dnevno porajajo in ki zahtevajo, da jih rešujemo sposobni in idejno enotni člani Zveze komunistov. Takšen pristop je uspešen, pri če-

IZVOZITI ZA 24 MILIJONOV DOLARJEV TUDI PRI MOREBITNI MOTENI PROIZVODNJI

Tak program oziroma dopolnitev izvozne politike Železarne Ravne v letu 1982 je poslovodni odbor predlagal odboru za poslovanje, utemeljil in razčlenil pa ga je takole:

Zakon o razporejanju ter uporabi ustvarjenih konvertibilnih deviz v letu 1982 ima za posledico, da bomo v bodoče dobili znatno manjši delež od ustvarjenih prilivov lastnega izvoza. Zato je potrebno takoj ukreniti vse, da se stanje ne poslabša tako daleč, da bi ogrozilo nadaljnjo proizvodnjo in razvoj v železarni Ravne.

Brez posebnih mer sploh ni rešitve tega problema, zato bomo vsi, ki delamo pri združevanju deviz, najemanju kreditov in pri direktnem izvozu resnično ukrenili vse potrebno za čim hitrejšo in trajnejšo rešitve tega osnovnega, za nas življenjsko važnega problema.

Potrebno je:

- čim več deviz pridobiti z lastnim izvozom
- z združevanjem, nato šele
- krediti (Hermes, itd.)

Čeprav imamo dogovorjene pogodbe s kupci v Jugoslaviji, si moramo za lasten izvoz pripraviti produkcijskega prostora vsaj za 24. mio. \$. Izgledi so takšni, da bi bilo možno z obstoječimi izvoznimi aranžmaji ter še s sprejemom določenih naročil pridobiti od lastnega izvoza okoli 23 do 24 mio. \$ prilivov za leto 1982. Pregled teh možnosti kaže naslednjo razdelitev izvoza za letos:

Črna metalurgija:

valjane robe	27.000 t	12.500.000 \$
kovane robe	7000 t	3.220.000 \$
brušene in vlečene robe	2.000 t	2.000.000 \$
jeklolitine	1.500 t	2.000.000 \$
Skupaj		19.720.000 \$

Mehanska obdelava

industrijski noži	2.000.000 \$
rezalno orodje	374.000 \$
stroji in deli	350.000 \$
pnevmatični stroji	150.000 \$
vzmetarna	400.000 \$
armature	500.000 \$
Skupaj	3.774.000 \$

To je praktično 24 mio. \$ — akcijski program.

Za rezervo in prenose v letu 1983 bi morali zaključiti še dodatno za 1 mio. \$ poslov.

Iz razpredelnice se vidi, da so težave pridobivanja izvoza na predelavi ravno tam, kjer bi morali biti bolj agresivni in skrbeti za osnovno reprodukcijsko verigo znotraj delovne organizacije.

Nujno moramo zaključiti

vlečenega jekla	za 900 ton
jeklolitine	za 800 ton
industrijskih nožev	za 1.000.000 \$
rezalnega orodja	za 200.000 \$
vzmeti	za 100.000 \$
armatur	za 200.000 \$

Drugi manjši izvojni posli tu niso upoštevani.

Poslovodni odbor meni, da obstajajo realne možnosti doseči omenjeno vsoto dolarjev z naslednjimi pogoji:

1. da vsak izvrši lasten in skupen izvoz v repro verigi znotraj delovne organizacije
2. da si bremena izvoza obvezno enakomerno porazdelimo med vse tozde
3. manjkajoča izvozna naročila moramo čimprej pridobiti in zaključiti
4. da na jugoslovanskem trgu prodajamo predvsem asortiment, ki bo pokrival izpadli dohodek, zaradi večjega izvoza črne metalurgije
5. da tozde jeklarna stori vse, da bodo tozdi — izvozniki dobili zahtevani program jekla.

Ravnatelj ter vse službe so dolžne poskrbeti za realizacijo vseh gornjih usmeritev. — Izvoz v vrednosti 24 milij. \$ moramo realizirati tudi v primeru, če nam bo proizvodnja v nekaterih delih motena oz. ustavljena za določen čas.

Tudi z varčevanjem do boljših poslovnih rezultatov

Na podlagi akcijskega programa delovne organizacije in sklepov zadnje seje delavskega sveta delovne organizacije z dne 17. 5. 1982 je poslovodni odbor 21. 6. 1982 z dopisom ravnateljem TOZD in delovnih skupnosti določil naslednje konkretne

NALOGE

za doseg boljših proizvodnih in poslovnih rezultatov

V današnjih zaostrenih gospodarskih razmerah, ko razni omejitveni dejavniki objektivno vplivajo na rast proizvodnje, kvaliteto, asortiment in poslovni rezultat (repromaterial, energija, cene itd.), je naša glavna naloga možnost v okrepljenem varčevanju. V ta namen opredeljuje poslovodni odbor nekatere usmeritve in konkretne naloge:

1. Največji delež stroškov predstavljajo porabljene surovine in materiali, zato lahko ravno tu največ prihranimo. V obdobju zmanjšane intenzivnosti proizvodnje in neoptimalnih programov je še zlasti pomembna zavestna skrb za skrajno varčno porabo materialov. V TOZD in delovnih skupnostih skupnih služb, morajo večjo pozornost nameniti obravnavi kvartalnih analiz stroškov, ki jo izdelava delovna skupnost za gospodarjenje. Obravnavati in ukrepati moramo v vsakem primeru nadplanskimi stroški.

Ravnatelj vsake TOZD oz. delovne skupnosti mora izdelati konkreten načrt varčevanja v svoji TOZD oz. delovni skupnosti. Načrt varčevanja mora zajemati obseg in način varčevanja v posameznih surovinah, repromaterialom, investicijskim vzdrževanjem, energijo, delovnim časom itd. Ravnatelj morajo od vsakega organizatorja delovnega procesa in vsakega strokovnega delavca zahtevati konkreten in praktičen prispevek k izvajanju teh nalog. Vsak mora pripraviti vsaj en uresničljiv pisni predlog za boljšo organizacijo dela oz. varčevanja.

Za rešitev posameznih zahtevnejših problemov bomo ustanovili strokovne timne iz strokovnjakov lastne, pa tudi

drugih TOZD. V tem trenutku se kaže potreba po timski obravnavi npr. problematike priprave vložka, substitucije uvoza, zbiranje in sortiranje legiranih odpadkov itd.

Od vodilnih in strokovnih delavcev zahtevamo, da se bolj vključijo v proizvodni proces in prevzamejo odgovornost za kvaliteto in ceno proizvodnje. Tako se morajo npr. metalurški strokovnjaki v TOZD jeklarna vključiti v proizvodni proces in zagotoviti večjo kvaliteto šarž, manj izmetov, varčnejšo uporabo materiala, energije itd. Zagotoviti moramo dosledno spoštovanje tehnoloških predpisov, zlasti uporabo računalnikov v proizvodnem procesu. Nesprejemljivo je stanje, da pri izdelavi šarž ne uporabljamo računalnika, čeprav smo za uvedbo teh potrošili znatna sredstva in čeprav pomeni uporaba prihranek materiala, energije, časa in boljšo kvaliteto. V tem in drugih podobnih primerih bodo ravnatelj zagotovili spoštovanje predpisov, v primeru neustreznih računalniških programov pa sprožili aktivnosti za dopolnitev.

Pri pripravah plana za prihodnje leto bomo upoštevali skrajno varčevanje z vsemi proizvodnimi dejavniki.

Nabavna služba v TOZD komerciala mora oporekati vsakemu naročilu, ki ni nujno potrebno za proizvodnjo. Nabavo pisarniškega in drugega neproizvodnega materiala je treba bistveno zmanjšati. To je usmeritev za ravnatelj TOZD in delovnih skupnosti skupnih služb in naloga za nabavno službo, ki mora o uresničevanju naloge mesečno poročati poslovodnemu odboru.



Zbranost

2. Bistveno moramo zmanjšati storitve drugih pravnih in fizičnih oseb. Nalogo bo uresničila nabavna služba, ki naj pripravi tudi poročilo o sedanjem obsegu teh storitev. Podobno poročilo pripravi nabavna služba tudi ob vsakem periodičnem obračunu.

3. Strokovne službe TOZD SGV pripravijo poročilo o obsegu vzdrževalnih del, ki jih opravljajo druge organizacije združenega dela v Železarni Ravne. Naloga TOZD SGV je tudi, da te storitve drugih zmanjša na minimum. Vsak kvartal mora TOZD SGV pripraviti poročilo o obsegu in kvaliteti teh del.

4. Zagotoviti moramo varčnejše trošenje sredstev za investicijsko vzdrževanje. Prekiniti moramo z dograjevanjem prostorov in naprav, ki ne služijo neposredno proizvodnemu namenu. Poleg organov v TOZD in delovnih skupnosti bo to usmeritev izvrševala strokovna služba v TOZD PII, ki bo o stanju kvartalno poročala poslovodnemu odboru.

5. Varčevanje z energijo postaja v današnjih razmerah še pomembnejša naloga. Zlasti ustrezne strokovne službe TOZD energija, TOZD ETS in TOZD PII morajo s konkretnimi ukrepi zagotavljati varčnejšo porabo energije in o rezultatih, problemih in morebitnih odporih poročati poslovodnemu odboru.

6. Strokovne službe delovne skupnosti posebne finančne službe morajo poslovodni odbor mesečno obveščati o devizni problematiki, problematiki likvidnosti, neplačani realizaciji, zamudnih obrestih itd. ter o ukrepih za izboljšanje stanja.

Na področju notranjega transporta moramo zagotoviti boljšo izkoriščenost strojnega parka, preprečiti moramo podvajanje kapacitet in z boljšo organizacijo prevozov zmanjšati čakalne čase. Zlasti moramo preprečiti prakso, da mora transportno sredstvo biti v neki TOZD nekaj ur v pripravljenosti, namesto da bi v tem času opravljalo storitve drugim TOZD. Te in še druge naloge za zmanjšanje stroškov v notra-

njem prometu, izvedejo strokovne službe TOZD transport.

8. Služba za vrednostne analize v TOZD RPT in služba za cene v TOZD komerciala morata enkrat mesečno poročati o stanju na trgu in o svojih ukrepih poslovodnemu odboru.

9. Službe TOZD RPT morajo mesečno poročati o stanju medfaznih zalog in nedokončane proizvodnje.

10. Služba za varstvo pri delu in varstvo okolja mora analizirati vzroke za prekomerno porabo zaščitnih sredstev, preučiti normative, zaostri odgovornost za njih izvajanje in proti kršilcem sprožiti disciplinsko in materialno odgovornost. O stanju in ukrepih bo služba kvartalno obveščala poslovodni odbor.

11. Splošna služba v delovni skupnosti za kadre in splošne zadeve bo preučila vzroke za porast stroškov za komunalne storitve in pripravila ukrepe za zmanjšanje teh stroškov. O stanju in ukrepih bo poročala poslovodnemu odboru.

12. Službe v TOZD kontrola kakovosti bodo poslovodnemu odboru kvartalno poročale o problematiki kvalitete, stroških reklamacij in o ukrepih za izboljšanje stanja.

13. Službe v TOZD RPT in TOZD komerciala bodo spremljale problematiko asortimenta in pripravile predloge za spremembe za doseganje boljših izvoznih rezultatov, na domačem trgu pa v smislu boljšega poslovnega rezultata.

14. Strokovne službe v TOZD komerciala, delovnih skupnosti za računovodstvo, gospodarjenje in posebni finančni službi bodo preučile obstoječi sistem premij za izvoz in pripravile dopolnitve.

15. Službe tehnične kontrole v TOZD kontrola kakovosti bodo organizirale zbiranje in sortiranje legiranih odpadkov v okviru delovne organizacije. Pri naših kupcih bo to organizirala TOZD komerciala.

16. Služba za samoupravljanje in in formiranje mora zagotoviti večjo šted-

njo z materialom. Informacije, osnutki in predlogi, ki so namenjeni vsem delavcem, morajo biti obvezno napisani v povzetku ali obrazložiti.

Uporabljati je treba cenejši način razmnoževanja, pisati na obe strani papirja itd. Ponovno je treba preučiti kvaliteto, obseg in število prejemnikov rednih informacij in zagotoviti racionalnost. O stanju in ukrepih služba kvartalno poroča poslovodnemu odboru.

To je nekaj konkretnih nalog, ki se jih morajo strokovne službe lotiti takoj in zagotoviti pozitivne rezultate.

Poleg teh nalog morajo zagotoviti varčevanje na vseh drugih področjih, zlasti pa mora priti do izraza lastni program ukrepov vsake TOZD oz. delovne skupnosti skupnih služb za čim boljše gospodarjenje, ki je vedno rezultat specifičnih okoliščin.

Poslovodni odbor bo dosledno zahteval omenjena poročila in informacije in jih dal v obravnavo pristojnim izvršnim organom delavskega sveta delovne organizacije. V primeru neizvajanja bo poslovodni odbor proti odgovornim delavcem, predlagal konkretne ukrepe.

Maj v številkah

V maju zaostajamo za predvidenim planom skupne proizvodnje za 6,6 odst., v kumulativi 0,7 odst. Prekoračena pa je bila odprema za 7,3 odst., v kumulativi 2,9 odst. Prekoračitvi odpreme je sledila tudi fakturirana realizacija. Tu znaša prekoračitev 6,3 odst., v kumulativi pa zaostajamo za 2,1 odst. Pri izvozu smo pri dolarski vrednosti zaostali za 3,1 odst., v kumulativi 0,8 odst. Pri dinarski pa smo plan presegle za 5,8 odst., v kumulativi 8,1 odst.

SKUPNA PROIZVODNJA

TOZD JEKLARNA. TOZD je zaostala za predvidenim planom skupne proizvodnje 10,5 odst. Vzrokov za to je več. Zadnje dni aprila je odpovedal trafo stare 5 t peči, nova 5 t peč pa je pričela obratovati šele v zadnji polovici maja. Ob pomanjkanju starega formata kokil so tudi v novi jeklarni prešli na mehanizirano pripravo livnih sistemov. Vendar novi sistem ni bil popolnoma utečen, tako še niso delovale hladilne komore, primanjkovalo pa je tudi kokil. Precejšen izpad proizvodnje je povzročil voluminozno slab vložek — povečalo se je število zalaganj. Veliko težav je bilo zaradi slabe oskrbe s topilniškimi materiali. Primanjkovalo je niklja, ognjevarnih materialov ter drugih dodatkov.

TOZD JEKLOLIVARNA. V maju je TOZD predvideni plan skupne proizvodnje preseglala za 2,9 odst. Številne težave so nastale z izpadom 5 t elektro obločne peči. Ker je izpad trajal skoraj ves mesec, je bila TOZD prisiljena nenehno spreminjati in prilagajati svoj proizvodni program preostalim razpoložljivim kapacitetam TOZD jeklarne. Posledice, ki so nastale zaradi spremembe programov, so se po-

kazale v neizpolnjevanju določenih terminskih obveznosti. V TOZD primanjkuje naročil za izpolnitev predvidenega letnega plana izvoza.

TOZD VALJARNA. TOZD je zaostala za predvidenim planom skupne proizvodnje 4,9 odst. Pri gredicah znaša zaostanek 18,2 odst. predvsem zaradi pomanjkanja vložka iz TOZD jeklarne. Ob uvedbi nove tehnologije v jeklarni so se povečali časi dostave vložka (ingoti se zaradi tega preveč ohladijo), kar ima posledico daljši čas ogrevanja in s tem večjo porabo mazuta. Prekoračitev predvidenega plana na srednji proggi znaša 12,3 odst., na lahki pa 36 odst. V maju je bilo izvaljenih okoli 49 odst. visoko legiranih jekel, kar se bo pokazalo pri realizaciji v naslednjem mesecu.

TOZD KOVAČNICA. Prekoračitev predvidenega plana skupne proizvodnje v maju znaša 12,3 odst. Plan je bil presežen pri kovanih palicah 24,3 odst., odkovkih 10,2 odst. in krčilnih odkovkih 2,4 odst. TOZD pa je zaostala pri kovanih gredicah, kjer je bil plan dosežen le 39,4 odst. Kvaliteta šarž se v maju ni izboljšala, v porastu so celo šarže, ki analizo odstopajo. Zaradi nepravočasne dostave vložka prihaja v TOZD do znatno večje porabe energije zaradi čakanja z ogrevnimi pečmi.

TOZD JEKLOVLEK. Za predvidenim planom skupne proizvodnje je TOZD zaostala 20,7 odst. Tako pri vlečenem jeklu za 32,7 odst., brušenem jeklu 34,2 odst. in vlečeni žici 13,8 odst. Prekoračena pa je bila proizvodnja luščenege jekla za 48 odst. Nedoseganje predvidenega plana proizvodnje je predvsem v pomanjkanju vložka ter daljšem remontu na dvožilnem in vlečno ravnalnem stroju.

TOZD ORODJARNA. Zaostanek za predvidenim planom proizvodnje 46,1

odst. je posledica okvare brusilnega stroja, ki se uporablja za brušenje orodnih plošč. Zaostanek pri orodnih ploščah znaša v maju 61,5 odst. Ta zaostanek bo težko nadomestljiv, ker novih strojev še ni, pri postavljanju plana pa se je na njih računalo.

TOZD STROJI IN DELI. Zaostanek TOZD za predvidenim planom skupne proizvodnje 10,0 odst. je nastal predvsem zaradi zamude pri obdelavi in dostavi na termično obdelavo večjih količin odkovkov in ulitkov. Pri sestavljenih izdelkih pa ni bila možna montaža zaradi popravila reklamiranih pozicij iz Famosa. Za predvidenim planom je zaostala proizvodnja obdelanih ulitkov 61,2 odst., obdelanih odkovkov 11,7 odst. in valjev 36,7 odst.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. Za predvidenim planom skupne proizvodnje je TOZD zaostala 47,5 odst. predvsem na račun izpada proizvodnje gredic in industrijskih nožev, kjer znaša proizvodnja le 77,3 odst.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. Zaostanek za predvidenim planom skupne proizvodnje v TOZD znaša 16,3 odst. V maju je izpadla celotna proizvodnja vrtnega orodja, zaostala pa proizvodnja pnevmatičnih strojev za 5,9 odst. ter proizvodnja za pnevmatične stroje za 30 odst. Vzrok je v nekvalitetnem vložku, večjih popravilih in izpadih strojnih kapacitet ter nepravočasnim in nekvalitetnim nabavljenim orodju, sestavnih delih iz uvoza in domače trgovske mreže.

TOZD VZMETARNA. Vzrok za nedoseganje predvidenega plana skup-

ne proizvodnje je predvsem pomanjkanje delavcev in slaba oskrba z vložnim materialom. Primanjkuje pa tudi naročil za listnate vzmeti. Za predvidenim planom je zaostala proizvodnja listnatih vzmeti za 2,0 odst., vzmetne palice pa za 7,2 odst.

TOZD REZALNO ORODJE. Predvideni mesečni plan skupne proizvodnje je bil presežen za 7,1 odst. Ob prezasedenih strojih za ploščinsko brušenje in proizvodnjo krožnih žag primanjkuje dela na nekaterih namenskih strojih. Še nadalje je občutno pomanjkanje karbidne trdine za izdelavo rotacijskega in drugega orodja.

TOZD KOVINARSTVO. Za 31,9 odst. zaostanek za planom skupne proizvodnje v maju so krivi tako okvara topovarnega stroja za varjenje zobatih vencev kot tehnološki problemi pri izdelavi nožev za SIP Šempeter ter neprimerni roki izdelave sornikov za SKIP Ljubljana.

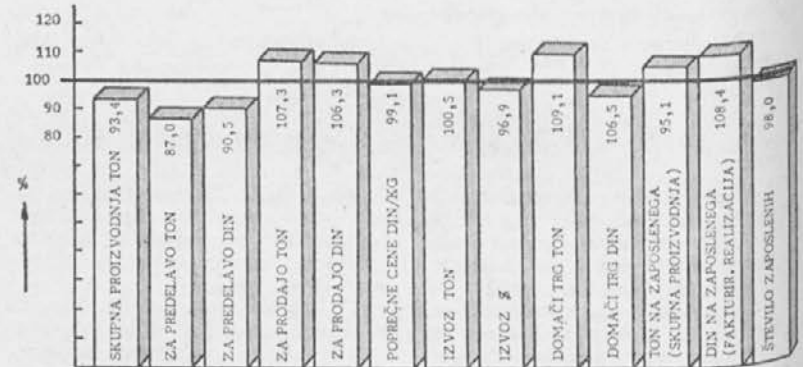
TOZD ARMATURE. Vzrok za zaostanek 6,0 odst. za predvidenim planom je predvsem nepravočasna dostava ulitkov ter nekaterih vrst orodij. Zaradi neurejenosti akreditiva v maju ni bilo možno odpremiti vse proizvodnje za ZSSR.

PRODAJA DOMA

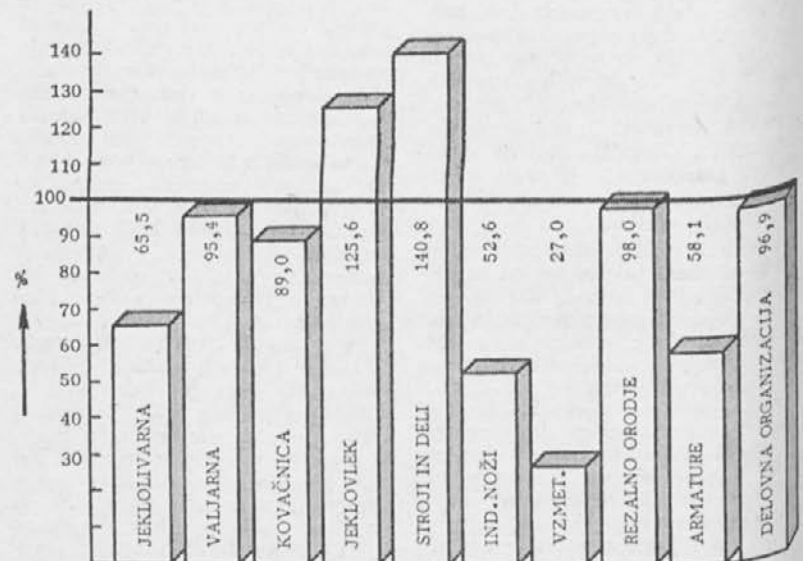
TOZD JEKLOLIVARNA. K dobri realizaciji v maju je največ prispeval visoko produktiven asortiment in dobre prodajne cene, akor tudi zmanjšan izvoz.

TOZD VALJARNA. TOZD je dosegla načrtovano mesečno količinsko

DOSEGANJE PLANSKIH OBVEZNOSTI V MAJU 1982

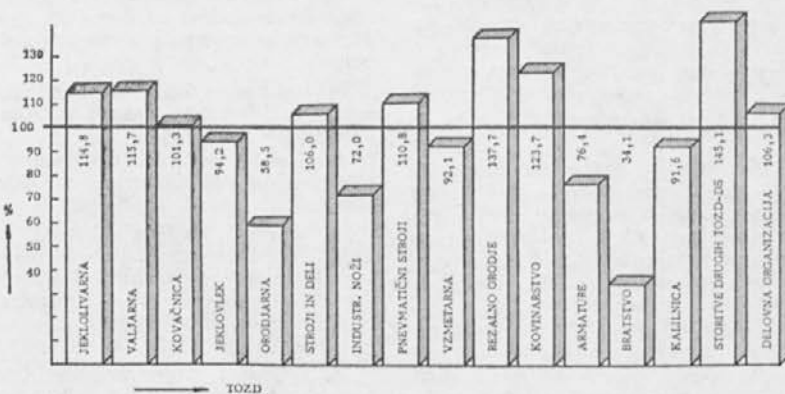


IZVOZ V \$ V MAJU 1982



OPB.: TOZD VZMETARNA ZDRUŽUJE IZVOZ S 50% Z AVTOMONTAŽO

FAKTURIRANA REALIZACIJA V MAJU 1982



Tudi uvoz starega železa iz ZDA in Bolgarije poteka normalno, velike probleme pa imamo s kvaliteto odpadka od firme Rhein-Donau-Stahl, kjer prihaja do obsežnih reklamacij. Niklja iz ZSSR še vedno ni, obljubljen je za konec junija. Pomanjkanje smo skušali premostiti z nabavo z Zahoda, kjer je bilo nabavljenih 32 t niklja. S tem pa smo še dodatno obremenili že tako skromno konvertibilno devizno bilanco.

Dolgovi pri interni banki še nismo pokrili, ampak smo jih še celo povečali. Prav tako nismo uspeli pokriti za-

padle najemnine za IBM, obveznosti iz kreditov pa smo delno pokrili iz sredstev od nakupa deviz od občanov.

Ze tako kritično pomanjkanje deviznih sredstev se bo v juniju s prehodom na novi devizni zakon še poslabšalo, tako da lahko pričakujemo še večje težave pri uvozu osnovnega repromateriala, za kaj več pa deviz tako in tako ne bo.

V maju smo končno uspeli dokončno ocariniti opremo za jeklarno od firme Heurtey ter odpraševalno napravo Falekt, ki je že montirana.

rijo stanje na področju honorarnega, nadurnega in pogodbenega dela ter predlagajo ukrepe za zmanjševanje tega na minimum.

— Kadrovska služba naj čimprej posreduje najnovije podatke o tem, koliko je v železarni zaposlenih s pogoji za upokožitev in na katerih delih.

— Če delavci, ki izpolnjujejo pogoje za upokožitev, želijo delati še naprej, naj delajo na deficitarnih delovnih mestih.

— Kadrovska služba naj sproti preverja, kako poteka usposabljanje delav-

cev, ki bodo zamenjali tiste, ki odhajajo v pokoj.

IO predlaga, da bi v občini ustanovili posebno obrtno delavnico za invalide. S tem bi prispevali k hitrejšemu reševanju invalidske problematike in pospeševanju male obrti. Uvedli naj bi zaposlovanje na domu (zlasti za ženske). Občinski organi naj bi se povezali s proizvodnim in trgovinskim podjetjem za domačo in umetno obrt »Doma« v Ljubljani.

(Vir: zapisnika 2. in 3. seje IO konferenca sindikata)

Iz dela sindikata

SINDIKAT O AKTUALNIH ZADEVAH

Na 2. seji IO OO konference OO ZS so obravnavali dopolnitve k sporazumu o temeljih plana OZS in OIS Ravne. Poleg številnih pripomb na zdravstvo in izobraževanje je bilo rečeno, da naj stabilizacija na teh dveh področjih ne poteka samo na račun povišanja prispevnih stopenj. SISI naj bi bolj smotno trošili denar, da se ne bi dogajalo kot pri telesni kulturi, kjer smo sposobni gojiti vrhunski šport, ne zagotavljamo pa najosnovnejših možnosti za rekreacijo delavcev (seveda trditev ne velja na splošno).

Zanimali so se, koliko je privarčevano in za koliko se je zmanjšalo število delavcev, s tem ko so v občini ustanovljene skupne službe SIS.

Sklenili so, da naj zdravstvo in izobraževanje sproti obveščata delovne organizacije o stanju ter o realizaciji sprejetih ukrepov.

Na tretji seji so sprejeli naslednje sklepe:

— Ker nekatere osnovne organizacije ne spoštujejo dogovorjenih načel praznovanja (jubileji, prazniki), naj občinski sindikalni svet preveri, kako je to urejeno v drugih DO.

— Delavski svet železarne naj odgovori, zakaj ni imenoval komisije, ki jo je IO konference predlagal za reševanje problematike v lužilnici.

— V zvezi s pomorom rib v Meži je bilo sklenjeno, da je potrebno posameznike poklicati na odgovornost, delavska kontrola pa mora poročati o izvršenih ukrepih.

— O vseh pomembnejših vprašanjih mora med sejo občinskega sindikalnega sveta razpravljati IO konference,

občinski sindikalni svet pa mora pridobiti mnenje baze, jih na skupnem sestanku uskladiti in enotno nastopati navzven.

— Člani občinskega sindikalnega sveta se morajo vključiti v delo osnovnih organizacij sindikata, te pa so jih dolžne vabiti na svoje seje.

— Občinski sindikalni svet mora pri vseh pomembnejših aktivnostih upoštevati dvofazni postopek. V času razprave se morajo obvezno sestati člani občinskega sindikalnega sveta, železarne in občinskega odbora delavcev proizvodnje in predelave kovin.

Ob seznanitvi z aktivnostmi pri sprejemanju temeljnih samoupravnih splošnih aktov so člani opozorili na napake, ki se pojavljajo v delovanju DPO:

— ali so DPO, tiste, ki registrirajo potrebe in želje po spreminjanju SSA

— družbenopolitične organizacije v občini nimajo zadostnega vpliva na trgovino in preskrbo

— zakaj DPO v posameznih OZD ne spoštujejo statuta (preskrba občanov)

— potrebna je enotna dejavnost sindikata v občini.

Nezaposlenost v občini se nam povečuje in v zvezi s tem je IO konference sklenil:

— Tozdi in delovne skupnosti naj upokožijo vse, ki izpolnjujejo pogoje. Izjemno je možno podaljšati delo le v primeru, če trenutno ni zamenjave za posameznika, vendar je treba obrazložiti, zakaj služba ni pravočasno priskrbel zamenjave in ugotoviti osebno odgovornost za tako stanje.

— Vse osnovne organizacije po tozdi in delovnih skupnostih naj preve-

OČENJEVANJE VODILNIH DELAVCEV

Pri nas odnosi med proizvodnimi delavci in vodilnimi niso povsod ustrezni in v času gospodarske krize so posledice takih odnosov nujno še dosti bolj neprijetne kot sicer. Naši temeljni samoupravni akti, ki jih bomo letos dopolnili in sprejeli, predvidevajo nekaj sprememb tudi na področju odgovornosti; med drugim to, da bodo delavski sveti tozdv, delovnih skupnosti in DO enkrat letno ocenjevali delo vodilnih in vodstvenih delavcev, sprejeli sklep o vsakem posamezniku in z njim seznanili vse delavce.

V podobni obliki v tozdu ETS to delajo že od leta 1979, ko so prvič ocenili vse vodstvene delavce do vključno delovodij. Pobudo je tedaj dal komite OK ZKS Ravne.

V oceni so upoštevali dva glavna kriterija:

— kako se vodstveni delavec obnaša v odnosu do dela in podrejenih

— kako opravlja svoje družbenopolitične funkcije

Ko so ljudje slišali, da bo izdelana taka ocena, ni bil nihče navdušen, kasneje, ko je bila izdelana in predstavljena, je bil odmev zelo ugoden. Oceno je izdelala

komisija, ki so jo imenovali OO ZK in člani IO OO sindikata. Naloge so se lotili resno in odgovorno in si predvsem prizadevali za nepristranskost in objektivnost, zato je bilo tudi mnenje ocenjenih, da je poštena, odkrita in neneudenciozna. To osnovno oceno iz leta 1979 sedaj enkrat letno dopolnjujejo. Poskrbeli so tudi, da se okoli ocen ni širila nobena skrivnostna fama, zato so z njimi seznanili vse ocenjene, člane OO ZK in člane IO OO sindikata. Tozdv ETS je brzkone lahko za orientacijo delavskim svetom drugih tozdv (in lastne), saj ima izkušnje, kakršnih drugod še ni. Razlika med njihovo oceno in bodočim ocenjevanjem delavskih svetov je ta, da v ETS posledice in namen ni bil represiven, če pa bo kdo od delavskega sveta dobil negativno oceno, bo to dovolj, da se uvede postopek za prerazporeditev delavca. Kompetenca je tu torej večja, gotovo pa logična in nujna, saj nam gospodarski položaj železarne in države nasploh ne dopušta več nobenih lagodnosti, še zlasti ne, ko gre za disciplino, organizacijo dela in medsebojne odnose.

Z. Strgar

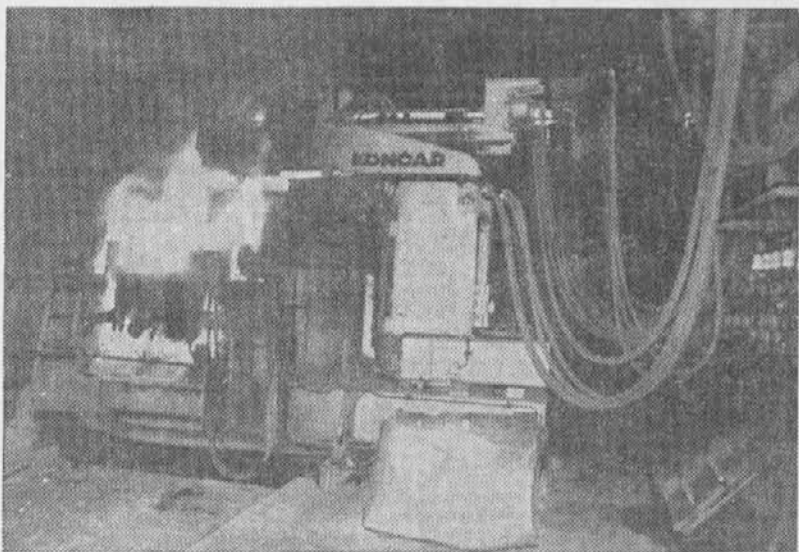
Terminal jeklenih odpadkov v Mariboru

Naša priprava vložka se je preselila v Maribor. Letno planirana dobava 80.000 ton ne bo dosežena. Velike zagonske težave, neustrezna oprema. V jeklarni z robo zadovoljni, količina nezadostna.

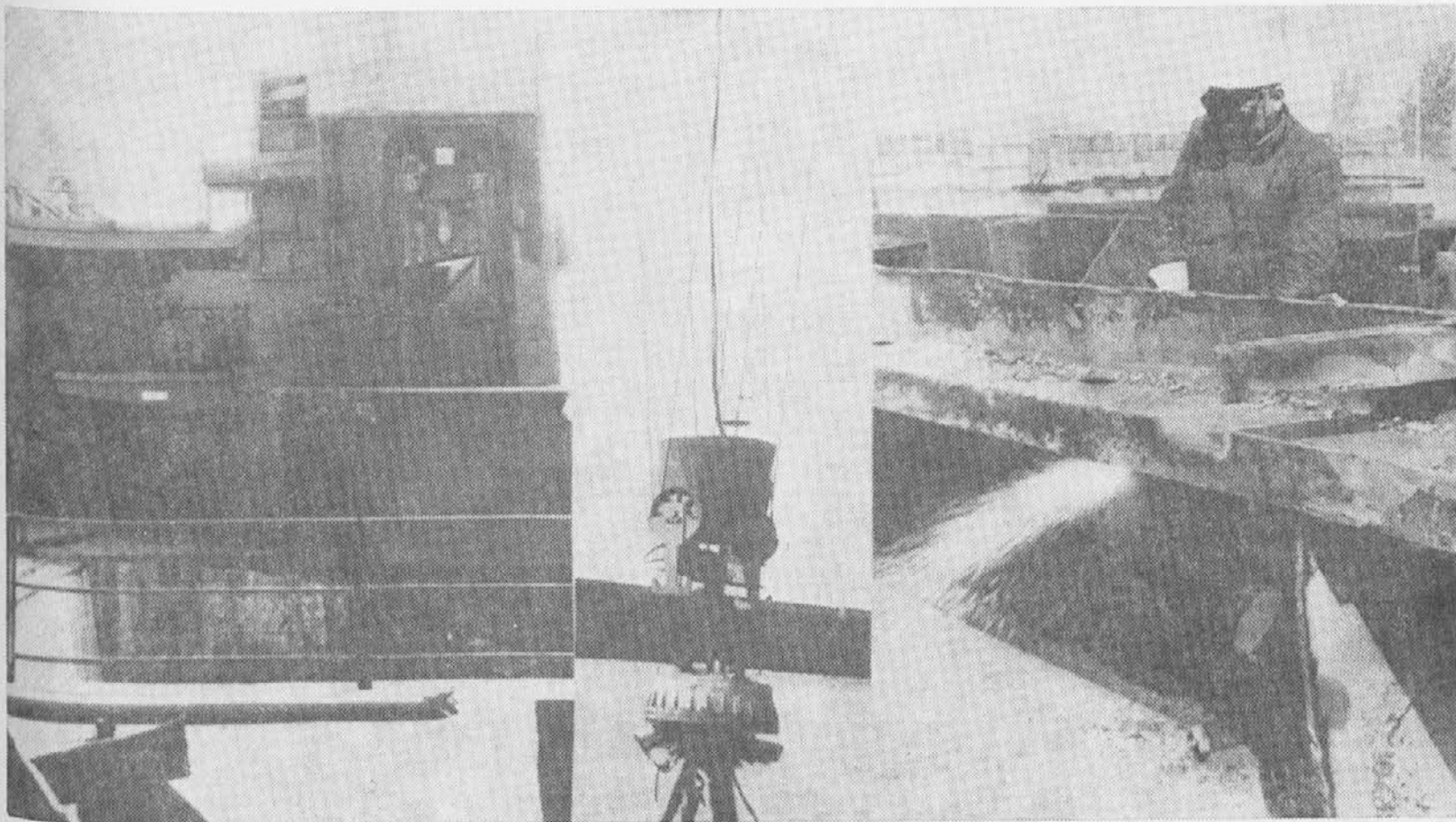
S tem ko je tozdv jeklarna sklenila samoupravni sporazum z mariborsko Surovino, smo našo pripravo vložka deloma preselili na Štajersko. Uradno se temu reče Terminal jeklenih odpadkov. Vse staro železo in nasploh jekleni odpadki iz države gredo zdaj v Maribor, kjer jih sortirajo, razrežejo, paketirajo, naložijo na vagon, da roba dnevno prihaja na Ravne. Direktno v železarno dobivamo še vedno staro železo iz uvoza.

Na Terminalu v Mariboru je zaposlenih 31 delavcev, od tega štirje v upravno administrativnih poslih. Delovni pogoji so vse prej kot dobri, čeprav je oprema in vse, kar sodi zraven, bolj ali manj novo. Delovišče je odprto, s streho od milega neba. Poleti so izpostavljeni vročini in dežju, pozimi mrazu in snegu. Vremenske spremembe tako prispevajo svoje k zastojem pri delu. V hujših navih se delavci stiskajo v kontej-

nerju na 8 kvadratnih metrih, medtem ko štirje pisarniški na isti kvadraturi v drugem kontejnerju delajo vsak dan. V prostor ni mogoče postaviti niti normalnih delovnih miz in v toplih dneh je vroče že zjutraj ob osmih, kaj šele opoldne. Naši kontrolorji, ki hodijo dol vsak teden, nimajo niti svojega kota, ampak samo predal v eni od pisalnih mizic. Nič bolje se ne godi rezačem, ko jim v glavo in hrbet žge sonce, od spredaj pa še temperatura, ki se sprošča od aparatov, da ne govorimo o zadušljivosti, kadar režejo ladijsko pločevino, ki je na centimeter debelo oplaskana. Včasih komu zagori obleka, včasih čevlji, pa tega še opazi ne, če ni opozorjen. Tudi oprema za tovrstno delo ne zasluži priznanja. Magnet je namreč kot igrača, saj naenkrat posega komaj 300 kilogramov, žerjavi imajo premajhno zmogljivost, škarje odpovejo, če jim potrežjo z ladijsko pločevino. In



Nova 5-tonska peč v jeklarni



Na terminalu (z leve proti desni): škarje za rezanje pločevine rade odpovedo; magnet, ki dvigne 300 kg; pri rezanju ladijske pločevine

če jim iz železarnice ne bomo pri-
skrbeli rezervnih nožev, ne bodo
mogli delati, so rekli. Da je po-
temtakem tako vse do vruga? Pa
ni, od prvega do zadnjega se tru-
di, da bi naredili čimveč in do-
bro, kar potrjuje tudi tov. Plevnik
iz jeklarne, s tem ko pravi:
»Vse, kar dobimo iz Maribora, je
dobro, ni pa dovolj.«

Letno je planirano 80.000 ton,
tovariš Muraus v Surovini pa je
prepričan, da več kot polovico te-
ga ne bo možno dobaviti, ker
glede na zmogljivosti naprav eno-
stavno ne gre. Nujno bi potrebo-
vali še en žerjav in večji magnet.
Železarna je sofinancirala mili-
jardo din. Trenutno se to še ne

obrestuje, ker imajo v Mariboru
velike zagonske težave. Oprema
ni zadostna, nimajo svojega servi-
sa. Če se pokvari žerjav, morajo
čakati, da pride kdo iz Metalne,
pri nas pa vzdrževalci takoj zač-
no popravljati, če odpove ključni
agregat. Ob tem bi pa mi potrebo-
vali še skladišče legiranih od-
padkov in enega do dva iskrilca.

V času med obiskom Terminala
in tem zapisom so iz železarnice že
poslali večjo magnetno ploščo.
Drugače pa naši pravijo, da mora
Metalna usposobiti žerjav in gra-
bilec, na Terminalu pa da morajo
biti sitni, če hočejo kaj doseči.

Z. Strgar

htevajo, da se kljub vsem težavam, v
katerih se nahajamo tako v železarni
kot izven, prične začetna faza izgrad-
nje projekta pnevmatičnih strojev.

ELEKTROTEHNIČNE STORITVE

Ali se bodo z izgradnjo nove jedil-
nice tudi topli obroki kuhali v žele-
zarni?

Komisije za varstvo pri delu in var-
stvo okolja ter delegacije za zdrav-
stveno varstvo v tozidih in delovnih
skupnostih so od 20. 4. do 23. 5. obrav-
navale analizi časne nezmožnosti za
delo in invalidske problematike ter
opis izvajanja bolniškega reda na do-
mu.

Pripombe

JEKLARNA

● Kontrolor bolniške bo moral več-
krat na dan obiskati bolnika (delavca-
kmeta) na domu in ugotoviti, če dela-
vec slučajno neupravičeno uveljavlja
bolniško.

● Bolniški stalež se naj ne priznava
več za nazaj.

● V železarni se mora končno že
urediti zobna ambulanta.

● Specialistični pregledi naj bodo
kvalitetnejši.

VALJARNA

● Bolniško odsotnost dobijo tudi vi-
njeni delavci oziroma zaradi alkohola
nesposobni za delo.

● Vzpostaviti je treba tesnejše so-
delovanje z obratno ambulanto.

● Po možnosti organizirati lastno
ambulanto z zdravniki in zobozdrav-
niki.

● Povečati število kontrolorjev bol-
niškega staleža.

● Procent zaposlenih invalidov je v
mehanskih tozidih manjši, zato bi bilo
treba razmisliti, kje zaposliti v njih ti-
ste, ki jim v metalurških tozidih ni
mogoče najti ustrezne zaposlitve.

● Najbolj problematična za bolniški
stalež sta skupina alkoholikov in ma-
lih oziroma srednjih kmetov. Pri njih
bo še posebej treba poostriži kontrolo.

● Denar, namenjen za humanizacijo
dela in prilagajanje dela delavcem, se
mora racionalno trošiti, komisije za
varstvo pri delu in varstvo okolja mo-
rajo temu posvetiti še posebno skrb.

KOVAČNICA

● Podpirajo predlog za oblikovanje
skupine, ki bi poročala o kazalcih ne-
gativnega zdravja in spremljala bolni-
ški stalež po tozidih in delovnih skup-
nostih, vendar se na ta račun ne sme
povečati število strokovnih delavcev.

● Ugotavljajo, da je analiza invalid-
ske problematike podana precej sploš-
no. Premalo je konkretnih predlogov
za izboljšanje stanja.

● V Poročevalcu niso navedeni vsi
podatki za kovačnico (starostna in iz-
obrazbena struktura, vzroki invalidno-
sti, glede na vrsto obolenj); v bodoče
naj bodo podatki popolni.

JEKLOVLEK

● Zaskrblijujoči so kazalci invalid-
nosti, kar kaže na to, da smo premalo
storili za prilagajanje dela delavcem.

● Sredstva davčnih olajšav je treba
koristiti strogo namensko in na ta na-
čin odpravljati najbolj izpostavljeni
delovna mesta.

ORODJARNA

● Premalo je del in nalog, kamor
naj bi delavec z zmanjšano delazmož-
nostjo prenestil.

STROJI IN DELI

● S predlogi ukrepov bi morali biti
podrobneje seznanjeni tudi drugi or-
gani samoupravljanja.

VZMETARNA

● Število invalidov bi se zmanjšalo,
če bi čim prej uredili beneficirano de-
lovno dobo.

● Specialisti naj bi delali bolj po-
gosto.

REZALNO ORODJE

● Sredstva, ki jih tozid zbere iz
davčnih olajšav, naj se bolj namensko
uporabijo (za ureditev delovnega oko-
lja pri bruniranju, razrezu, kalje-
nju...)

● Služba za VPD in VO ter kadrovska
služba naj čim prej poiščeta mož-
nost za nastavitev kontrolorja bolni-
ške za TOZD rezalno orodje, saj je
precej zlorab bolniškega staleža.

ENERGIJA

● Zelo velik izpad delovnih dni je
zaradi poškodb na poti na delo, kar
bi bilo treba posebej analizirati.

● Analiza odsotnosti ima sicer pre-
cej podatkov, vendar bi jih bilo treba
komentirati.

● V predlogu drugega ukrepa na
str. 10 je bistveno, da delavec obvesti
tozid oziroma delovno skupnost, ki la-
hko z izstavitvijo in dostavitvijo na-
pottice za iskanje zdravstvenega var-
stva obvesti zdravnika (v pravilniku o
odgovornosti imamo nekatera določila,
ki precej dobro urejajo to vprašanje).

● Predlog 6. ukrepa je nedorečen in
bi ga bilo treba dopolniti ali preobli-
kovati (delavca ni na delo ob 14. ali
22. uri, odsotnost ni pogojena z bole-
znijo ipd.).

IZ NAŠIH TOZDOV

Delavski sveti tozdoz so od 4. do 17.
6. 1982 obranavili in sprejeli načrt nalo-
žb v osnovna sredstva v letu 1982
(razen delavskega sveta TOZD pnev-
matični stroji) ter v Poročevalcu št.
13/82 predlagane sklepe. Z načrtom na-
ložb so bili seznanjeni vsi delavci toz-
dov in delovnih skupnosti na zborih
delavcev. Ob obravnavi so delavci izo-
blikovali naslednje pripombe:

JEKLARNA

Zakaj je prišlo do tako velikih pre-
korakačev?

VALJARNA

Delavski svet zahteva, da se investicije
pospešijo in izvajajo v dogovorjenih
rokih.

STROJI IN DELI

Delavski svet sprejema plan naložb
v letu 1982 s pogojem, da bodo njihove
potrebe, definirane z dopisom ravna-
telju TOZD P II, naknadno usklajene.
Za leto 1983 se naj v načrt naložb
vneso dostavno vozilo za potrebe monta-
žne strojeve.

PNEVMATIČNI STROJI

Delavci ugotavljajo, da TOZD pnev-
matični stroji združuje precejšen de-

lež finančnih sredstev za modernizacijo
in razširitev proizvodnje ostalih
tozdoz v delovni organizaciji, medtem
ko je sam v nemogočih pogojih pro-
izvodnje, prostorski stiski ter slabih
sanitarnih pogojih. Istočasno pa ugo-
tavljajo, da v načrtu naložb ni pred-
videnih sredstev za reševanje teh
problemov.

Prilhajajo celo v situacijo, ko se jim
skušajo odvzeti prostori, kot na pri-
mer skladišče za dele lafet. Obstaja
negotovost v zvezi z namestitvijo stro-
ja za bruniranje.

Ugotavljajo, da se za izgradnjo ob-
jekta pnevmatičnih strojev samo po-
govarjamo, sprejemamo razne samou-
pravne akte ter navidezno iščemo re-
šitve prek tujih partnerjev, medtem
pa drugi tozdi v železarni širijo svoje
prostore in modernizirajo proizvodnjo.
TOZD pnevmatični stroji je ostajala
vrsto let brez nadomestila strojnega
parka, s čimer je bila povzročena toz-
du ekonomska škoda, dani težji pogoji
za uresničevanje planskih obveznosti
in pogojev za delo. Stroji, ki so pred-
videni za leto 1982, so v bistvu le dol-
goletni dolg železarnice do te delovne
sredine.

Izhajajoč iz vseh teh ugotovitev de-
lavci v TOZD pnevmatični stroji za-

SISTEMATIZACIJA POVRŠINSKIH NAPAK INGOTOV

Slaba površina ingotov za kovaški stroj je privedla do tega, da ta problem temeljito obdelamo in odpravimo vzroke površinskih napak ingotov ter izboljšamo kvaliteto površine ingotov in tako dosežemo večji izplen. Najprej je bilo potrebno ugotoviti, katere napake površine ingotov se pojavljajo v praksi. Zasedovali smo jih v jeklarni I, jih fotografirali ter skušali nekako sistemsko urediti. Razdelili smo jih v skupine po vzrokih nastanka, izgledu napake ali mestu, kjer napaka nastopa. Tako imamo naslednje skupine površinskih napak ingotov:

- A — napake litja,
- B — površinske napake litja
- C — nekovinski makro vključki na površini,
- D — napake glave,
- E — lunker,
- F — razpoke in
- G — napake noge.

Napake litja so tiste napake, ki nastanejo zaradi nepravilnega litja. To so: direktno litje, prekinjeno litje, dolitje, neodlit ingot in ekscentrično litje. Površinske napake litja so dvojna skorja, prelita površina, valovita površina, kraste, pljuski, šivi na površini, površinska luknjičavost in nepopoln rob. Nekovinski makro vključki na površini so šamot, livni prašek, pesek in žindra na površini. K napakam glave spada premaknjena glava, narasla glava, neodpadla eksotermna masa in šivi pri glavi — krona.

Lunker nastane zaradi slabega posipnega praška (lunkerita), premalo nalitih glav ali prehitrega izvlačanja ingotov (snemanja kobilnih nastavkov). Razpoke so neodrezane korenike, nekovinski makro vključki v nogi in nepopolna noga.

V Atlasu površinskih napak ingotov so vse napake zbrane po skupinah s kratkim opisom ter shemo napake in praktičnim primerom (sliko), opisom napake, vzrokom ter odpravo napake. Kolikor bomo zasledili še kakšno napako, bomo atlas dopolnjevali. Podoben atlas bomo izdelali še v valjarni in kovačnici, kjer bi prva skupina napak bile napake, ki so posledica površinskih napak ingotov.

Po sistematizaciji površinskih napak smo se lotili ocenjevanja površine ingotov po »kakovosti primopredaji ingotov«. Za ta namen narejeno tabelo smo izpolnjevali s številom ingotov pod nastopajočo napako in v določeni razred težavnosti napake (izmeček, normalno nesprejemljivi ingoti, dani v proizvodnjo, še sprejemljiva kvaliteta ingotov, dobri ingoti). Da smo dobili realno oceno o kvaliteti površine ingotov, smo šarže ocenjevali komisijsko (po en predstavniki iz TOZD jeklarne TOZD kovačnice in TOZD RPT — služba MR). Ocenjevali smo šarže za avtomatsko kovačnico (GFM 1, GFM 2 in GFM 4 formati) v časovnem obdobju enega meseca. Ker se ostali formati ingotov transportirajo vroči na ogrevanje za valjanje ali kovanje, je ocenjevanje teh zelo težavno.

Analiza stanja kvalitete površine je pokazala, da se največ napak pojavlja na formatu GFM 4. To so ingoti za visoko legirana

jekla, zato je pomembno, da bomo te napake čimprej odpravili in tako povečali izplen pri predelavi ingotov. Najobsežnejše napake na vseh formatih ingotov za kovaški stroj so premaknjena glava, prelita površina, valovita površina, kraste, nekovinski makrovključki na površini in krona. Pri predelavi takih ingotov z napakami nastopijo težave. Ingot s premaknjeno glavo povzroči neenakomerne obremenitve kovaškega stroja (orodja in manipulatorja), zaradi česar je že prišlo do nekaj okvar na stroju. Lahko pa se zgodi, da odleti noga ali glava ingota med kovanjem in moti proces kovanja. Prelita in valovita površina povzročata zakovane plasti (zaplate) in prečne razpoke na odkovku ali gredici. Če sta ti napaki manjši, odpadeta s škajo. Napake litja se pri plastični predelavi slabo obnašajo. Prekinjeno lit ali dolit ingot se pri predelavi loči v dva dela ali se »odpira« na mestu prekinjenega litja oz. dolitja. Slaba površina direktno litega ingota se prenese na predelano jeklo. To ima razpoke, zaplate, nekovinske makro vključke na površini.

Z izvajanjem tehnološke discipline v livni jami, z uporabo čistih kokil in kvalitetnih livnih praškov je možno te napake bistveno zmanjšati, če že ne odpraviti. Odločilno vlogo ima tu subjektivni faktor. Zato bomo na predlog vodstva jeklarne zaposlene v livni jami podrobno seznanili z napakami površine ingotov, vzrokih napak in njihovimi posledicami.



Strokovnjak

Tudi osvajanje domačih livnih praškov naj bi pripomoglo k izboljšanju kvalitete površine ingotov, pa še uvoz bi zamenjali z domačimi materiali. Na tem delajo vse jeklarne SZ skupaj s Termitom Domžale in MI Ljubljana.

Če nam ne bo uspelo izboljšati površine ingotov, bodo potrebna sredstva za izgradnjo čistilnice ingotov, saj se je samo pri GFM 4 formatu visoko legiranih jekel pokazala potreba po čiščenju 32 % teh ingotov samo zaradi prelite in valovite površine. To bi predstavljalo nove investicije, nove stroške ter izgube materiala zaradi čiščenja.

Stanko Petovar

TOZD valjarna

Francu Juvanu je bilo dodeljeno tretje nadomestilo 18 tisoč 404,80 din za premestitev servomotorjev na globinskih pečeh, s čimer se je povečala njihova zdržljivost. V četrtem in petem letu je bil z inovacijo povečan dohodek tozda poprečno letno za 220.077 din.

Lazu Saviču, Dominiku Naberniku in Edvardu Plazovniku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 81.837 din za predelavo pastorkov in votlih gredi na valjnicah težke proge, s čimer so se zmanjšali stroški vzdrževanja. Inovacija je povečala dohodek tozda letno za 415.801 din. Pri delitvi so udeleženi Savič in Nabernik s po 40, in Plazovnik z 20 odstotki.

TOZD jeklovlek

Antonu Godcu, Janku Gnamušu, Vinku Čibronu, Francu Rataju, Cvetu Barbiču in Ivanu Kosu je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izboljšavo tehnologije vlečenja ventilskih jekel. V prvem letu uporabe inovacije je bil povečan dohodek tozda za 266.160 din. Nadomestilo znaša 19.317,25 din, pri delitvi pa so udeleženi z deleži od 5 do 35 odstotkov.

TOZD stroji in deli

Mihaelu Hovniku in Alojzu Strmčniku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 12.000 din za izdelavo stroja za peskanje in varjenje manjših predmetov. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti. Nadomestilo si avtorja delita na polovico.

Ivanu Urbanclu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 11.000 din za izdelavo naprave za strojno poliranje na stružnicah. Z uporabo naprave se je povečala varnost dela in izboljšala kakovost poliranja. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

Petru Štumbergerju in Alojzu Strmčniku je bilo dodeljeno tretje nadomestilo za uvedbo obrozovanja diskov na tiskalnici. V četrtem in petem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda poprečno letno za 163.599 din. Nadomestilo znaša 9.385 din, avtorja pa si ga delita na polovico.

INOVACIJE

V marcu in aprilu so bile odobrene naslednje inovacije:

TOZD jeklarne

Leonu Proscencu in Marjanu Lupši je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 8.000 din za izboljšavo obzidave bokov na 40-tonski elektro obločnih pečeh. Z izboljšavo se je podaljšala zdržljivost obzidave, povečanja dohodka pa pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti. Nadomestilo si avtorja delita na polovico.

TOZD jeklolivarna

Ferdu Mirkacu je bilo dodeljeno tretje nadomestilo 8.806,45 din za ročno vlijanje v strojni kaluparnici in v mini livarni. V četrtem in petem letu je bil z inovacijo povečan dohodek tozda poprečno letno za 109.032 din.

Antonu Rusu in Vinku Krušiču je bilo dodeljeno tretje nadomestilo za predelavo kaluparskih strojev, s čimer se je povečala njihova zdržljivost. V četrtem in petem letu uporabe inovacije je bil povečan dohodek tozda poprečno letno za 769.052 din. Nadomestilo znaša 29.716,50 din, avtorja pa si ga delita na polovico.

Karlu Polancu, Ivanu Kameniku in Andreju Plohlju je bilo dodeljeno tretje nadomestilo za uvedbo košar na krožni peči. V

četrtem in petem letu uporabe inovacije je bil povečan dohodek tozda poprečno letno za 10.133.013 din. Nadomestilo znaša 84.656,30 din, pri delitvi pa so udeleženi Polanc s 50, Kamenik s 30 in Plohl z 20 odstotki.

Andreju Plohlju je bilo dodeljeno drugo nadomestilo 42.907,05 din za izboljšavo tehnologije vlijanja ohišij ventilov. V drugem in tretjem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda poprečno letno za 922.017 din.

Otmarju Lešu in Jožetu Sedelšaku je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za predelavo 500-kilogramске UF peči v mini livarni, s čimer sta se povečali produktivnost in vzdržljivost obzidave. V prvem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda za 2.246.240 din. Nadomestilo znaša 80.529,10 din, pri delitvi pa sta udeležena Leš s 96 in Sedelšak s 4 odstotki.

Milanu Švajgerju, Vinku Pušniku, Francu Kolarju in Stanetu Lenasiju je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za uvedbo nataljevanja čepov na pilger valjih. V prvem letu uporabe inovacije je bil povečan dohodek tozda za 816.348 din. Nadomestilo znaša 40.800 din, pri delitvi pa so udeleženi Švajger, Pušnik in Kolar s 30 in Lenasi z 10 odstotki.

Stanku Strmčniku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 5.000 din za rešitev 38 cevnic. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

Anton Džuri je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 9.000 din za izdelavo nove zagozde za izbijanje rezkarjev in vretena na rezkalnem stroju FMUA, s čimer so se zmanjšali zastoji. V proizvodnji sta dva tovrstna stroja, eden v tozdu strojev in delov, drugi pa v tozdu SGV. Pri nadomestilu sta prispevala oba tozda, vsak polovico.

TOZD pnevmatični stroji

Francu Kotniku in Rafaelu Plestenjaku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 6.243 din za zamenjavo vložnega materiala pri maticah za pnevmatične stroje. Letni povečani dohodek, dosežen z inovacijo, znaša 121.421 din, pri delitvi pa sta udeležena Kotnik s 60 in Plestenjak s 40 odstotki.

Slavku Strmčniku in Francu Hirtlu je bilo dodeljeno tretje nadomestilo za zamenjavo vložnega materiala pri odkopnih konicah. V četrtem in petem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda povprečno letno za 2.140.993 din. Nadomestilo znaša 41.517,50 din, avtorja pa si ga delita na polovico.

Dominiku Jelenu je bilo dodeljeno drugo nadomestilo 9.924 din za izdelavo delovnih priprav pri mehanski obdelavi delov za zračne motorje. V drugem in tretjem letu uporabe inovacije je bil povečan dohodek tozda povprečno letno za 84.050 din.

TOZD orodjarna

Davorinu Turkušu, Antonu Motniku in Ivanu Jehartu je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izdelavo priprave pri rezkanju orodnih plošč. Z uporabo inovacije je bil v prvem letu povečan dohodek tozda za 2.903.107 din. Nadomestilo znaša 103.764,50 din, avtorji pa si ga dele na enake dele.

TOZD rezalno orodje

Milanu Kragelniku je bilo dodeljeno drugo nadomestilo 49.114,20 din za predelavo stroja za odvalno rezkanje, s čimer se je povečala produktivnost pri rezkanju zob na krožnih žagah. V drugem in tretjem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda povprečno letno za 924.058 din.

Aloju Verboletu je bilo dodeljeno drugo nadomestilo 8.200,50 din za izdelavo priprave za brušenje svedrov, grezil in drugega lesnega orodja. V drugem in tretjem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda povprečno letno za 62.506 din.

Ivanu Kosu in Jerneju Novaku je bilo dodeljeno drugo nadomestilo za uvedbo zračnega vpenjanja krožnih žag in rezkarjev pri povrtanju. V drugem in tretjem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda povprečno letno za 607.614 din. Nadomestilo znaša 37.089,30 din, pri delitvi pa sta udeležena Kos s 60 in Novak s 40 odstotki.

Adolfu Čepelniku in Karlu Plazlu je bilo dodeljeno drugo nadomestilo za povečanje produktivnosti pri štančanju predreznikov Becner. V drugem in

tretjem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda povprečno letno za 3.157 din. Nadomestilo znaša 702,30 din, avtorja pa si ga delita na polovico.

Zmagu Šteharniku in Jakobu Paradižu je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izdelavo vpenjalne priprave za rezkarje za izvršavanje grč. V prvem letu uporabe inovacije je bil povečan dohodek tozda za 68.149 din. Nadomestilo znaša 9.192,70 din, pri delitvi pa sta udeležena Šteharnik s 60 in Paradiž s 40 odstotki.

Antonu Praperju in Martinu Novaku je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izdelavo vpenjalne priprave pri rezkarjih za miniaturni spoj. V prvem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda povprečno letno za 130.550 din. Nadomestilo znaša 8.960,20 din, avtorja pa si ga delita na polovico.

Silvu Fužirju je bilo dodeljeno

prvo nadomestilo 18.836,10 din za izdelavo vpenjalne priprave pri peskanju svedrov možničarjev. Z uporabo inovacije je bil v prvem letu povečan dohodek tozda za 452.949 din.

TOZD RPT

Jožetu Šeglu, Mirku Okrogelniku, Leopoldu Rancu, Janku Štimnikarju, Ivanu Mlakarju in Antonu Vučku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 29.600 din za uvedbo procesnega računalnika v mini livarni. Uvedba je bila zvezana z izdelavo programskega paketa, ki predstavlja še razpoložljivo znanje za prodajo. Nadomestilo avtorjem ni bilo določeno na osnovi povečanja dohodka, temveč po pravilniku o prenosu znanja. Pri delitvi so udeleženi prvi navedeni s 30, druga dva z 20 in zadnji trije z 10 odstotki.

Franjo Krivec

PRI OBVEŠČANJU PRED DRUGIMI

Junjski škofjeloški seminar o učinkovitem obveščanju v združenem delu je pokazal, da smo v naši železarni pri obveščanju pred drugimi slovenskimi organizacijami. Imamo center za razvoj samoupravljanja in informiranja, ne še sicer kot samostojno službo, vendar je že to zelo veliko v primerjavi z drugimi. Pohvalimo se lahko z organiziranim tokom informacij; na samoupravnem področju imamo referenta za delo s tozdi in za delo z delegacijami — tako lahko oddelek za informiranje dobiva podatke iz prve roke. Tudi referenti za informiranje in samoupravljanje po tozdih so dobro zamišljeni. Zelo glasno se lahko, v primerjavi npr. z Iskro, Gorenjem, Elektrogospodarstvom iz Maribora itd., pohvalimo z vsebinsko zasnovano svojega glasila. Na

bilten, kot so pri nas priljubljene Novice, drugje še pomislili niso. Ne zavedajo se dosti, da so delavci zelo dovzetni za jedrnate informacije, take, ki jih lahko preberejo na vožnji domov. Udeleženci seminarja so se čudili našim Poročevalcem, zelo jih je zanimalo urejanje oglasnih desk s tipskimi naslovi, spraševali so se, kako moramo imeti v železarni vse tako urejeno. Odgovorili smo, da zato, ker je posluš pri vodstvenih delavcih in najbrž tudi zato, ker imamo v centru za samoupravljanje in informiranje močan kader.

Mislili smo, da se bomo na tem seminarju naučili kaj novega, pa smo morali mi biti učitelj drugim. Da se vsega tega doma niti ne zavedamo, je dobro. Tako se želimo še naprej.

Helena Merkač

JESENI ZAMENJAVA OSEBNIH IZKAZNIC KAR V ŽELEZARNI

Oddelek za notranje zadeve pri skupščini občine Ravne na Koroškem obvešča delavce Železarne Ravne na Koroškem, da bomo v jesenskih mesecih letošnjega leta pričeli z akcijo zamenjave osebnih izkaznic. Stare obrazce osebnih izkaznic bomo zamenjali za nov obrazec osebne izkaznice. Obveznost zamenjave osebne izkaznice izhaja iz zakona o osebni izkaznici, ki določa, da mora biti zamenjava osebnih izkaznic zaključena do 4. 10. 1984. Osebno izkaznico pa so dolžni imeti vsi občani, ki so starejši od 18 let.

S pristojnimi službami v Železarni Ravne na Koroškem smo se dogovorili, da bi postopek zamenjave osebne izkaznice izpeljali tako, da bi to delo po vnaprej določenem razporedu opravljali neposredno v prostorih železarne. S tem bi se izognili nepotrebnim izgubi časa in drugim neprijetnostim, ki so

navadno povezane z večjimi tovrstnimi akcijami.

Da bi lahko pričeli jeseni z zamenjavo, je potrebno, da si v ta namen vsak občan čimprej priskrbi dve fotografiji velikosti 3 x 3,5 cm v črno-beli ali barvni tehniki. Fotografija ne sme biti posneta z napravo za avtomatsko fotografiranje. Občan mora biti fotografiran od spredaj z odkritim čelom, brez klobuka ali rute. Ob zamenjavi osebne izkaznice je potrebna navzočnost vsakega posameznega občana, in sicer zaradi odvzema prstnega odtisa in lastnoročnega podpisa.

O tem, kdaj bo zamenjava potekala po posameznih tozdih, bo sestavljen natančen raspored, ki bo izobešen na oglasni deski, z njim pa bodo seznanjena tudi vodstva tozdog.

Načelnica odd. za notranje zadeve
Kristina Pregel, dipl. iur.

POHVALA KOMITEJA ZA SLO IN DS TOZDU ELEKTROTEHNIČNE STORITVE

Na proslavi dneva varnosti 13. maja 1982 v Radljah ob Dravi je prejel pohvalo komiteja za SLO in DS Koroške pokrajine tudi komite za SLO in DS v tozdu ETS. Pokrajinski komite je podelitev priznanja utemeljil z naslednjim:

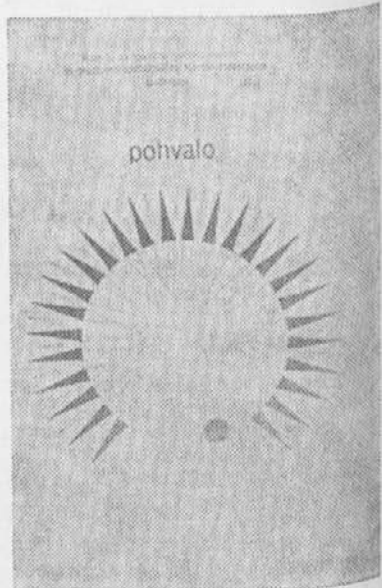
Komite za SLO in DS v TOZD elektrotehniške storitve je pri svojem delu v preteklosti dosegel veliko in-

tegracijo delavcev pri izvrševanju nalog s področja SLO in DS ter s tem dosegel, da so vsi delavci vzeli te naloge za del svoje vsakodnevne aktivnosti. Zelo uspešno je delo s tega področja prenesel na samoupravne organe TOZD in na najvišji organ — zbor delavcev. S tem je uresničil splošno družbeni karakter teh aktivnosti in za-

vzetost vseh delavcev za izvrševanje obveznosti in nalog s tega področja.

Tak celoviti pristop je v veliki meri pripomogel, da so bile aktivnosti na tem področju dobro koordinirane in da so vse komponente SLO in DS dobro izurjene in sposobne opravljati predvidene naloge. Vključenost družbenopolitičnih organizacij v ta prizadevanja je uspešna, saj izhaja iz ocen dejanskega stanja, njihova prizadevanja so usmerjena predvsem v podružbljanje SLO in DS ter opravljanja nekaterih posebnih nalog, ki izhajajo iz narave njihovega dela.

Velike napore je komite za SLO in DS vložil v izdelavo obrambnega načrta TOZD ter s tem v zvezi v oceno stanja in ogroženosti na posameznih področjih. Pri izdelavi varnostno-politične ocene je komite analitično obdelal dejansko stanje in iz njega predlagal ukrepe za vse vrste izrednih razmer. Varnostno-politična ocena je s pridom služila tudi organom delavskega samoupravljanja, ki so posebno skrb namenili razreševanju vprašanih, ki bi v izrednih razmerah utegnili postati kritična, pa tudi reševanje tistih zadev, ki urejajo položaj delavca v združenem delu. Komite oceno tudi redno novelira, saj se zaveda, da aktualna ocena pomeni tudi reševanje nastalih problemov. Tudi ostala področja iz obrambnega načrta so strokovno obdelana in se izvajajo, zaradi tega v tej TOZD ugotavljamo npr. padec delovnih nezdod, povečanje požarne varnosti, dobro gospodarjenje z družbenimi sredstvi, njihovo zavarovanje itd.



Priznanje tozdu ETS

Posebno aktiven je komite na področju vzgoje in izobraževanja. Že vrsto let izvaja program izobraževanja za enoto NZ in vse zaposlene, kakor tudi oddelkov za CZ po posameznih delovnih skupinah.

Vse te aktivnosti so pri delovnih ljudeh imele izredno ugoden odmev, zato lahko trdimo, da so dosegli zastavljene cilje in je SLO in DS v TOZD ETS del vsakodnevne aktivnosti delavcev. Tak odnos se odraža tudi na pripravljenosti posameznika pri izvrševanju danih nalog in tudi ob namenjanju finančnih sredstev za opremo enot in izvajanje izobraževalnih programov. Komite za SLO in DS razvija tudi sodelovanje s krajevno skupnostjo in vodjem varnostnega okoliša, saj se zaveda, da je TOZD samo del celote, ki jo tvorijo delavci in krajanje. Usklajenost priprav mora pripeljati do trdnije povezanosti s krajem, do dviga varnostne kulture in racionalnejše delitve posameznih nalog in s tem uspešnejšega varovanja in razvoja sistema socialističnega samoupravljanja.

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto IX

Ravne na Koroškem, 15. julija 1982

Št. 7



»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Peter Metulj, Irma Fajmut, Barbara Sušnik, Marjana Kjørpenčev in Silvo Jaš, ki odgovarja tudi za vsebino »Mladega fužinarja«

Volilno-programaska konferenca KS OO ZSM železarne Ravne

28. maja so se sestali mladi KS OO ZSM na svoji volilni — programski konferenci. Poleg delegatov iz posameznih OO ZSM so ji prisostvovali še predsednik poslovnega odbora Gvido Kacel, ravnatelj delovne skupnosti KSZ Milan Zafošnik in predsednik IO konference OOZS Vlado Mak.

Kako uspešna je bila konferenca, so pokazale številne razprave, saj so zadevale najrazličnejša področja iz življenja mladih. Na konferenci so izvolili tudi novo vodstvo KS OO ZSM železarne Ravne ter podelili priznanja nekaterim mladincem in Suhodolčanove bralne značke.

Novo vodstvo:

predsednik — Silvo Jaš, jeklolivarna
podpredsednik — Ivan Prošt, valjarna
sekretar — Peter Šnajder, vmetarna

Referenti za posamezna področja pri KS OO ZSM:

organizator za LO in DS Alojz Kamnik, komerciala, Srečko Krivec, stroji in deli
organizator za DEO, Marjan Kunc, energija

organizator za kulturo, Marjana Kjørpenčev, komerciala
organizator za IPD, Tatjana Sterdin, del. skupnost KSZ, Janez Obu, pnevmatični stroji
organizator za šport, Miran Čebulj, valjarna
organizator za MDA, Gvido Lužnik, stroji in deli.

Nadzorni odbor:

Irma Fajmut, del. skupnost KSZ
Danica Režonja, valjarna
Peter Metulj, ind. noži.

Poročilo predsednika KS OO ZSM za obdobje 1980 — 1982

Minilo je še eno dveletno mandatno obdobje, za katero lahko rečemo, da je predstavljalo nov korak v naši samoupravni socialistični praksi. To je razdobje, ki se je odlikovalo z izredno aktivnostjo vseh družbeno političnih organizacij, da se preide v realizacijo takšnega

sistema, v katerem mora delavski razred v celoti obvladati odnose v družbi. V tem izredno dinamičnem obdobju so bili doseženi ogromni rezultati pri realiziranju naših osnovnih dokumentov, v katerih smo se domenili za smeri naše nadaljnje poti in razvoja. Obenem lahko ugotovljamo, da smo angažirali vse subjektivne sile naše družbe pri ustvarjanju nove ustave, sklepov s kongresov ZK, ZS in ZSM ter da obdobje, ki je za nami in je potekalo od zavzetja teh dokumentov, kot tudi napor, ki so bili storjeni, da se čim bolj dosledno uresničijo, kot tudi rezultati, ki so bili doseženi, so samo osnova za nadaljnje še uspešnejše in odgovornejše realiziranje stališč in nalog, katere smo si zadali in ki so pred nami.

Pred mladimi so pomembne naloge

Torej je očitno, da boj za izgradnjo novih družbenoekonomskih odnosov ne bo niti malo lahak in enostaven, saj zahteva vključevanje vseh subjektivnih sil družbe, njihovo organizacijsko jačanje in idejnopolično usposabljanje. Akcija, katero smo si začrtali in jo že nekaj časa vodimo vse družbenopolitične organizacije v železarni, je usmerjena v nadaljnje samoupravno oblikovanje družbe na osnovi nove ustave in v borbi za stabilizacijo gospodarstva.

Na osnovi analize minulih volilnih konferenc v OO ZSM pridemo do zaključka, da je bil dosežen nov uspeh pri delu OO in da se vsebolj prehaja iz načelnih opredeljenj v konkretne akcije, sprejeti programi pa so odraz interesov najširšega kroga mladih ljudi. To, kar smo dosegli do sedaj, predstavlja solidno osnovo za še uspešnejše delo v naslednjem mandatnem obdobju. Minil je čas, ko se je aktivnost mladih gledala skozi število sestankov, srečanj, izletov, zabav in podobno. Organizacije ZSM zamenjujejo akcije manifestacijskega značaja z akcijami, ki vsebujejo naloge za spremembe odnosov na osnovah ustave in resolucije 11. kongresa ZKJ v vsaki posamezni sredini. Toda s tem, kar smo dosegli pri delu ZSM železarne, ne moremo biti v popolnosti zadovoljni. Še zmeraj se v nekaterih OO ne občuti pravo mladinsko življenje. Čeprav je v delu dosežena določena raven aktivnosti in kvalitete, se še zmeraj občuti odmaknjenost, pomanjkanje samoiniciative in okretnosti pri programu, katere mora nuditi nekdo »od zgoraj«.



Tako se to dela

V preteklem obdobju smo z mrežo OO prekrili vse TOZD v železarni in na ta način vključili določeno število mladih v ZSM. S tem je bila ustvarjena možnost, da vključimo v OO vse mlade, ki delajo v železarni. Sedaj bo potrebno organizirano pristopiti k vključevanju v članstvo tisti del mladine, ki še ni vključen. Ne smemo reči, da ti mladi niso usmerjeni na liniji ZKJ in ZSM, ampak predvsem to, da se mi nismo dovolj dobro organizirali ob njihovem vključevanju v naše delo. Verjetno bo treba vložiti še več naporov pri tistih, ki že dalj časa delajo, niso pa člani ZSM. Tu pa bo moralo vodstvo OO vložiti dodatne napore, pristopiti k vsakemu mlademu človeku in vplivati nanj, da se vključi v organizacijo.



Razprava Petra Metulja

Čim hitreje vključevati mlade delavce

Do mladih, ki se na novo zaposlijo v železarni, bomo morali organizirano pristopiti in jih takoj ob vstopu v delovno razmerje vključiti v mladinsko organizacijo, in sicer na uvalnem seminarju. Takrat bi jih namreč morali seznaniti z življenjem in delom v DO in delom ZSM, nato pa bi morali slehernega mladega delavca napotiti v njegovo OO v TOZD, kjer bo kasneje zaposlen. Ne moremo se zadovoljiti z dejstvom, da skoraj nobenega ne sprejme OO ZSM. OO morajo sprejeti mlade delavce, jih seznaniti s sredino, v katero so prišli, kot tudi z delom in nalogami ZSM. Izkušnje so namreč pokazale, da tiste mlade delavce, ki jih mi ne sprejemamo organizirano, navadno sprejmejo posamezniki, ki nimajo posluha za delo in družbenopolitično vključevanje ter jih poskušajo odvrnati od vključevanja v družbenopolitično in samoupravno življenje sredine, v katero so prišli. Eden od poglavitnih pogojev v naši akciji za organizacijsko utrjevanje je vsekakor idejnopolitična izgradnja članstva in njegovega informiranja nasploh.

Mladega človeka tudi idejno in akcijsko usposobiti

Dozorel je trenutek, da se na osnovi rezultatov in izkušenj pridobljenih v delu raznih oblik idejnopolitičnega usposabljanja in na temeljih na kongresih začrtanih smeri utrjevanja mladinske organizacije, utrdi celoten koncept idejnopolitičnega dela v ZSM železarni. Moral bi obiti vse OO ZSM in biti vgrajen v vsa mesta, kjer člani ZSM živijo in delajo. Mislim, da se ne motim, če trdim, da pri nas obstaja zelo široko zanimanje mladih, da bi razumeli važne procese današnjega časa, da spoznajo tekste klasikov marksizma, Kardeljevo študijo Smeri razvoja socialističnega samoupravljanja, važnejše sklepe ZKJ v procesu socialistične izgradnje naše domovine kot tudi zgodovino SKOJ in mladinske organizacije. Za-

to moramo v bodoče z veliko več resnosti skrbeti, da se s celo vrsto aktivnosti zadovoljijo ti interesi mladih.

Le s stalnim bojem za reševanje vseh odprtih vprašanj, s katerimi se srečuje mlad človek, je možno doseči, da mladi osvojijo osnove marksističnega spoznanja in da se razvijajo v aktivne borce za izgradnjo samoupravnega socializma. Cilj bodočih programov mora biti tak, da zaživi v delu OO železarni, vpliva na razvijanje ustvarjalnih sposobnosti vsakega njenega člana in na premagovanje razdalje med obstoječo in potrebno stopnjo usposabljanja članov organizacij in vodstva ZSM za preoblikovanje kongresnih zaključkov v vsakodnevno prakso.

Zaradi tega se sama od sebe vsiljuje potreba po širši idejno političnem usposabljanju skozi marksistične krožke, politične šole, idejnopolitične programe, ki so sestavni del programa OO ZSM, kot tudi usposabljanje skupno z ZK.

Izkušnje kažejo, da se dobri rezultati dosežejo z idejnopolitičnimi programi OO. Toda žal do sedaj ni bilo primera, da bi vse OO imele takšen program. Le z organiziranim idejnopolitičnim usposabljanjem in delovanjem bomo aktivirali mladinsko bazo. Tu čaka velika naloga mlade člane ZK. Kolikor bodo vključeni oni in kolikrška bo njihova odgovornost, toliko bo OO usposobljena za resnično in uspešno delovanje.

Veliko je še slabosti v našem delovanju

Naše organizacijsko, akcijsko in ideološko usposabljanje ni zgolj cilj, ampak osnovni pogoj za uspešno uresničevanje skupnih samoupravnih in proizvodnih nalog, ki stojijo pred našo delovno organizacijo. Dosegli smo pomembne rezultate v vseh proizvodnih smereh. To so rezultati dobre izkoriščenosti obstoječih kot tudi uvajanje novih zmogljivosti, ki so upravičile vlaganja. Doseženi rezultati so sad prizadevanja vseh delavcev železarni in družbenopolitičnih organizacij, to se pravi tudi ZSM. Ti rezultati so omogočili relativno dober dohodek in osebni dohodek. Ampak tu bi želel opozoriti na nekatere negativne pojave in obnašanja, ki se pojavljajo pri kršitvi delovne in tehnološke discipline, nepošten odnos do družbene lastnine, strojelomi ter porast bolniških in drugih izostankov. O vsem tem smo že velikokrat govorili na vseh nivojih, toda žal ugotavljamo, da se stanje prepočasno izboljšuje in da je še vedno v veliki meri prisotna neodgovornost. Ravno s povečanjem lastne odgovornosti pri izvrševanju sprejetih obveznosti bomo ustvarili še boljše rezultate, kot smo jih do sedaj. To pa mora biti v bodoče temeljni cilj vsakega delavca in mladince, saj bomo le na tak način lahko prebrodili težko gospodarsko situacijo, v kateri se trenutno nahajamo. V vseh teh pojavih precejšen del slabega obnašanja pripada prav mladi generaciji. Mnenja sem, da bi morali v vsaki OO preiti h konkretni akciji za odpravljanje teh pojavov. Prepre-



Konferenco je pozdravil tudi tov. Kac

čiti je treba neodgovorno obnašanje, kršitve delovne in tehnološke discipline, uničevanje družbene lastnine, skratka tisto, kar imenujemo nedelo. Ne dovolimo nikomur živeti na račun dela velike večine tistih, ki se odgovorno vedejo do svojih nalog in obveznosti.

S sprejetjem nove ustave je bil odprt širok prostor za neposredno samoupravno delovanje vseh delavcev, med drugim tudi mladine. To se predvsem odraža pri delu zborov delovnih ljudi, delegacij SIS, organov samoupravljanja v TOZD in OZD. V vse te oblike samoupravnega delovanja je vključen širok krog mladih ljudi. To je nova prednost v samoupravnem delu in ustvarjanju cilja, da TOZD postane osnovna celica samoupravnega organiziranja in neposredne oblasti delavskega razreda. To pomeni, da zborov delovnih ljudi in delegacij ne smejo spreminjati v mesta, na katerih se samo formalno razpravlja o vprašanjih, ki pridejo »od zgoraj«. Ravno v tej osnovni celici se mora izoblikovati politika družbe kot celote, ker vsi tisti neposredni interesi delavcev in nas mladih, so nam dobro poznani.

Vsekakor v tem poročilu nisem uspel zajeti vseh tistih nalog in problemov, ki so iteresantni za ZSM železarni, ampak sem predvsem poskušal nakazati na tisto, kar naj bo osnova delovanja v prihodnjem mandatnem obdobju. Vaše razprave pa naj zaokrožijo celoto vsega tega, kar nas čaka in na osnovi česar mora temeljiti naša aktivnost.

Peter Metulja

Poročilo sekretarja KS OO ZSMS železarni

V minulem mandatu je imel KS OO ZSMS železarni Ravne 22 rednih sej, tri izredne seje in tri problemske konference oz. okrogle mize.

S svojo aktivnostjo smo bili prisotni na skoraj vseh področjih interesnega delovanja mladih, od kulture, športa, SLO, DS do MDA ter na področju samoupravljanja, DEO in IPD.

Kultura je živa med mladimi

Na kulturnem področju izvajamo tekmovanje za Suhodolčanovo bralno značko, z recitali smo sodelovali na raznih proslavah in srečanjih. Organizirali smo razstavo mladih likovnih amaterjev in se udeleževali krajevnih in občinskih kvizov na temo TITO — REVOLUCIJA — MIR ter mladost v pesmi, besedi in spretnosti. Vsak mesec izhaja kot

priloga Informativnega fužinarja tudi Mladi fužinar.

Sodelovali smo pri pripravah na sprejem in odhod občinske in zvezne štafete mladosti.

Prisotni na vseh področjih

Športne aktivnosti so potekale ves čas. Organizirali in izvedli smo tekmovanje v malem nogometu, namiznem tenisu, šahu, plavanju, streljanju in sankanju.

Na področju mladinskega prostovoljnega dela smo dosegli lepe rezultate. Krampi so udarjali na Navrškem vrhu in Ivarčkem jezru. Na republiških in zveznih MDA pa je iz železarni sodelovalo približno 20 brigadirjev.

V okviru programa SLO in DS smo načrtovali dva tabora mladih železarjev, ki pa žal zaradi vremenskih neprilik nista bila

izvedena. Dobro je bilo sodelovanje z vojaki karavle Sonjak, ki smo jih obiskovali ob njihovih praznikih. Kritično moram pripomniti, da nam še do sedaj ni uspelo ponovno formirati pohodne brigade mladih železarjev.

Idejnopolitičnega usposabljanja prav tako nismo zanemarjali, saj smo se udeleževali raznih seminarjev na ravni SOZD, OK ZSMS Ravne in RK ZSMS, pa tudi sami smo organizirali seminar s področja delitve OD.

Ravno tako smo bili aktivni na samoupravnem področju, saj smo obravnavali skoraj vse akte in pravilnike, ki so bili velikega pomena za naš nadaljnji razvoj.

Nismo se zapirali za fabriški plot, ampak smo se srečevali z mladimi iz slovenskih

in jugoslovanskih železarn ter precej sodelovali z OK ZSM Ravne in z drugimi OO ZSMS.

Skoraj v celoti smo realizirali program dela KS OO ZSM za leto 1980—81 in do danes, vendar pa bi uspehi bili vidnejši, če bi nam uspelo za delo v ZSMS zainteresirati še več mladih, tako pa so nekatere akcije bile izvedene le z majhnim številom mladincev.

Znano nam je, da je informiranje o delu mladih v železarni precej slabo, zavedati se moramo, da bomo s pravočasnim in dovolj razvejanim obveščanjem pritegnili k delu mladih še marsikaterega mladega človeka.

Jože Breznik



Srečko Krivec, stroji in deli

Razprave so bile aktualne

Večina OO ZSM se srečuje z enako ali pa vsaj podobno problematiko; neaktivnost, nezainteresiranost in podobno.

Tako npr. pesti mlade v OO ZSM jeklar-na predvsem delo v štiriizmenskem turnusu. Veliko je tudi mladincev, ki so prišli iz sosednjih republik in se neradi vključujejo v ZSM. Zelo aktualen je problem velikega preliva delavcev, tudi mladih. Ti delajo nekaj mesecev ali pa še manj, nakar zapustijo TOZD ali pa tudi železarno.

Mladi v OO ZSM Armature Muta so sorazmerno mlada OO, razveseljiv pa je podatek, da 70 odst. zaposlenih v Armaturah predstavljajo mladi. Za vse večje akcije se

povezujejo z OK ZSM Radlje ob Dravi. So tudi pobudnik za organiziranje solidarnostnega dneva, ki bi naj potekal v drugi polovici leta. Na ta dan naj bi vsi zaposleni delali v neposredni proizvodnji. V svoji razpravi na konferenci so tudi poudarili večje sodelovanje in povezavo med KS OO ZSMS v železarni Ravne in njihovo OO ZSM.

OO ZSM TRO Prevalje ugotavlja, da se na vseh akcijah pojavljajo vedno eni in isti mladinci. Zavzemajo se, da bi k delu pritegnili še ostale, saj so v ta namen prilagodili tudi svoje programe s skupno težnjo, da bi njihovo delo zares zaživelo v tolikšni meri, kot si vsi želimo.

uspehom ne moremo biti povsem zadovoljni, saj moramo naša prizadevanja še naprej krepiti v smeri kvalitetnejšega dela.

Pri načrtovanju aktivnosti moramo še naprej upoštevati dejstvo, da imamo med zaposlenimi precej mladink — mater, katere se zaradi družinskih obveznosti težje vključujejo v aktivnost, da je med zaposlenimi precej vozačev ter nekaj mladincev opravlja večizmensko delo in podobno. Glede na to smo se vključevali v razreševanje problematike otroškega varstva in drugo.

Naše sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami ocenjujemo kot uspešno, saj pri izvedbi akcij dobro sodelujemo in jih skupno načrtujemo.

Pri vključevanju delegatov je treba vztrajati na tem, da delegacije zastopajo interese svoje delegatske baze, se z njo posvečujejo, jo obveščajo o svojem delu in so ji s tem odgovorne za svoje delo. Na tem področju smo resno pristopili k evidentiranju delegatov, da so zastopani v vseh delegacijah v naši delovni skupnosti.

Pozabiti ne smemo na učinkovitejše razvijanje interesnih dejavnosti, kar bi morala biti ena od pomembnih nalog mladih in ob tem poudariti, da se skozi prostčasne aktivnosti vzgajajo, da bodo mladi sami začutili potrebo po delovanju.

Zavzemati se moramo za to, da v TOZD in delovnih skupnostih mladi razpravljajo o vprašanih, ki so za njih ključnega pomena. Večkrat bi bilo treba obravnavati splošno problematiko — delovna storilnost, delovna disciplina, gospodarjenje, medsebojni odnosi, izobraževanje itd. Pogostejše reševanje vsakodnevnih problematike, ki se pojavlja v neki delovni ali širši sredini, bi prav tako moralo postati naša naloga. Večji poudarek bi vsekakor morali dati vključevanju novo sprejetih mladincev. S sklenitvijo delovnega razmerja bi naj vsak mladinec bil seznanjen z delom mladinske organizacije in o možnosti vključevanja v osnovni organizaciji, katere član bo. Le tako bomo uspeli pravočasno vključiti čimveč mladih v aktivno delo.

Pred nami je XI. kongres ZSMS. Naša naloga je, da se aktivno vključimo v obravnavo gradiva in prispevamo naše predloge in mnenja. Razprave po osnovnih organizacijah ZSMS so nakazale problematiko in tudi nekatere možne rešitve. Med mladimi je vse bolj v ospredju problematika zaposlovanja, štipendiranja, stanovanjske politike itd.

Naša glavna naloga je, da se na vseh področjih zavzemamo za produktivnejše, kvalitetno delo in s tem damo svoj prispevek k izboljšanju gospodarske situacije.

OO ZSMS del. skupnost KSZ

Vključevanje mladih v aktivno delo v OO ZSMS

OO ZSMS delovne skupnosti kadrovske splošnih zadev je po nastanku mlada osnovna organizacija. Šteje 47 članov, od tega 37 mladink.

Dejavnosti so potekale vse leto na področju kulture, idejnopolitičnega izobraževanja, družbenoekonomskih odnosov itd. Bili smo udeleženci raznih delovnih akcij, športnih tekmovanj, srečanj, posvetovanj.

Redno smo se udeleževali sestankov, razgovorov na različno tematiko.

Naša prizadevanja so bila v tem, da bi se v aktivno delo vključilo čimveč mladih, rezultat pa bi bili večji uspehi. Ob tem je bil poudarek dan, da si porazdelimo naloge in v čimvečjem številu sodelujemo na raznih akcijah, saj smo prevečkrat ugotavljali, da se aktivnosti udeležujemo le isti člani. Kljub



Podelitev priznanj

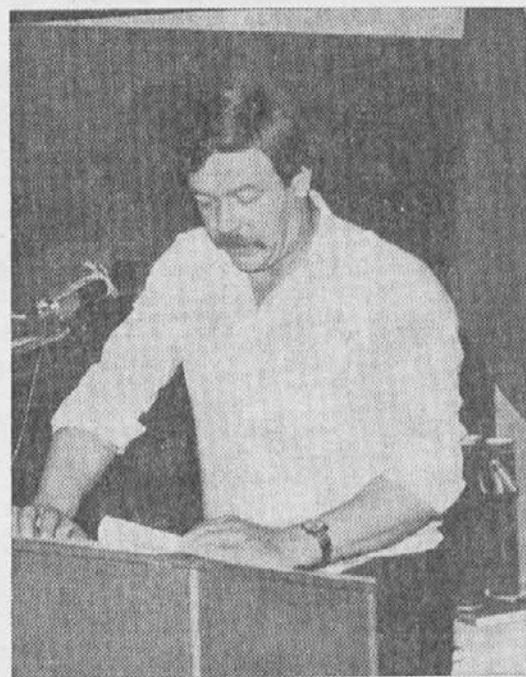


Z volilno programske konference

Stanovanjska problematika mladih

V splošnem se položaj mladih bistveno ne razlikuje od ostalih proslincev za stanovanje, vendar pa velja ugotoviti naslednje razlike:

- čakalna doba na stanovanje je daljša
- kreditiranje individualne gradnje bi lahko bilo bolj pogumno (možnosti dodelitve dolgoročnih posojil)
- fluktuacija je zaradi nerešenega stanovanjskega vprašanja pri mladih večja.



Ivan Prošt iz valjarne

Predvsem je reševanje stanovanjskega vprašanja seveda najbolj odvisno od količine zbranih sredstev, časa gradnje stanovanj in ne nazadnje od finančnih možnosti posameznika glede na soudeležbo oziroma njeno višino. Vsekakor so spremembe SaS in pravilnika o stanovanjskih razmerjih prinesle določeno novo kvaliteto na področju reševanja stanovanjske problematike. To je sad prizadevanj in demokratično izražene volje, da se rešuje vprašanje stanovanj za mlade. Precej mladih delavcev je rešilo svoj stanovanjski problem s pomočjo tako imenovanega »solidarnostnega sklada«, vendar bo ta problem znova prisoten, ker bodo po določenem času morali dobiti stanovanje od DO, kar pa bo povzročilo po-

daljšanje čakanja za druge prosilce. Najmanj smo v preteklosti storili za zagotovitev normalnih pogojev bivanja za samce. Res je, da je ta problem vsaj deloma rešen z novogradnjo, pojavlja pa se vprašanje stanovanj za mlade delavke, ki v dosedanjih kapacitetah in razmerah ne morejo bivati. Delo v ciklusu 4 izmene in bivanje v samskem domu poraja vedno nove probleme tako v domu kot na delu.

V glavnih poudarkih so akti s področja stanovanjskih razmerij usmerjeni v to, da rešujejo prej težje bivalne razmere, kar pa je imelo za posledico, da se vseljujejo pričakovalci (predvsem mladi) v nemogoče razmere, ker tako zanesljivo prej dobijo stanovanje. Kakšne in kolikšne so posledice za delovno in zdravstveno sposobnost njih ali njihovih družinskih članov, pa si lahko samo mislimo. Bržkone bo treba popraviti nekatere člene naših aktov, da bi se izognili temu pojavu. Tempo gradnje bo potrebno pospešiti, če želimo, da bodo mladi imeli dovolj stanovanj oz. da bodo bivali v normalnih razmerah. Namen prispevka je opozoriti na obstoječe probleme, morebiti je polemičen, vendar je prav, da skušamo skupno mladi v DO in širše ustvarjalno delati ter prispevati svoj delež pri reševanju stanovanjskega problema mladih.

OO ZSMS TOZD valjarna

Položaj mladih

Mladi v naši TOZD se zavzemamo za enakopraven položaj mladega človeka. Toda ne terjamo nikakršnega privilegiranega položaja. Svoj položaj moramo utrjevati z lastnim delom, ki je pogoj za naš obstoj in razvoj.

Skrbi nas brezposelnost. Največ je mladih brez zaposlitve. Priznati moramo, da nočemo prijete za vsako delo. (Strojni tehnik bi bil uspešen za strojem. Delo in znanje bi zelo dobro združil in precej pripomogel z inovacijsko in racionalizacijsko dejavnostjo pri dvigu produktivnosti, kvalitete proizvodov, ekonomičnosti...). Hočemo opravljati le tista dela in naloge, za katera smo se izučili. Precej mladih pa bi zaposlili, če bi odšli v pokoj vsi, ki izpolnjujejo pogoje, če bi odpravili honorarno in pogodbeno delo (ob upoštevanju prerazporeditve delavcev). K zmanjšanju brezposelnosti pa bomo pripomogli s pravilno (dolgoročno in kratkoročno) kadrovsko in štipendijsko politiko.

Ob volitvah '82 v delegacije SIS in temeljno delegacijo v naši TOZD nismo zadovoljili »številčni« zastopanosti mladih, temveč smo delegirali mlade, ki bodo svoj zadolžitev resno in odgovorno opravljali. Mladi se aktivno vključujemo v proces samoupravljanja (prek predstavnikov v samoupravnih organih, DPO, SIS...) in smo pri odločanju popolnoma enakopravni. Priznati pa moramo, da vsi člani ZSM ne delujejo tako, kot si želimo. S pravilnim dopom (do mladih, ki prihajajo v našo sredino), s pravilno izbranim akcijskim programom (in angažiranostjo predsedstva) smo »krog aktivnih mladincev« vendarle razširili. Svoj odnos do dela v mladinski organizaciji pa so spremenili mladi člani zveze komunistov.

Mladi (pa ne le v naši TOZD, temveč v DO) se moramo aktivneje vključevati v stabilizacijska prizadevanja, še posebej v tej težki situaciji, v kateri smo se znašli.

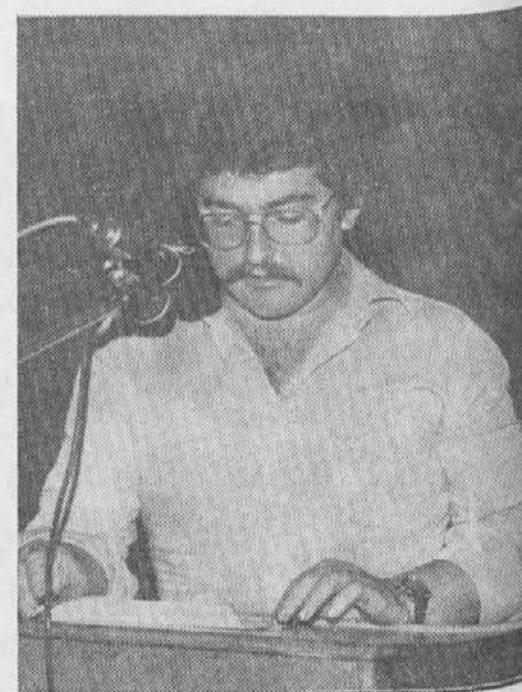
Stabilizacija pa se ne kaže v zategovanju pasu, temveč tudi (in predvsem) v dvigu kvalitete in kvantitete dela in rezultatov. Kako pa bomo to dosegli in izpeljali, pa smo že velikokrat povedali.

S skupnimi močmi, složno s sindikatom in avantgardo delavskega razreda preidimo od besed k dejanjem!

OO ZSMS TOZD KOMERCIALA

Omogočiti zaposlovanje mladih

Problem nezaposlenosti je znan po vsem svetu. Pri nas je to predvsem problem nezaposlene mladine. Veliko je mladih, ki po končanem šolanju ne dobijo poklica primerne dela ali pa sploh nobenega drugega dela. V naši železarni ta problem ni zelo kritičen, čeprav bi lahko veliko mladih dobilo zaposlitev glede na nekatere faktorje, ki jih bom sedaj omenil.



Maks Klemenčič, ind. noži

Veliko je sodelavcev, ki imajo vse pogoje za pokoj, vendar obstajajo trditve, da so nenadomestljivi. Te trditve seveda ne morejo biti resnične. Potem so tu bolniški izostanki, na račun katerih sledijo številne nadure. Nadure pa se pojavljajo tudi na račun nezadostnega števila delavcev pri strojih, kajti znano je, da veliko večje število delavcev rajši dela nadure,

kot pa da bi delali na tri izmene. Če bi zaposlili več delavcev, bi bilo nadur manj. Znano je tudi, da so dajatve za nadure veliko večje kot plačilo normalne ure. Podatek, da je bilo v enoletnem obdobju do 1. 3. 1981 v železarni narejenih 38 002 nadur, in da je s 1. 3. 1982 bilo narejenih 45 717 nadur, nam pove, da v tem obdobju nismo storili ničesar, da bi se število nadur zmanjšalo! Predlagamo, da bi se naredila analiza nadur tako v DO kot v posameznih tozdih, da bi videli, kje so bile res

potrebne nadure in kje bi lahko zaposlili nove delavce.

Vemo, da je veliko mladih, ki bi želeli delati, kakor tudi vemo, da je pred nami krizno obdobje, ko bo zmeraj težje dobiti delo, zato predlagamo, da se ta problem resno razmisli in se v najkrajšem času začne reševati, kajti le tako bomo pomagali sebi in velikemu številu mladih nezaposlenih.

OO ZSMS TOZD industr. noži



Delež mladih v ZSM pri razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov

Kot vemo, organiziranost mladih v ZSM poteka z namenom odpraviti razredno družbo in vse oblike podrejanja in odtujevanja človeka. Specifičen družbenoekonomski položaj mladih pa se kaže na mnogih področjih znotraj združenega dela in v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja sploh.

Zastopanost mladih v samoupravnih organih, delegacijah, vpliv na sprejemanje odločitev, položaj v nagrajevanju, reševanju stanovanjskega vprašanja, dokazuje, da smo v enakopravnem položaju z ostalimi. Vendar pa je potrebno takoj povedati, da je zastopanost mladih pri nas v železarni številčno dokaj močna, je pa dejstvo, da se mladi pri različnih odločanjih (in to ne glede na področje) premalo vključujemo v razprave, kar pa je verjetno posledica premalo predelanih raznih samoupravnih delegatskih gradiv.

Ne vem, kaj mlademu človeku dati, kako ga pridobiti, da bi bil pripravljen delati v posameznih OO, da bi bilo njegovo delo v OO plodnejše. Verjetno je narobe, če bi trdili, da mladega človeka ne zanima ničesar in da v OO ne bi našel dejavnosti, ki bi ga privlačila.

Človek naj ne bi gledal samo svoje interese, ampak interese in cilje družbe kot celote, v kateri živi, dela in ustvarja, saj je sestavni element nje. Morda pa so za nezainteresiranost

mladih v neki meri krivi tudi nekateri vodilni delavci. Moramo pa biti dovolj samokritični in reči, da naše delo ni takšno, kot bi lahko bilo in da je rezultat tega premajhna organiziranost, povezanost in da preveč dela leži na posameznikih, ti pa lahko rešijo toliko, kolikor je v njihovi moči.

Še posebej moramo mladi v združenem delu v tem kriznem obdobju pristopiti k razreševanju raznih vprašanj, razvijati miselnost delavcev in zavestno disciplino, kar edino vodi k uveljavljanju stabilizacijske politike.

Korak naprej je treba narediti tudi v razvoju socialističnih samoupravnih odnosov, kajti v organizacijah združenega dela se pojavljajo protislovja, to je razmerja med samoupravnimi in upravljaljskimi strukturami. To pa so procesi, v katerih se delavec odrinja od temeljnih odločitev o splošnih pogojih in usmeritvah naše proizvodnje. Torej, mladi se moramo zavzeti, da se dosledno uveljavljajo vse organizirane socialistične sile v vseh samoupravnih organih s pripombo, da tu nismo vključeni samo formalno, ampak da v njih uveljavljamo interese široke ljudske množice, to je delavcev, seveda v okviru, ki nam ga dopušča sedanje krizno obdobje.

OO ZSMS TOZD energija

turni dom, od tam pa odšli do Borovelj in Sentjakoba mimo Vrbskega jezera do Celovca in Gosposvetskega polja. Tam smo si ogledali vojvodski prestol kot trajen temelj slovenstva.

Se bi lahko naštevali in opisovali kraje, kjer smo se ustavljali. Vendar naj bo dovolj naštevanja. Povsem tudi drži ugotovitev, da je en dan veliko premalo, če hočeš samo v globalu spoznati koroško stvarnost.

Naj ta zapis strnem s skupno mislijo vseh udeležencev: »Bilo je čudovito, nepozabno doživetje in najbrž to srečanje s Koroško ter njenimi ljudmi ni bilo zadnje.«

Silvo Jaš

Mladinske delovne akcije '82

Letošnje zvezne in republiške mladinske delovne akcije so se začele s polnim zamahom. Prispeli so prvi brigadirji, ki bodo v številnih izmenah delali na zveznih MDA Istra, Kozjansko, Posočje, Slovenske gorice, Suha krajina in republiški delovni akciji Brkini '82.

Brigadirji delajo predvsem na manj razvitih območjih. V tem vidimo uresničevanje smernic, ki so zapisane v družbenem dogovoru o MDA za obdobje 1981 — 1985.

Mladi na vseh MDA obiskujejo že prva predavanja mladinske politične šole, prve tečaje, organizirajo športna srečanja, pripravljajo prve biltene in stenske časopise. Življenje v brigadirskih naseljih je tako v polnem razmahu. Ponovno se sliši brigadirska pesem, ki jo domačini tako radi poslušajo, saj jih opozarja na prijetno poletje, ki je pred njimi. Zavedati se moramo, da delo brigadirjev in njihova

MED KOROŠKIMI SLOVENCMI

Izleti, takšni ali drugačni, so lahko po svoje prijetni in zanimivi, posebno še, če doživiš še kakšno presenečenje. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi z nami. Čisto po naključju so nas povabili medse, nihče pa ni niti najmanj slutil, da bo vse potekalo tako gladko.

Da ne bi preveč dolgozveli, naj kar takoj na začetku izdamo skrivnosti: na enodnevni izlet po Koroški so nas popeljali maturanti šolskega centra »Edvarda Kardelja« iz Slovenj Gradca. Maj je znan po tem, da je to najlepši mesec, povezan s pesmijo in mladostjo. In to pesem ter mladost so po svoje doživljali letošnji maturanti ekonomske, upravno-administrativne in medicinske šole na šolskem centru. To je bil za njih mogoče zadnji maj, ko so bili takole razposajeni. Kajti že jutri jih čakajo nove odločitve na pragu življenja. Tako pač, kot vse maturante. In zato so hoteli ta trenutek zadržati čim dlje, pa čeprav v takšni obliki, kot je izlet. Kot sem že na začetku omenil, smo bili en dan med našimi rojaki onstran meje, spoznavali smo delček koroške vsakdanjosti, koroške biti in nenehne boja Prušnikovih »Gamsov na plaz«.

Najprej smo si v Obirju ogledali tovarno papirja in celuloze ter se seznanili s proizvodnim programom, potem pa se odpravili v Železno Kaplo na Peršmanovo domačijo. Tam so namreč SS 25. aprila 1945, torej na pragu svobode, storili gnusen zločin nad tamkajšnjimi domačini. Zverinsko so pobili sedem Sadovnikovih otrok, starih od enega do dvanajstih let, mater, očeta, staro mamo in teto. Nato so zažgali hišo in gospodarsko poslopje ter vanj zmetali žrtve, da bi tako zabrisali zločin. Profesor Jože Potočnik nam je na živ in pristen način prikazal takratne dogodke, hkrati pa poudaril, kako velik delež so dali ti kraji in

ljudje naši NOB. Danes je Peršmanova domačija preurejena v muzej, ki simbolizira ponos in neuničljivost koroškega človeka. Omenimo še, da so pri njeni obnovi sodelovali mladi z obeh strani meje ter na takšen način tvorili enkratni most prijateljstva in sodelovanja.

Iz Železne Kaple smo potem krenili mimo Obirskega, kjer smo si ogledali tamkajšnji kul-



Pred Peršmanovo domačijo

pesem nista le trenutna, ampak nov, pester način življenja, ki se vedno znova ohranja tudi po odhodu brigad.

V vseh krajih, kjer so brigade, so želje po sodelovanju med brigadirji in domačini zelo velike. Tako bodo organizirali skupne delovne akcije brigadirjev in domačinov. Sodelovanje pa naj ne bi bilo omejeno le na delo na delovnih, ampak se mora razširiti na vse aktivnosti, ki so organizirane na MDA.

Ob vsem tem pa bodo mladi »gradili« tudi sebe. To je namreč eden od vzgojnih ciljev

mladinskega prostovoljnega dela, saj mladi prav na delovnih akcijah razvijajo tovarištvo, bratstvo in enotnost, požrtvovalnost, solidarnost. Ob tem je treba še enkrat poudariti, da so na samoupravnih osnovah organizirane MDA pomembna kadrovska šola mladinske organizacije.

Tudi mi bomo na straneh »Mladega fužinarja« spremljali MDA, zlasti še tiste, na katerih sodelujejo brigadirji OK ZSMS Koroške regije.

Silvo Jaš

Učenci osnovnih šol pišejo

Peto srečanje Prežihovih šol

Srečanje je bilo v Bistrici v Prekmurju. Vsi udeleženci smo občutili iskreno, toplo in nepozabno srečanje učencev in učiteljev petih Prežihovih šol: Bistrice, Ljubljane, Jesenic in dveh zamejskih šol iz Doline in Doberdoba iz Italije.

Lepote prekmurske pokrajine in življenje ljudi smo poznali le po pripovedovanju drugih ali branju knjig prekmurskega pisatelja Miška Kranjca. Tokrat pa smo vse to občutili in doživeli drugače, saj smo bili gostje prijaznih Prekmurcev.

Izmenjali smo program in spominska darila in sklenili, da ostanemo zvesti Prežihovci. Veselimo se že naslednjega srečanja, ki bo v Dolini in Doberdoba v Italiji.

Udeleženci srečanja iz
Osnovne šole Prežihovega Voranca
Ravne na Koroškem

Dobili smo občinsko priznanje

15. maja praznuje naša občina občinski praznik v spomin na zadnjo bitko 2. svetovne vojne na Poljani. V nedeljo, 16. maja, je bila v Titovem domu slavnostna seja občinske skupščine, na kateri so podelili letošnje občinske nagrade in priznanja.



Srečanje osnovnošolcev Prežihovih šol

Bilo je svečano. Sejo je pestril tudi kulturni program. Po slavnostnem govoru je bila na vrsti razdelitev nagrad in priznanj. Med drugimi je bilo slišati: »Občinsko priznanje prejme PO osnovne šole Prežihovega Voranca«. Postalo nam je toplo. Presrečni smo stopili na oder. Predsednik občinske skupščine nam je stisnil roke in nam podelil priznanja. Iz dvorane je odmevalo ploskanje. Čestitali so nam!

Priznanje smo dobili za uspešno delo v krožkih, za uspešno izvedene delovne in solidarnostne akcije, za uspehe, ki smo jih dosegli na kulturnem in športnem področju ter pri akcijah usposabljanja za SLO in družbeno samozadržito. Vključevali pa smo se tudi v vse pomembne prireditve v kraju.

Pionirji naše šole smo ponosni na priznanje. Obljubljamo, da bomo tudi v bodoče hodili po Titovi poti.

PIONIRJI
Osnovne šole Prežihovega Voranca
RAVNE NA KOROŠKEM

„Nikoli mi ne bo žal...“

(intervju z Miranom Kosom in Andrejo Cesnik)

Novinarski krožek: »Za začetek malo ne navadno vprašanje: kakšni občutki vaju obhajajo, ko slišita besedo ‚voda‘?«

Miran: »Vse me mine, ker ‚voda‘ pomeni garanje v zvezi s plavanjem.«

NAŠ SIN

Davno je bilo.
Rodio se sin.
Majka mu dala ime Jože.

Rastao je majčin sin
Da bude i naš sin
I drug naš! I radnik naš!
I voda, Jugoslovena svih!

Naš sin, baš sviju nas
I pionira, i radnika i seljaka
Bio je on.
Svi, baš svi!
Cijeli svijet veli:
»Pa on je i naš sin!«

Užice, Kozara, Lika, Kozjak, Neretva,
Sutjeska, Drvar, ostali ratnici svi!
Pjevaju pjesmu slobode,
Slobode svih nas, koju nam darova
Naš sin!

Samoupravljanje, nesvrstanost,
Mir u svijetu,
I sve ono što se sreća zove
I to je naš sin!

Osamdeset osam rascvjetani ruža
Vječno će cvjetat, jer ih posadi
On. Naš sin!

Osamdeset osam besmrtnih godina
Živio je, živi
I nikad umrijet neće!
Besmrtn je, Naš sin!

Dorđo Radović
TOZD RPT

Andreja: »Tudi meni se zdi ‚voda‘ nekaj strašnega. V njej se dogajajo nemogoče stvari.«

To so besede Mirana Kosa in Andreje Cesnik, dijakov srednje šole na Ravnah na Koroškem. Miran drgne šolske klopki v 3. letniku, Andreja je leto za njim. Sta plavalca ravenskega Fužinarja, ki ju ni treba posebej predstavljati, saj sta znana zaradi svojih lepih športnih uspehov. Letos sta bila ponovno izbrana za najboljša športnika naše občine — Miran že četrtič, Andreja pa drugič. Vsekakor za oba veliko priznanje in vzpodbuda za prihodnost. Poglejmo, kako sta nam razkrila tudi še druge, manj znane plati športnega življenja:

NK: »Sta se za plavanje kot tekmovalni šport navdušila sama?«

Miran: »Brat je plaval že prej in njegovo pripovedovanje o raznih tekmovaljih, me je pritegnilo, da sem poizkusil in ni mi žal.«

Andreja: »Sem edinka. S stricem sem se večkrat šla kopat in me je trener tov. Medvešek, vprašal, če bi poizkusila. Pa sem...«

NK: »Vemo, da je vrhunski šport garanje. Opišita na kratko vajin trening!«

Miran: »Res je. Ne vem, če bi lahko rekli ravno garanje, ampak zagotovo je odgovorovanje marsičemu. Plavalci vstanemo ob pol šestih, ob šestih že skačemo v vodo, kjer smo do osmih ali pa še dlje, tako da lahko prvo uro v šoli še ujamemo. Tako je, če smo doma. Na pripravah je dela veliko več. Zjutraj dve uri, potem še telovadba in popoldne spet dve uri, tako da pride do pet ur dela na dan.«

NK: »Kdaj laže trenirata? Zjutraj ali popoldne?«

Miran: »Laže zjutraj, ko sem še psihično spočit, medtem ko imam popoldne po pouku že vsega dovolj.«

Andreja: »Zjutraj sem bolj malo na treningu, mislim pa, da je res boljše plavati zjutraj.«

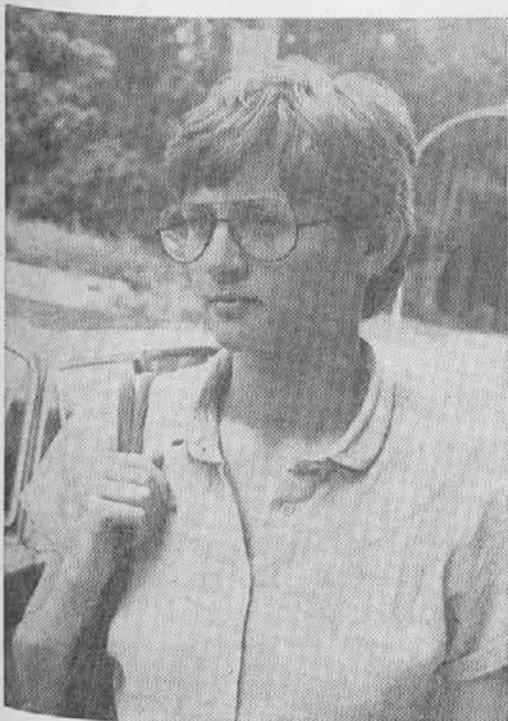
NK: »Kako usklajujeta šport in šolske obveznosti?«

Miran: »Do zdaj je še kar šlo, saj imajo tudi profesorji razumevanje, a včasih bi ga lahko imeli še več.«

Andreja: »Oboje gre, časa je nekako dovolj, tudi profesorji so še kar v redu.«

NK: »Veliko sta že prepotovala. Katero mesto vama je ostalo še posebej v spominu?«

Miran: »Ko pridem na tekovanje, je najprej hotel, potem bazen in seveda trgovine; te so za nas najvažnejše. So pa tudi trenutki za ogled raznih znamenitosti in meni se je najbolj vtisnilo v spomin tekovanje na Švedskem, ko smo bili v Helsingborgu. Z Danske smo se peljali s trajektom. Videli smo Hamletov grad.«



Andreja Cesnik

Andreja: »Na Danskem smo si šli ogledat dvor, v katerem živi kralj. Živo se spominjam vojakov pred palačo z njihovimi značilnimi kapami.«

NK: »Vsaka reprezentanca na svoj način sprejme novince. Kako sta ognjeni krst prestala vidva?«

Miran: »Pri nas je možno storiti dvoje ali pójčš na zaključnem banketu na balkaniadi ali pa dobiš kazen: izpiti moraš 2 del zelo slane vode.«

Andreja: »Ta krst sem prestala v Grčiji na balkaniadi leta 1980. Pela sem Trezinko. Ko sem prišla na oder, so vsi gledali vame, jaz pa nisem spravila glasu iz sebe. Vsa naša reprezentanca se mi je smejala, pa sem se začela še jaz in sem nekako le začela peti, seveda čisto mimo melodije. Zaploskali so mi in bilo je mimo.«

NK: »Vaju poleg plavanja pritegne še kaj?«

Miran: »Drugih konjičkov nimam. Če hočeš biti v plavanju zares aktiven, za kaj drugega ni časa. Seveda pa lahko čas, ki preostane, izkoristiš za branje, konec tedna lahko obišeš kino, ples.«

Andreja: »Zbiram znamke in značke, pa tudi berem. Na plesu bolj malo hodim, za kaj več pa ni časa.«

NK: »Stojita na robu bazena, dvorana je nabita, vse buči, vsi vaju bodrijo... Kako se počutita takrat?«

Miran: »Tole se lepo sliši, a tako je malo, ker je plavanje pri nas bolj malo cenjeno in navijanja na domačih tekmovanjih ni. Pač pa se to dogaja na balkaniadah, kjer je zbrana reprezentanca in so točke pomembne. Pred vsakim startom se vsi zberemo in navijamo za svoje. Navijanje da kljub odgovornosti lep občutek in novo moč.«

Andreja: »Ja res je — navijanje da za zadnje metre več moči.«

NK: »Vsak športnik se mora prej ali slej sprijazniti s porazom. Kako gledata na to?«

Miran: »Kot pionir in mladinec sem bil vaju, da sem na tekmi dosegal najboljše rezultate ali pa jih vsaj izenačil. Tega je nekoč konec. Poraz ni tako hud, vsaj zame ni bil, ampak v začetku me je prizadelo to nenapredovanje, s čimer pa sem se zdaj že sprijaznil. Najhuše mi je bilo, ko sem na državnem prvenstvu poleti 1980 bil na 100 m prvi in bil favorit na 200 m, kjer pa sem povsem popustil in bil šele tretji. Od takrat še ni bilo kaj hujšega.«

Andreja: »Tudi jaz sem to, da nisem več napredovala od tekme do tekme, težko prebrodila. Kakšnega posebnega poraza ni bilo, čeprav mi je zelo žal za sredozemskimi igrami, ko sem morala ostati doma.«

NK: »Vaju je kdaj prišlo, da bi vse skupaj pustila?«

Miran: »Seveda se tudi to zgodi, to je normalno, predvsem potem, ko ostajajo rezultati nespremenjeni. Trudiš se in trudiš, delaš — z rezultati pa nič. A ko prideš na tekmo, srečaš prijatelje, po tekmi je banket in imaš spet prosto, vse to pozabiš. Na tekmah dobiš motiv, ki te drži pokonci do naslednje tekme. In tako se to ponavlja. Da bi pa zares nehal — o tem še nisem razmišljal.«

Andreja: »Na treningih večkrat izgubiš voljo, ko pa prideš na tekmo in mogoče dosežeš dober rezultat, se zagon povrne, pa še na prijatelje se spomniš, ki jih imaš zraven — in da bi morala vse to pustiti... ti je kar hudo in nehaš premišljevat o tem.«

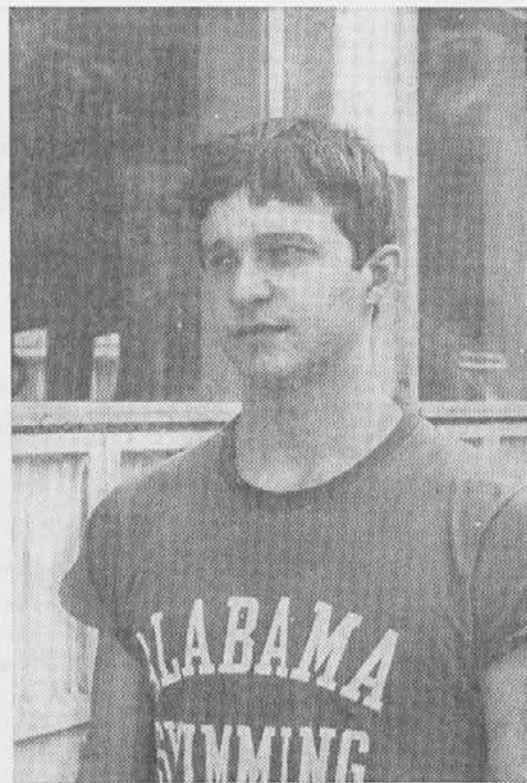
NK: »Vama bo nekoč žal za vse, čemur sta se morala v mladosti odreči zaradi športa?«

Miran: »Še nikoli mi ni bilo žal in mislim, da mi tudi ne bo. Doživel sem mnogo lepih stvari, ki jih marsikdo nikoli ne bo in zato sem lahko hvaležen vsem tistim, ki so me spravili k plavanju.«

Andreja: »Meni ne bo nikoli žal, da sem začela plavati, ker sem vse lepe trenutke doživela prav v bazenu. Tistih ur, ki sem jih 'zabila' v vodi, ne bom nikoli obžalovala. Če bi morala še enkrat izbirati, vem, da bi spet izbrala plavanje.«

NK: »Pa vajin največji uspeh?«

Miran: »Kakega zelo velikega uspeha ni bilo. Zame je do zdaj najpomembnejše 5. mesto na mladinskem evropskem prvenstvu



Miran Kos

in lansko 2. mesto na Balkanu, medtem ko so državni naslovi postali že kar nekam vsakdanji.«

Andreja: »Vesela sem 2. mesta na Balkanu, pa tudi 22. mesta na evropskem mi je ostalo v spominu.«

NK: »In vajine želje?«

Miran: »Moj cilj je postati balkanski prvak.«

Andreja: »Nimam posebnega cilja. Doseči čim boljši rezultat — mislim, da je to dovolj velik cilj.«

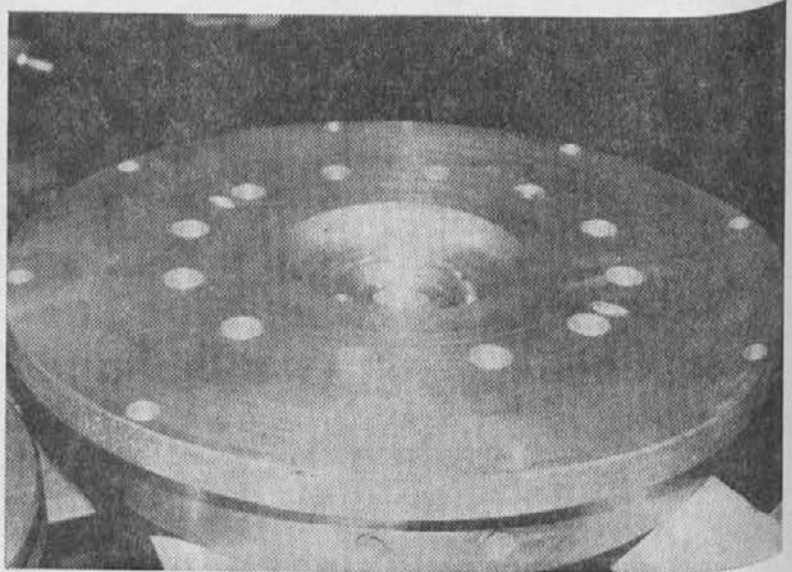
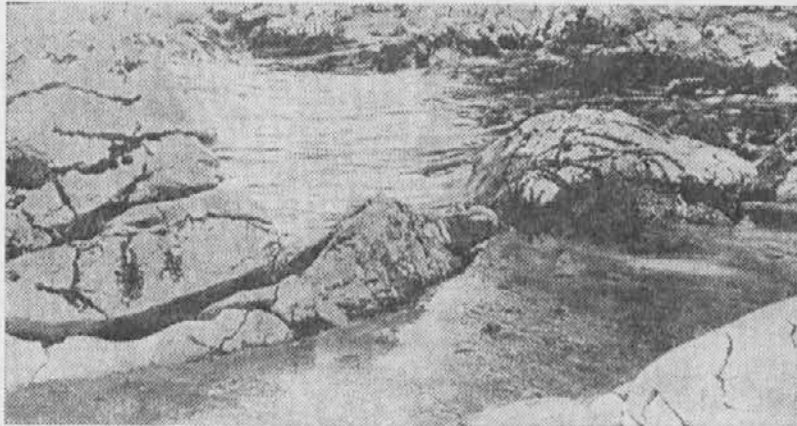
NK: »Za razgovor se vama najlepše zahvaljujemo in vama tudi še v bodoče želimo obilo športnih uspehov!«

Novinarski krožek ŠC Ravne na Koroškem



Dolgčas

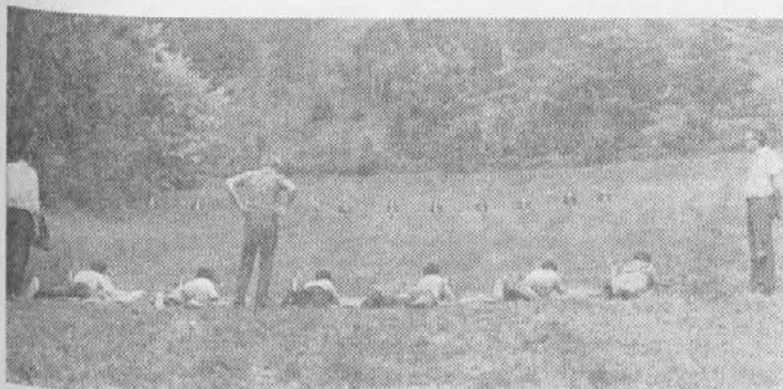
Po delu počitek



OBRAMBNI DAN TOZD RPT

TOZD RPT je imel 12. 6. 1982 obrambni dan v okviru NNNP. Komite NZ v tozdu je pripravil program s predavanjem tov. Blagojeviča, komandanta

šin, ki so vodili streljanje. Po streljanju in razlagi o topografiji ter gasilski demonstraciji smo se povsneli ob fiziološki uspešen zaključek pohoda.



Dobri strelci tozda RPT

TO občine Ravne, o pomembnosti narodne zaščite.

Med pohodom so naši izkušeni sodelavci prikazali rokovanje s pešadijskim orožjem. Streljanje z malokalibrsko puško je potekalo po predpisih, to pa po zaslugi sodelavcev — vojnih stare-

Kot pripombo pa bi dodal, da je veliko naših državljanov — neresnih sodelavcev — nezainteresiranih za take akcije, ki so le v korist za varovanje naše lepe domovine.

Ivan Marošek

TAKTIČNO ORIENTACIJSKI POHODI V OBČINI RAVNE

Rezervni vojaški starešine v občini Ravne na Koroškem smo izvedli taktično orientacijske pohode 12. in 13. 6. 1982.

12. 6. so bili pohodi v KK ZRVS Ravne in na Prevaljah, 13. 6. 1982 pa v KK ZRVS Mežice in Črne.

Proga v posameznem kraju je bila dolga 10—15 km. Na kontrolnih točkah so se rezervni vojaški starešine preizkusili v znanju topografije, vojaške teorije in taktike, metanju bombe in streljanju s pištolo. Poleg rezervnih vtojaških starešin so se pohoda udeležile mladinske ekipe, ki so pokazale precejšnje znanje v poznavanju vojaške teorije, taktike in topografije.

V KK ZRVS Prevalje pa smo povabili na pohod tudi pripadnike narodne in civilne zaščite TOZD Rezalno orodje Prevalje. Našemu vabilu so se

v polnem številu odzvali. Izvedli so streljanje s pištolo in malokalibrsko puško ter metali ročno bombo. Ta TOZD nam je tudi delno kril stroške pohoda.

V prihodnje si bomo prizadevali, da povabimo na naše pohode vse delovne organizacije v krajevni skupnosti, da bi s tem prispevali čim več k usposabljanju ljudi za obrambo naše domovine.

Pohoda na Prevaljah sta se udeležili tudi dve ekipi pionirjev iz OŠ Franja Goloba, ki sta pokazali veliko znanja, saj so tudi vsi člani obrambnega krožka na šoli, katerega mentor je rezervni vojaški starešina.

Prijetni pohod je bil sklenjen ob vojaškem fiziološki, ki so nam ga pripravili pripadniki JLA.

Rudi Hovnik

MLADI TEHNIKI V OBRAMBI IN SAMOZAŠČITI

Kakršnokoli srečanje je že, je po svoje pomembno in koristno. Nedvomno koristno pa je tudi vsakoletno tradicionalno republiško in državno srečanje mladih tehnikov iz osnovnih šol, saj se na njih učenci nauče marsikaj novega, predvsem pa sklenejo mnoga poznanstva in s tem krepijo bratstvo in enotnost.

»Srečanje mladih tehnikov iz Jugoslavije, ki so tekmovalna, so vsako leto v drugem kraju. Tako je bilo letošnje že 6. republiško tekmovanje v Kranju, državno pa v Puli, in sicer od 3. do 5. junija,« je uvodoma pojasnil predmetni učitelj Franc Keber, mentor mladih tehnikov na osnovni šoli Franja Goloba na Prevaljah.

»Kot prejšnja leta, smo se tudi letos mentorji na vseh osnovnih šolah v ravninski občini dogovorili, v katerih tekmovalnih panogah naj bi letos tekmovala občinska ekipa mladih tehnikov. Naša občinska ekipa je letos štela 11 tekmovalcev, in sicer so jo sestavljali učenci osnovnih šol iz Črne, Mežice, Prevalj in Raven. Tako smo ime-

li v ekipi poznavalce za fotografijo, zmarjarstvo, radijske zveze, modelarstvo, orodjarje, samoupravljalce — (poznavalce proizvodnega delovnega procesa), sestavljalce (konstrukterje) s »Fišer tehniko« in ne nazadnje ekipo SLO in družbene samozaščite iz OŠ Franja Goloba »Mladi tehniki v obrambi in samozaščiti«. Naša občinska ekipa se je v celoti zelo dobro odrezala na republiškem tekmovanju v Kranju, še posebno pa ekipa »Mladi tehniki v obrambi in samozaščiti«, ki je osvojila prvo mesto. Letošnji uspeh nas niti ni tako presenetil, saj je lani občinska ekipa bila na republiškem prvenstvu v Mariboru druga. K letošnjem uspehu naša ekipa SLO in družbene samozaščite so veliko prispevali tudi člani obrambnega krožka, ki ga vodi zunanji mentor Franc Dvornik, in taborniške organizacije, ki jo na naši šoli vodi Anton Robar.«

Na državnem prvenstvu mladih tehnikov v Puli je tekmovala tudi ekipa Slovenije, ki so jo sestavljale najuspešnejše ekipe v Kranju, štela pa je 30

tekmovalcev. Za ekipo SLO in družbene samozaščite, ki je štela devet tekmovalcev, so tekmovali tudi trije Prevaljčani, in sicer kot vodja slovenske ekipe Matjaž Vogel, Bojan Debenjak in Predrag Dinič.

»Za našo ekipo je tekmovanje trajalo dobrih šest ur, morala pa je opraviti kar 18 zahtevnih nalog s področja obrambe in družbene samozaščite.« je pojasnil Matjaž Vogel, in nadaljeval: »Tako smo morali poiskati skrito radijsko postajo, posneti nekatere pomembne objekte in film razviti na terenu, poiskati smo morali tudi mine presenečenj, varno prečkati mnsko polje in nuditi prvo pomoč. Še več je bilo pomembnih nalog. Kljub mnogim zahtevnim nalogam je naša ekipa SLO in DS dosegla tretje mesto, po seštevku točk pa smo prejeli še srebrne medalje. Največja nagrada pa nam je bila, da so našo ekipo povabili na Brione, kjer je večkrat bival tovariš Tito. Otok so si ogledali tudi drugi udeleženci, vendar z morja, z vojaške ladje,« je ves prevzet pripovedoval mladi Matjaž Vogel s Prevalj.

Matjaž, ki je učenec 8. razreda, nam je ob koncu povedal še marsikaj, predvsem to, da je član radio kluba Malgaj Ravne in da je spomladi uspešno opravil izpit za radioamaterja. Ima zelo mirno roko, posebej takrat, ko strelja z zračno puško, saj je že dve leti najboljši strelec na prevaljski osnovni šoli.



Iskanje skrite radijske postaje

»Potem ko bom letos končal osnovno šolo, bom šolanje nadaljeval na srednji šoli tehnično naravoslovne usmeritve. Veste, rad bi postal fizik. Mislim, da mi bo to uspelo, saj bom osmi razred izdelal z odličnim uspehom,« je še pripomnil.

Franc Rotar

OBRAMBNI DAN V TOZD ENERGIJA ZELO USPEL

18. 6. 1982 je bil prek komiteja za LO in DS v TOZD energija organiziran obrambni dan v okviru letošnje akcije NNNP. Ker je delo v TOZD organizirano v izmenah, je bilo od 109 zaposlenih 89 delavcem vročen poziv za sodelovanje.

Na startu pred gimnazijo se je ob 14.15 (takoj po končani dopoldanski izmeni) zbralo 81 ali 91% od poklicanih sodelavcev.

Komite je predhodno opravičil še 7 udeležencev, tako da je bil neopravičeno odsoten samo eden, ki pa bo obravnavan na delovni skupini zaradi nadaljnega postopka.

Na startu so bile oblikovane 10-članske skupine z vodjem, tako da je bila zagotovljena struktura skupine iz vseh oddelkov.

Skupine so s presledkom 5 minut in v dveh smereh bile napotene na kontrolno točko 1, ki je bila pri spomeniku na Navrškem vrhu. Tu so bile po

prihodu vseh skupin uresničene naslednje aktivnosti:

- preverjanje kompletnosti skupin
- vpisovanje časa prihoda
- testiranje iz znanja protipožarne varnosti
- predstavitev vsebine obrambnega dne, enot CZ in NZ
- gašenje improviziranega ognja s CO₂ in prahom
- vpisovanje časov odhodov skupin s kontrolne točke s presledkom treh minut proti kontrolni točki 2, ki je bila na križišču pod kmetijo Lubas.

Na tej kontrolni točki je bilo predvideno

- preverjanje kompletnosti skupin
- vpisovanje vmesnega časa, kar pa zaradi pomanjkljivih navodil ni povsem uspelo.

Kontrolna točka 3 je bila na cilju pri Rimskem vrelcu, kjer je bilo realizirano:



Pripadniki teritorialne obrambe



Vroča senca

— preverjanje kompletnosti skupin
— vpisovanje končnega časa
— streljanje z zračno puško (iz vsake skupine 6 strelcev po 5 streliv).

Na podlagi točkovanja: porabljenega časa, testiranja iz protipožarne varnosti, kompletnosti pohoda skupin in streljanja je bilo ugotovljeno, da so vse skupine dobro uresničile vse postavljene naloge, pri čemer pa je bila najboljša skupina, ki jo je vodil Srečko Penec. Posebno pohvalo pa zasluži oskrbovalna skupina (Stopar Ivan, Miklavc Jože, Kričej Oto), ki je na kraju samem v vojaški poljski kuhinji pripravila okusen vojaški fižol, ki so ga vsi udeleženci z velikim tekom in v zadovoljstvo kuharja Iveka na »brzino pospravili«.

ODGOVOR NA DELEGATSKO VPRAŠANJE O PLAČEVANJU »MALE ŠOLE«

Delegati v naših tozdih so postavili vprašanje, ali je »mala šola« še brezplačna in kako so v kalkilirana sredstva za to v vzgojnoizobraževalni program. Iz odgovora občinske skupnosti otroškega varstva povzemamo:

Brezplačni 120-urni vzgojni program in prevoz v malo šolo zagotavlja skupnost iz sredstev, ki jih vsi zaposleni združujemo s prispevno stopnjo iz bruto osebnega dohodka.

Posebne 120-urne male šole so organizirane letos v krajih Leše, Lokovica, Strojna, Javorje, Koprivna in Podpeca. Lani so tudi v Šentanelu in Kotljah imeli tako malo šolo. Letos pa je tudi v vrtcu Marjetka organizirana 120-urna mala šola. V Črni, Zerjavu, Mežici, Prevaljah in Ravnah pa se 120-urni program vključuje v celoletni redni program.

Od skupno 1880 ur letnega vzgojnovarstvenega dela v 11 mesecih pomeni 120 ur le 6,4% in to bi moralo biti brezplačno. Starši ne plačujejo polne ekonomske cene, ki znaša mesečno 3.160,00 din na otroka. Najvišji prispevek staršev znaša 2.400,00 din mesečno, kar pomeni le 76% polne cene.

Varnostno politična ocena

Ponovno je bila glede na visok odstotek udeležbe — 91% in samo enega neopravičenega dokazana enovitost temeljne organizacije. Tekmovalni duh povsem naključno sestavljenih skupin pri vseh udeležencih pomeni tudi potencial za obrambne naloge sploh, če upoštevamo, da je deževno vreme pomenilo oteževalno okoliščino pri celotni organizaciji.

Razpoloženje na cilju s kritičnimi in konstruktivnimi pripombami udeležencev je porok in vzpodbuda za organiziranje podobnih aktivnosti tudi v prihodnje.

Lojze Janežič

Za vsakega otroka plača skupnost po 24% ekonomske cene, torej veliko več, kot je dolžna. Za večino pa plača skupnost več procentov cene, ker le malokateri plača najvišji prispevek.

Če primerjamo delež, ki je po zakonu brezplačen v višini 6,4%, in delež, ki ga je vsak otrok deležen v celoletnem varstvu, lahko ugotovimo, da ima vsak otrok skoraj 4-krat več kot 120 ur brezplačne vzgoje. Povrh vsega pa otrokom, ki se vse leto vozijo v malo šolo, plača skupnost vozne karte vse leto in ne le za 120 ur.

Iz vsega lahko zaključimo, da imajo starši za obvezno pripravo pred vstopom v šolo krite stroške v celoti in še varstvo jim iz družbenih sredstev velik delež pokrije skupnost.

Starši, ki nimajo otrok v vrtcih, so v tem pogledu na slabšem, ker varstvo v družinah v celoti plačajo sami.

V letu 1981 je skupnost otroškega varstva imela v finančnem načrtu pokriti junijsko oskrbnino za male šolarje namesto staršev, čeprav ne bi bilo to potrebno. Tako smo se na samoupravnih organih dogovorili, ker je vrtec v Kotljah začel delati 2 meseca pozneje

in je nekaj denarja zaradi tega ostalo. V letu 1982 pa v finančnem načrtu ni možnosti kriti junijske oskrbnine, saj primanjkuje skupnih sredstev in zato vrtec normalno vsem pošilja račune.

Ker v jeseni odpiramo tretji oddelek v Kotljah in bomo tako zagotovili večji vpis, bomo zadnja razpoložljiva sred-

stva usmerili v to razširitev dejavnosti, kakor smo se na skupščini opredelili s sprejemom finančnega načrta. Če bi ta sredstva preusmerili v kritje junijske oskrbnine, bi bilo krivično za tiste, ki še od družbe niso nič prejeli, nekaterim pa je družba že krila veliko več, kot je po zakonu dolžna.

ZA POČITNIŠKO KOLONIJO IN ŠTEDNJO

Konferenca delegacij železarne Ravne za vzgojo in izobraževanje je sprejela naslednja stališča:

1. Večina v železarni je na zborih delavcev sprejela spremembe in dopolnitve SaŠ o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti. Negativen rezultat je bil le v tozdih jeklarna in transport.

2. Pričakovati je, da zaradi težkih gospodarskih razmer dohodek ne bo naraščal tako, kot je planirano, zato je bojazen, da kljub povišani prispevni stopnji sredstev ne bo dovolj. Konferenca predlaga izvajalcem, da pripravijo program dejavnosti za izredne razmere, ki naj bo izdelan tako, da bo čim manj okrnjen osnovni vzgojnoizobraževalni program.

3. V danih razmerah je treba ponovno preveriti realne možnosti za postopen prehod na celodnevno osnovno šolo. Stanje je bistveno drugačno kot takrat, ko smo sprejemali temelje planov, vemo pa, da zahteva celodnevna osnovna šola več sredstev.

4. V zvezi z organizacijo počitniške kolonije ima konferenca naslednje predloge:

— Komisija za letovanje naj podrobno preuči vse izdatke in ugotovi, če so ti stabilizacijsko naravnani v primerjavi s prejšnjimi leti, ko sredstev ni primanjkovalo; varčevalni ukrepi morajo biti prisotni prav na vseh ravneh.

— Skupščina naj si prizadeva, da se bodo kolonije udeležile predvsem otroci iz socialno ogroženih družin, ki sicer morja ne bi bili deležni. Tem otrokom je treba letovanje ponuditi, ne pa čakati, da se bodo sami prijavi. Treba je poskrbeti tudi za zadostno obveščenost staršev o možnostih in pogojih letovanja.

— Konferenca podpira nadaljnji obstoj kolonije. Take oblike letovanja bodo v težkih gospodarskih razmerah vse bolj iskane, zato si moramo prizadevati, da jih nadalje razvijamo. Enako je tudi stališče sindikatov, zato se naj odgovorni občinski dejavniki takoj povežejo z občino Buje in poizkušajo doseči odkup zemljišča ali pa vsaj najemino za nadaljnjih 10 let.

(Vir: stališča konference delegacij)

Z D R A V J E

OH, TA KAVICA...

»Vstani, kava je že na mizi!« Njen in njegov delovni dan se je pričel. »Kavo, prosim, kavo!« je slišati že navsezgodaj v bifejih avtobusnih postaj. Čakajoči hočejo svojo jutranjo »doso«. »Dvojno,« naroča šef, ki ima danes za sabo že tretji sestanek. »Ali voda že vre? Ne morem pričeti z delom, tako sem utrujena!« je slišati iz sosednje pisarne. »Mami, samo požirek, prosim!« moleduje najstnica, medtem ko njen mali bratec že pridno »pupa kavico« iz kavne skodelice, napolnjene s kakavom.

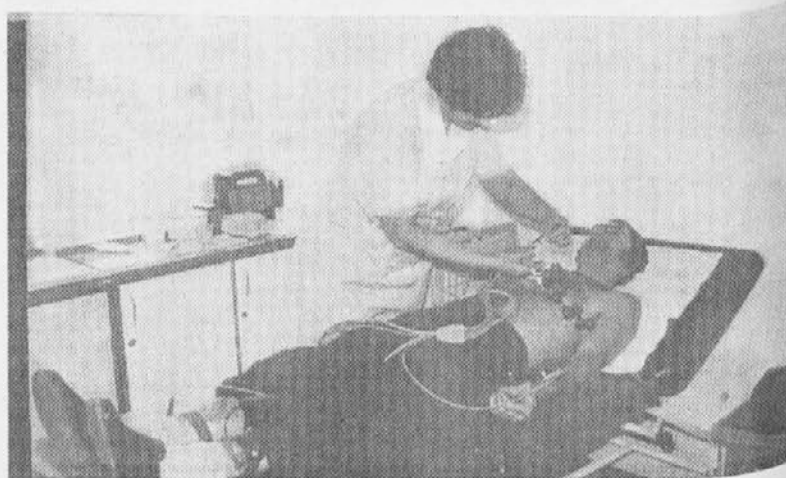
Moderen čas, čas civilizacije, burnega napredka, čas naglice, ko človek že skoraj ni več človek, ko postaja že robot... Nič čudnega ni, da se dan prič-

ne, nadaljuje in pogostokrat tudi konča s poživilom, s kavico.

Prava kava, ta blagodejni čudež narave, ta nadnaravni vir našega subjektivnega razpoloženja, gonilec naše aktivnosti... Zahvaljujoč svojemu ugodnemu okusu in osvježujočemu delovanju je postala že prava »svetovna zvezda«. Večina, ki jo je kdaj pokusila, je vedno znova posegla po tej dišeči omami, kdor jo je čez dan ali zvečer zaužil v večjih količinah, pa je spoznal tudi njene slabe lastnosti.

Delovanje kofeina

na človeški organizem je različno, odvisno od posameznika in od njegovega splošnega telesnega stanja. Pri moč-



Srčnim bolnikom malo kave dobro de

nejši utrujenosti vpliva ugodno, a ne vedno, drugačen učinek ima tudi pri popolnem telesnem počitku.

Po zaužitju kave sluznica želodca in črevesja kofein hitro vsrka. Po 30—60 minutah se nahaja v krvi največja količina kofeina, zato tudi takrat pričakujemo najmočnejše delovanje kave na telo. Po dveh urah se polovica kave že izloči.

V običajnih količinah (0,05—0,1 g) kofein izboljša telesno in duševno kondicijo. Izboljša se krvni obtok, s tem pa pospeši delovanje možgan, miselnost postane hitrejša, izboljša se sposobnost učenja, zmanjša občutek utrujenosti, ustvari se dobro razpoloženje.

Pri večjih količinah zaužite kave se običajno razveže jezik, človek se razgovori, nakar postane razdražljiv, nemiren, delovni učinek se zmanjša, roke prično drhteti, spanec se »zrahlja«.

Iz opisanih razlogov se torej kava priporoča takrat, kadar hočemo zaradi utrujenosti povečati delovno sposobnost oz. kadar nas čaka naporno delo.

Uživanje kave pozno popoldan ali zvečer negativno vpliva na spanec. Da se človek v spanju odpočije, mu je poleg določenega časa lahkega spanja potreben tudi določen čas globokega spanja. Kofein deluje pretežno tri ure. Dolžina spanja se sicer ne skrajša, pač pa se na račun globokega spanja podaljša čas lahkega. To vsekakor ne privede do zaželenega cilja, kajti zbudimo se utrujeni in nenaspani.

Po pitju alkoholnih pijač kava pod posebnimi okoliščinami spreminja subjektivno doživljanje posameznika in ustvarja lažno občutje sigurnosti. V tem primeru ne izboljša oslabiljene delovne sposobnosti niti ne nevtralizira delovanja alkohola, kot na splošno ljudje mislijo. Kava celo pospeši prehod alkohola v kri, lahko pa se celo zgodi, da prehodno poveča njegovo količino v krvi.

Kava, zdravje in bolezen

Kava s kofeinom ali brez njega pospeši izločanje ustnih in želodčnih sokov in delovanje črevesja. Nekateri

gredo hitro po zaužitju kave na veliko potrebo. Pražene snovi v kavi dražijo želodčno sluznico, zato niso redke bolečine v želodcu ali pa pretiranega pivca kave peče zgaga (položaj lahko omilimo z mlekom ali pa kavo pijemo po obroku).

Kofein deluje tudi na srce in krvni obtok. Zdrave osebe po eni do dveh skodelicah kave ne čutijo nobenih sprememb, čeprav se jim srčne žile nekoliko razširijo in pojača delovanje srca. Če srce ni povsem zdravo, že majhne količine kave izboljšajo njegovo delovanje. Za srčne bolnike so torej priporočljive majhne količine kave brez kofeina.

Kofein širi periferno ožilje, posebno v koži, srcu, ledvicah in v mišicah. Delo srca in ožilja se torej izboljša, s tem se poveča prekrvavitev, pospeši se izločanje odpadnih snovi z urinom, razširjene kožne žile pa povečajo izločanje znoja.

Majhne količine kofeina neznatno dvigujejo krvni pritisk, pri večjih količinah pa le-ta celo pade. Osebe s povišanim krvnim pritiskom kavo slabše prenašajo, zato jim jo odsvetujemo. Kave naj bi se vzdržali tudi tisti, ki trpijo zaradi težav želodca, črevesja ali bolniki z želočnimi težavami. Kavo odsvetujemo tudi bolnikom s povišanim očesnim pritiskom (zelena mrena, glaukom) in s povečanim delovanjem ščitnice. Bolnikom z vnetjem mehurja in z ledvičnimi težavami priporočamo zmerno pitje kave brez kofeina.

Ker kofein poveča toploto kože za 0,2—0,4° C, kavo odsvetujemo tudi pri vnetnih kožnih obolenjih s srbežem (ekcem, razna vnetja).

V današnjem sestavku smo poleg pozitivnih lastnosti prave kave spoznali tudi negativno plat te tako splošne ploskvice. Torej, pamet v roke! Če bomo poleg splošno znanih navodil za zdravo življenje (8 ur dela, 8 ur rekreacije, 8 ur počitka) pravilno posegli tudi po »kavnem napitku« (1—2 skodelici dnevno), se nam ni treba bati posledic razvade.

Referat za zdr. vzg.



Sejem živ — žav

Ta dan so na vrtčevem igrišču rasli celo bonboni in lizalke, ki pa so jih otroci v najkrajšem času pospravili v svoje trebuščke, novi pa niso več zrastle.

Na stojnicah pod pisanimi dežniki je bilo razstavljenih veliko izdelkov, ki so jih iz odpadnega materiala naredili otroci in njihove vzgojiteljice. Zelja vseh nas je bila, da pokažemo, kako preprosto lahko uporabimo košček papirja, lesa, staro volno, jogurtove lončke, papirnate tulce, ostanke blaga, kako malo je pravzaprav potrebno, da otroka razveselimo z doma narejeno igrabo.

Za zaključek je ves naš razgibani popoldan razveselil še priljubljeni Vinko Šimek, bolj poznan kot Jaka, ki je kljub utrujenosti uspel osvojiti naše otroke, saj ti kar niso mogli verjeti, da je prišel res »ta pravi Jaka«.

Morda ob koncu samo še drobno razmišljanje. Ko so starši v poznem popoldnevu odhajali domov in so otroci okrog njih veselo poplesavali, sem razmišljala: »Zakaj ne, uspeli so jih za en popoldan prikleniti čisto zase, ne meneč se za to, da je petkov popoldan namenjen pravzaprav pospravljanju in nakupovanju, da je potrebno pripraviti večerjo... To danes sploh ni bilo pomembno v otroških očeh. Iz njih je sijalo le to; mamica in očka sta poklonila popoldan le meni, in to je pomembnejše kot pospravljanje, nakupovanje in večerja, to je mnogo več, to sem JAZ, njun otrok.

Mirjam Ivič
Foto: B. Vugrinec

TOPEL POPOLDAN

Kadar se cicibani veselijo,
je dan topel, prijazen, pa če sije sonce ali ne.

Kadar cicibani pojejo,
še veter in drevje in ptice vzvalovijo.

In kadar cicibani plešejo,
se oblaki na nebu za hip ustavijo.

Tak topel, radoživ dan je bil 4. junij 1982, ko so cicibani s svojimi vzgojiteljicami pripravili pisan sejem »Živ-Žav«, na katerega so povabili svoje mamice, babice, očete, dedke, pa tudi sestrice in bratce.

Da smo našo skupno prireditev uspeli pripraviti tako, kot je bila, se moramo posebej zahvaliti ansamblu »Fantom treh dolin«, ter Vinku Šimeku, ki so prijetno popestrili popoldan z glasbo in dobro voljo, nagrada pa so jim bila le žareča otroška lica, zadovoljno ploskanje gledalcev, kar pa je vrednejše od denarja.

Vsa zahvala gre tudi nekaterim koroškim delovnim organizacijam, Nami Ravne, Merxu Ravne, Zelezarni Ravne, Imontu Dravograd, Tovarni meril Slovenj Gradec, ki so prispevale odpadni material, iz katerega smo lahko izdelali toliko najrazličnejših otroških izdelkov.

Bilo je tekmovanja, vnetega navijanja, smeha, sproščenega petja. Očete so morali preizkusiti svojo moč pri vlečenju vrvi, mamice so pokazale, kako spretno znajo vrteti obroče okoli pasu, bila je tudi igra, pri kateri so morali svoje hitre reakcije pokazati prav vsi gledalci.

KULTURNA KRONIKA

Junija se na domačih odrih ni dogajalo dosti, so pa naša KUD precej gostovala.

V Črni so se otroci iz OŠ Črna in Mežica navduševali nad odlomki iz opere Gorenjski slavček; gostovali so solisti ljubljanske opere. V Mežici sta imela nastop tamburaški zbor DPD Svoboda Prevalje in oktet Holmec. 5. 6. je bil na Ravnah sprejem Vestnikovega vlaka iz Pomurja.

Na srečanju godb Slovenskih železarn je sodelovala tudi naša.

V slovesni oddaji v živo ob 20-letnici Koroškega radia sta sodelovala MPZ Vres in ansambel Kora. Vres je gostoval še v Šentjakobu v Rožu, MPZ Fužinar pa na Visokem pri Kranju na pev-

skem taboru in kasneje v Šentvidu. Na otvoritvi kmečke ohceti ob koncu junija so v Črni in Šentanelu nastopale domače kulturno-umetniške skupine. 25. 6. je bil v Ljubljani folklorni maraton, ki se ga je udeležilo KUD Gozdar iz Črne. Od 21. do 27. 6. je bila v atriju ljubljanskega magistrata razstava likovnih del Društva koroških likovnikov. 25. 6. je v Črni pel MPZ Triglav iz Sidneya. Od 23. do 28. 6. sta folklorni skupini KUD Prežihov Voranc in KUD Bratstvo gostovali na Kosovem in v Cačku. MPZ Mežiški knapi so gostovali v Avstriji. Na Ravnah je mladina 24. 6. lahko poslušala koncert Hazardov z domačim gostom Legnarjem.

NAMESTO OTVORITEV

Poleg sodobnega samskega doma ob Suhi (12 garsonjer in 54 dvoposteljnih sob ali skupaj 120 postelj, družbeni prostor s knjižnico in televizorjem, prostor za namizni tenis, pralnica, sušilnica in ostali prostori, etažne kuhinje in hišniško stanovanje), ki ga je zgradil Gradis zelo hitro po projektu njihove projektantske organizacije, odkupili pa Železarna in Hidromontaža za naše in njihove delavce in kjer si sedaj delimo pravico po zasedbi, stroških in prihodkih po tretjinah: dve za nas in ena za Hidromontažo, smo sočasno ob polletju bogatejši še za dve pridobitvi našega družbenega standarda.

V Portorožu smo dobili nov, sodoben in prepičan sem, našemu delavcu primeren spalni objekt (trakt A) s 76 posteljami. Objekt je gradil Stavbenik po načrtih projektivnega biroja TAMAR iz Ljubljane in kljub temu, da je bilo med gradnjo več peripetij (objekt smo zvišali za eno etažo in pridobili več postelj, veliko nepredvidenega dela je bilo pri kanalizaciji, vsi kooperanti niso bili solidni — Instalater je častna izjema — itd.) je bil objekt v sorazmerno kratkem času (začetek gradnje decembra 1981!) gotov in skupaj z notranjo opremo, ki jo je na rok dobavila Lesnina iz Ljubljane, predan v uporabo. Prvi so ga krstili naši kovači, 20. junija pa je že sprejel naše redne goste 1. izmene počitniškega letovanja.

Trakt A stoji za starim domom (tam, kjer je bil prej prostor za balinanje) in se lepo prilega okolju. Arhitektura je podobna Bernardinu, kvaliteta izdelave zelo dobra. Objekt je treba videti, res je lep in funkcionalen.

Vsaka soba (4 enoposteljne, 6 štiri-posteljni, 24 dvoposteljni) v vseh 5. etažah ima (enako kot samski dom ob Suhi) svoj sanitarni voz (WC, umivalnik, tuš) predprostor za garderobo, in (razen 4 enoposteljnih sob, ki so obrnjene proti pomorski šoli) svoj balkon s pogledom proti morju (iz spodnjih etaž se zaenkrat vidi le naš stari dom).

V starem domu smo lani uredili kuhinjo, letos pa še točilnico in le zaradi nesolidnosti LTH Škofja Loka točilnica do 20. junija še ni bila kompletirana.

Druga pridobitev je naš rekreacijski center Ivarčko jezero, ki z obratovanjem večnamenskega objekta zaokro-

žuje I. fazo izgradnje. Večnamenski objekt, ki ga je projektiral enako kot vso zunanjo ureditev Projektivni biro Kograd, gradil pa Gradis hitro in solidno, ima manjši bife s potrebnimi prostori, tuše in ženske ter moške sanitarije. Pod jezerom so grobo utrjena parkirišča (delo Stavbenika) okoli jezera peš-pot, na obrežju pa klopi, korita, pokrita kurišča in bazenček, za rekreacijo pa so na razpolago odboj-karsko in košarkarsko igrišče, rusko kegljišče, tri namiznoteniške mize in jezero za plavanje.

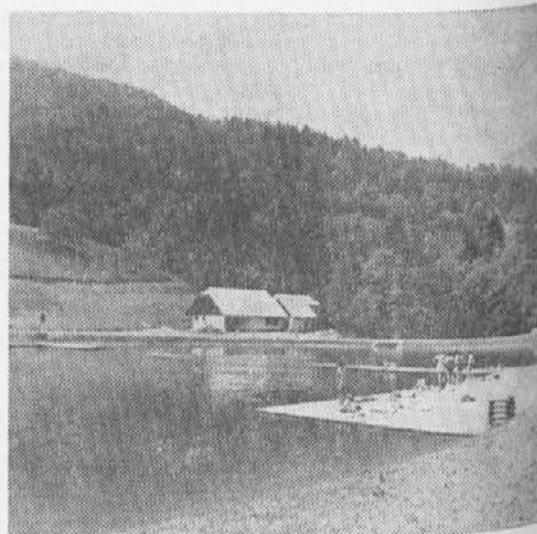
Ta center vsi bolje poznamo, ker smo z udarniškim delom tudi sproti pomagali pri gradnji. Res je prijetno zapisati, da so zadnja tri leta na Ivarčkem udarniško delali delavci VSEH TOZD in del. skupnosti naše železarnе, pa še osnovne šole z Raven in Prevalj ter delavci skupščine!

Na vse tri objekte smo lahko železarji upravičeno ponosni.

In ko uporabljamo te objekte, se zavedajmo, da so naši, in tudi to, da smo jih težko zgradili. Pa še to, da je prav od nas uporabnikov teh objektov odvisno, kako dolgo bodo lepi, funkcionalni, uporabni in nam v ponos. In nikoli ne smemo nikomur dovoliti, da te naše pridobitve omalovažuje in podcenjuje ali da bi jih kdo uničeval! Zato moramo biti do sebe in tudi do naših svojcev in znancev kritični in vedno pripravljeni opozarjati na red in pravilno uporabo vseh naših objektov in naprav. Če nam bo to prišlo v kri in meso, potem ne bo nobenih težav pri uspešnem vzdrževanju, čuvanju in upravljanju naših objektov.

Prav je tudi, da se zavedamo, da je to šele začetek na tem področju. V Portorožu nas čaka gradnja trakta B, ki že ima svoje temelje, v železarni obrat družbene prehrane, na DTK kegljišče, kjer tudi že stojijo temelji. Na Ivarčkem je treba še veliko postoriti od dokončanja parkirišč in večnamenskega igrišča, pa mini golfa in končno tudi ustreznega objekta. Povezava Ivarčko—Ošven s sedežnico in smučišče je nujna.

Po kakem vrstnem redu in koliko letno bomo lahko gradili, je odvisno od vseh nas, od naše produktivnosti pri vsakdanjem delu, od naših odločitev, ko bomo razporejali sredstva in tudi v bodoče še bolj od našega udarniškega dela — vendar pa se je treba zavedati,



Ivarčko jezero z večnamenskim objektom

da je treba začete stvari čimprej dokončati, ker čas je denar.

Priznati moramo, da so sedaj težki časi, vendar tudi to, da smo železarji spoznali, da te objekte potrebujemo za nas in za naše svojce in še to, da razumevanje za te potrebe daje odločilno podporo in pravo vzdušje in se zato veliko lažje premagujejo ovire, ki jih tu in tam še vedno zasledimo.

Ni pa na srečo več tako (velja predvsem ali najbolj za Portorož), kot je bilo pred leti, ko je bilo treba premagovati prekleto visoke ovire, pa še večkrat je močno zapihalo od vsepovsod; pa ne v hrbet, da bi lažje šlo, ampak v prsi, da bi ustavilo, in z boka, da bi spodneslo... In ker ni več tako, lahko z optimizmom zremo v bodočnost.

Jože Sater

DELO DRUŠTVA UPOKOJENCEV

LEPO JE BILO

Klub upokojencev Ravne na Koroškem je 12. 6. 1982 priredil za svoje upokojenke piknik na Navrškem vrhu. Udeležilo se ga je 38 članic. Bilo je lepo, le vreme je malo nagajalo, kar pa ni pokvarilo razpoloženja. Istočasno je imel eden od tozdov železarnе svoj obrambni dan, tako so združeno pekli na žaru, se veselili in plesali.

Upokojenke si želijo poleti še več izletov v naravo.

TEKMOVANJE V KEGLJANJU

V prijateljskem tekmovanju v kegljanju, ki je bilo dne 17. 6. 1982 na Prevaljah, so nastopile štiri ekipe: iz Kamnika dve, po ena z Raven in Prevalj. Zmagala je ekipa Kamnika I. s 464, druga je bila ekipa z Raven 461, tretja ekipa s Prevalj 441 ter četrta ekipa iz Kamnika II s 325 podrtimi keglji. Upokojenci ne mirujejo, vedno kje tekmujejo, kar je koristno in prav.

BILI SMO NA MORJU

Društvo upokojencev Ravne je 18. 6. 1982 priredilo letos že drugi izlet z avtobusom, ki se ga je udeležilo 50 članov. Naš prvi cilj je bil ogled slovite kobilarne Lipica. Ze l. 1580 jo je ustanovil dunajski dvor, da je vzrejala lepe in vztrajne konje za cesarske kočije. Lipicanci so vzgojeni iz domačih in španskih konj. Odrasli so beli in imajo mnogo dobrih lastnosti. V Lipici gostom predvajajo dresurno jahanje. Marsikateri naš upokojenec je prvič v življenju videl to slovito kobilaro.

Glavna točka izleta je bila Izola. Ribiški kraj, ki je po vojski hitro razvil lahko industrijo in turizem. Nas pa je najbolj zanimal počitniški dom upokojencev Slovenije.

Moramo priznati, da je zelo okusno in ekonomično zgrajen. V njem so sobe z dvema oziroma tremi posteljami.

Nekaj je tudi enoposteljnih. Vsaka soba ima svoje stranišče, tuš in balkon s pogledom na morje. Vrt je prelep, zimski bazen s toplo (ogreto) morsko vodo meri 20 x 8 metrov. Bazin in toplovodno napeljavo ogrevajo s sončno toploto, saj je vsa streha doma v steklu. Zgradili so dom s sredstvi upokojencev Slovenije in je v celoti odplačan. Treba ga bo čimbolj izkoristiti, da ne bo nastala zaradi nezasedenosti izguba. Res smo lahko ponosni na to pridobitev, arhitektu pa vse priznanje za delo. Upokojenci imajo vse leto poseben popust, kadar ga bodo uporabili.

Naslednji ogled je bil namenjen Piranu, ki ima značilnost sredozemskih obmorskih mest. Nazadnje pa smo se še ustavili v počitniškem domu železarnе, ki je zelo povečan in olepšan.

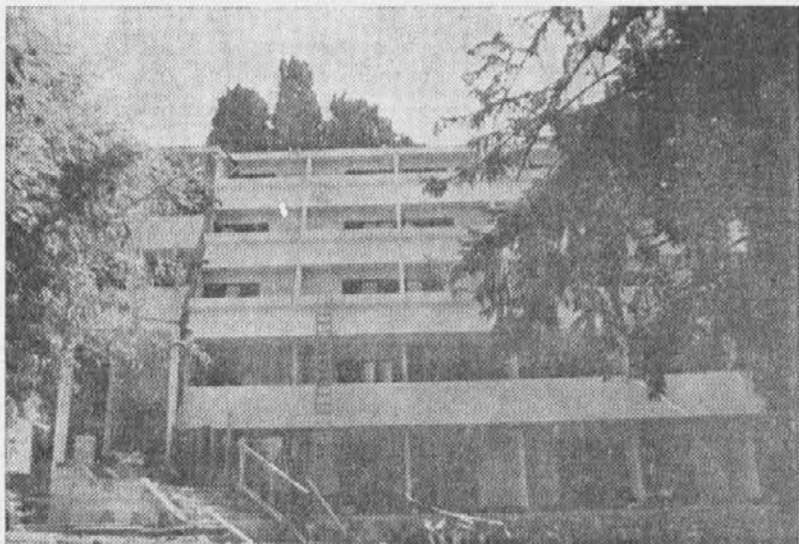
Marsikateri upokojenec je prvič v življenju, sedaj na starost, videl naše prelepe morje. — Zadovoljni in polni vtisov smo se zvečer vrnili domov.

4. REPUBLIKSKO TEKMOVANJE RIBIČEV

Zveza društev upokojencev Slovenije je 19. 6. 1982 organizirala 4. republiško tekmovanje ribičev — upokojencev na ribniku v Mačkovcih pri Senovem. Tekmovanje je zelo dobro pripravilo družina ribičev Brestanica Krško. Tega tekmovanja se je udeležilo 33 ribiških ekip iz vse Slovenije. V vsaki so bili trije ribiči.

Naše društvo so predstavljali: Jože Skof, Jakob Vajs in Jože Rapuc. Ekipo je vodil član upravnega odbora Jože Sotošek. Zal je Jakob Vajs med tekmovanjem zdrsnil v vodo, pri tem pa si je še zlomil ribiško palico. Vseeno se je še naprej trudil, da bi tekmovanje zaključil v času kot ostali tekmovalci. Za tako požrtvovalnost in zagrizenost je prejel ob razglasitvi močan aplavz, od prireditelja pa posebno nagrado. Naši so zaradi te smole zasedli 19. mesto.

Ervin Wlodyga



Novi spalni objekt v našem počitniškem domu v Portorožu (tik pred zaključkom)

REKREACIJA IN ŠPORT

LETNE SPORTNE IGRE SLOVENSkih ZELEZARJEV

12. junija 1982 so bile pod pokroviteljstvom konference OO sindikata na Ravnah letne sportne igre slovenskih železarjev. Tozd družbeni standard je bil dober organizator, odrezali pa so se tudi naši tekmovalci. Ker skupnega zmagovalca ne določamo več, pogledimo izide po posameznih zvrsteh.

Nad 35 let: 1. Železarna Ravne, 2. Železarna Jesenice, 3. Žična Celje, 4. Veriga Lesce, 5. Tovil Ljubljana.

Kegljanje

Zenske: 1. Železarna Ravne, 2. Plamen Kropa, 3. Železarna Jesenice, 4. Železarna Store, 5. Veriga Lesce.

Moški: 1. Železarna Ravne, 2. Železarna Jesenice, 3. Železarna Store, 4.

bro uspel v zadovoljstvo vseh udeležencev. Velika udeležba je dokaz, da je planinska rekreacija med nami živo prisotna in potrebna. Za uspešen pohod in varstvo so nadvse veliko pripievali naši planinski vodniki, ki že 10 let uspešno in nesebično vodijo naše železarje po planinskih pohodih. Za vse pohodnike letošnjega jubilejnega 10. pohoda smo pripravili jubilejne značke in posebno jubilejno brošuro. Franc Telcer

moški: Ranc Leopold 97, Verčko Avgust 78, Urbancl Franc 78. Največje presenečenje je doživela ekipa, ki je dosegla točno predvideni čas, a zasedla šele 7. mesto (za vsako kazensko minuto je bilo odbitih po 5 točk).

FUŽINAR IN SLOGA POBRATENA

V okviru združenja slovenskih športnih društev s sedežem v Trstu se je odbojarski klub Fužinar maja letos pobratil s slovenskim športnim društvom Sloga iz Trsta. Ob tem je bil na Ravnah v počastitev občinskega praznika turnir, na katerem so sodelovale ženske ekipe OK Sloga iz Trsta, OK Mežica in OK Fužinar.

Ob obisku na Ravnah je Fužinar prejel iz Trsta zahvalno pismo, ki se konča tako:

»...Izkazali ste nam veliko pozornost, za kar smo počaščeni in zelo težko vam bomo tudi sami vse to povrnili. Sprejmite najtoplejšo zahvalo tudi od vseh naših igralci, ki so se v družinah vaših deklet prijetno in nadvse domače počutili. Naj gre naša zahvala vsem družinam, ki so nas sprejele in nudile tako domačnost, kot jo danes težko najdemo kjerkoli. Se enkrat — hvala za vse!»

REKREACIJA V TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI

V maju smo imeli tri tekme v malem nogometu, eno s tozdom stroji in deli, dve pa z Novo opremo iz Slovenije Gradca. Obakrat so zmagali gostje.

V začetku junija smo na Javorniku priredili rokometni turnir med moštvi tozdom valjarna, stroji in deli in industrijski noži.

Rezultati: 1. stroji in deli, 2. industrijski noži, 3. valjarna.

Franc Kričej, rekreator

MADŽARSKI ŠPORTNIKI NA RAVNAH

26. junija je na Ravnah drugič gostovala skupina športnikov in športnic iz madžarskega Sarvarja, ki so se z domačimi pomerili v atletiki, nogometu, kegljanju in v šahu. Gostje iz Madžarske so presenetljivo visoko zmagali v šahu s 14:0, uspešni pa so bili tudi v nogometu, čeprav so mladi ravenski nogometaši (igralci do 19 let starosti) ob polčasu še vodili z 4:3. Nogometaši Sarvarja so ob koncu zmagali z rezultatom 7:6.

Preostala dvoboja v kegljanju in atletiki so premočno dobili Ravničani. Kegljavci so v disciplini 8 x 100 lučajev premagali goste s prek 400 keglji razlike, med posamezniki pa so se v domači ekipi zlasti izkazali: Ivo Mlakar s 485 podrtimi keglji, Ferdo Paradiš 460 in Silvo Belaj 458.

Ravenski atleti in atletinje so osvojili vsa prva mesta.

Med dekletih Lihtenerereja na 800 m, Cvetkovičeva v skoku v daljino, Golobova v metu kroglice in Stafeta 4 x 100 metrov. Pri fantih je na 1500 m zmagal domačin Gostenčnik, v skoku v daljino Ikočič, v metu kroglice Glavica, uspešna pa je bila tudi štafeta 4 x 100 metrov.

Sicer pa je tradicionalno srečanje športnikov Sarvarja in Raven, ki sta ga vzorno pripravila ZTKO in TKS Ravne, znova potrdilo že znano dejstvo, da takšna srečanja nimajo zgolj športnega pomena. Dvoboj je minil predvsem v prijateljskem vzdušju, ki nedvomno še bolj krepi sodelovanje in povezovanje med obema sosednjima deželama.

Ivo Mlakar

KONČANO KEGLJAŠKO PRVENSTVO KOROŠKE ZA DVOJICE

Z drugim nastopom na kegljišču Družbenega doma na Prevaljah je bilo sklenjeno letošnje regijsko prvenstvo Koroške za ženske dvojice. Med najstimi dvojicami iz klubov Fuži-



Odbojkarji ravenske železarne, prvaki letošnjih metalurških iger na Ravnah

Nogomet

1. Železarna Jesenice, 2. Železarna Store, 3. Veriga Lesce, 4. Železarna Ravne.

Odbojka

Vrstni red je bil pri ženskah in moških enak:

1. Železarna Ravne, 2. Železarna Jesenice, 3. Železarna Store, 4. Plamen Kropa.

Plavanje

1. Železarna Ravne, 2. Železarna Jesenice, 3. Veriga Lesce, 4. Plamen Kropa.

Namizni tenis

Do 35 let: 1. Železarna Jesenice, 2. Železarna Store, 3. Železarna Ravne, 4. Veriga Lesce.

Veriga Lesce, 5. Tovil Ljubljana, 6. Plamen Kropa, 7. Žična Celje.

Streljanje

Zenske: 1. Železarna Store, 2. Železarna Jesenice, 3. Plamen Kropa, 4. Železarna Ravne, 5. Veriga Lesce.

Moški: 1. Železarna Store, 2. Železarna Ravne, 3. Veriga Lesce, 4. Žična Celje, 5. Železarna Jesenice, 6. Tovil Ljubljana, 7. Plamen Kropa.

POHOD SLOVENSkih ZELEZARJEV NA PECO 1982

Zanimanje za letošnji naš 10. jubilejni pohod slovenskih železarjev po Koroški 1982 je bilo zelo veliko. Prav posebno so se izkazali naši z Raven, saj se jih je prijavilo kar 466. K temu številu smo prejeli še prijave iz Železarne Jesenice 130, Železarne Store 50, Tovarne verig 50, Žične Celje 30, Plamena Kropa 4 in tozda Kovinarstvo Ljubno 7.

Tako je bilo skupaj 737 prijavljenih pohodnikov.

V soboto, na dan pohoda, nas je pozdravilo zelo lepo poletno jutro, katerega so popestrili še naši godbeniki, ki so s svojimi koračnicami dajali duška veselju planincev-železarjev. Kolona avtobusov je krenila proti svojemu cilju Topli, ki je bila vsa ožarjena v svoji poletni lepoti. Dolge kolone so se razvile po strmini mimo mogočnih starodavnih kmetij in se med seboj pozdravljale.

Neusmiljeno je pripekalo sonce po Burjakovi frati. Železarji, vajeni vročine, so z enakomernimi koraki nadaljevali pot proti koči. Po krajšem postanku je večina nadaljevala pot proti vrhu, nekateri pa so se predali soneu okrog koč, si ogledali votlino kralja Matjaža itd.

Kmalu po poldnevu so začele skupine zapuščati vrh in tudi kočjo in se spravljati proti Topli do karavle, kjer so bili potešeni vsi lačni in žejni. Ob poskočnih vižah in pesmi je bila kmalu pozabljena strmina in vročina.

Zbrane slovenske železarje je pozdravil in jim zaželel veselega snidenja predsednik sindikalne organizacije železarne Ravne tov. Vlado Mak.

Ob našem letošnjem 10. jubileju planinskih pohodov po Koroški smo zasluznim vodnikom iz drugih kolektivov podelili častne značke. Častni znak je prejel tudi naš Janko Kokalj, ki nas kljub svoji invalidnosti spremlja na naših pohodih. V imenu prejemnikov častnih znakov je spregovoril naš stalni udeleženec in pobudnik planinskih pohodov slovenskih železarjev tov. Gregor Klančnik.

Veseli in navdušeni ni prenehalo vse do odhoda avtobusov, ko smo si zopet družno segli v roke slovenski železarji z željo, da se zopet srečamo.

Letošnji 10. jubilejni pohod slovenskih železarjev po Koroški je zelo do-



Kopanje ali sončenje?



V Topli



Vsak po svoje

narja, Korotana in Slovenj Gradca, sta si naslov prvakinj in pravico sodelovanja na republiškem prvenstvu priborili Groblenkova in Ramšakova (Slovenj Gradec), ki sta podrla 1670 kegljev. Drugo mesto sta si priligrali njuni klubski tovarišici Tovšakova in Eermenčeva, 1652, tretje Spanžev — Kordež 1645, četrto Lesnik — Harnold (vse Fužinar) 1591, peto Branc — Levovnik (Slovenj Gradec) 1590 podrtih kegljev, itd.

Med moškimi sta naslov regijskih prvakov osvojila Ravenčana Rajko Podojsteršek in Ferdo Paradiž, ki se bosta jeseni potegovala za čimboljšo uvrstitev na prvenstvu Slovenije. Druga sta bila Prinčič — Banko (Fužinar), tretja pa dvojica Penšek — Sulcer (Slovenj Gradec).

Ivo Mlakar

PLAVALNI KLUB FUŽINAR — TRETJI V DRŽAVI

19. in 20. junija 1982 se je v Ljubljani osem najboljših plavalnih klubov potegovalo za pokal Plavalne zveze Jugoslavije. Med njimi ni bilo tistih, ki imajo sicer odlične posameznike (Crvena zvezda, Rudar), ne morejo pa sestaviti dobre ekipe, v kateri bi v vsaki disciplini nastopila po en član in pionir ter članica in pionirka.

Po doseženih točkah v predtekmovalju je bil Fužinar peti, na finalu pa prepričljivo tretji za Triglavom in Ljubljano, a pred Jadranom iz Splita. Razen naših preizkušnih reprezentantov Cesnikove, Kosa in Ambroža so tokrat opozorila nase z vrsto zmag predvsem pionirke Rodoškova, Slemnikova, Mattersdorferjeva. Z njimi pa s Pešlovo in Kopovo raste nov rod narjenih plavalcev. V Delu jih je poveljal tudi zvezni kapetan Mitja Prešeren.

Rezultat je gotovo plod dobrega dela z vsemi starostnimi skupinami in potrditve strokovnega dela ravnih plavalnih delavcev, posebno trenerja Andreja Znidaršiča. Hkrati so mu s tem plavalci dali lepo »darilo«² pred njegovim odhodom z Raven konec poletne sezone.

n.r.

SAH

8. hitropotezni turnir za pokal »Fužinar 82«

Udeležencev je bilo 14. Zmagal je Danilo Peruš 11, 2. Andrej Erjavc 8, 3. Mirko Hrovatič 8, 4. Jože Jesenek 8, 5. Viktor Pesjak 7 itd.

9. hitropotezni turnir

Med petnajstimi udeleženci je zmagal Jože Jesenek 12, 2. Andrej Erjavc 12, 3. Zdravko Burjak 8, 4. Mirko Hrovatič 7,5, 5. Herbert Komarica 7, 6. Franc Juričan 7, 8. Boris Grzina 6, 9. Alojz Salamun 5,5, 10. Marjan Senica 5 itd.

10. hitropotezni turnir

Po daljšem premoru je prišel, igral in zmagal Niko Ristič z 11 osvojenimi točkami od 13 možnih. 2. Danilo Peruš 10, 3. Franc Juričan 9,5, 4. Zdravko Burjak 8, 5. Herbert Komarica 7, 6. Mirko Hrovatič 6,5, 7. Alojz Salamun 6 itd.

11. hitropotezni turnir

Med 16 udeleženci se je tokrat najbolje odrezal Zdravko Burjak 11,5, 2. Danilo Peruš 11, 3. Franc Juričan 9, 4. Mirko Hrovatič 9, 5. Franc Rotovnik 8, 6. Andrej Erjavc 8, 7. Jože Kumer 7,5, 8. Alojz Salamun 7 točk itd.

Skupna uvrstitev

Po 11 turnirjih še vedno vodi Danilo Peruš z 210 točkami. Sledijo: Jože Jesenek 132, Zdravko Burjak 116, Andrej Erjavc 103, Mirko Hrovatič 66, Franc Rotovnik 64, Franc Juričan 54, Jože Zunc 51, Herbert Komarica 45, Marjan Uršič 40, Niko Ristič 31, Alojz Salamun 22, Boris Grzina 21, Viktor Pesjak 19, Jože Kumer 13, Anton Motnik 11, Tone Prevorčič 7 itd. Vseh šahistov, ki so na dosedanjih turnirjih osvajali točke, to so igralci, ki na posameznem turnirju osvojijo od 1. do 10. mesta, je 22.

V. P.

SKUPŠČINA AMD RAVNE

3. 6. je bila 20. redna skupščina AMD Ravne. Udeležili so se je tudi gostje iz društev v regiji in predstavnik AMZ Slovenije. Na njej so pregledali delo v zadnjih štirih letih, sprejeli program do 1. 1986, izvolili vodstvo in podelili priznanja.

Društvo je posebno pozornost pozornost posvečalo vzgoji udeležencev v cestnem prometu, krepitvi materialne osnove organizacije in uveljavljanju organizacije kot pomembnega družbenega dejavnika. Proslavijo je tudi svojo 30. obletnico.

Društvo ima 1988 članov in je s 33,5 odst. v občini na drugem mestu v SRS. Člani AMD po krajih: Crna 214, Mežica 372, Prevalje 429, Ravne 973.

V avto šoli se na leto izšola okoli 500 kandidatov.

Je upanje, da bi bili v prihodnje tehnični pregledi za motorna vozila v delavnicah Integrala na Prevaljah, prav tako je upanje za izgradnjo ga-

raž in tehnične baze AMZS. Društvo je uspešno na področju športa, vzgoje, varstva v cestnem prometu in pri družbenih dejavnostih.

Te bo gojilo tudi v prihodnjem obdobju. Delovni načrt za 1. 1982—86 pa med drugim predvideva še skrb za materialni napredek društva, nadaljevanje avto šole, preventivno vzgojo voznikov, mentorstvo iz prometne vzgoje na osn. šolah, uresničevanje družbene samozasčite, sodelovanje z regijskimi društvi, z občinskimi in krajevnimi organi, dobro obveščanje članstva itn.

Za napako v članku »AMD Ravne: brezplačen prevoz in pravni nasveti«, in sicer pri tel. številki, se opravičimo. Pravilna je (062) 861 252.

Avgust Knez

SREČANJE STAREJŠIH ALPINISTOV NA RADUHI

Alpinizem na Koroškem ima korenine že leta pred vojno, vendar ga je ta temeljito zavrla, po njej in do danes pa je v velikem razcvetu. Mnogo bi se pozabilo, zato so se alpinisti s Koroške odločili s pomočjo raziskovalnih skupnosti Koroške regije zapisati o vsem, kar spada v alpinizem. Nalogo smo razdelili na dva dela:

— raziskovanje zgodovine alpinizma — izdati ob koncu leta 1982 alpinistični vodnik treh sten — Raduhe, Pece in Uršlje gore. V ta namen smo 5. junija organizirali srečanje starejših alpinistov na Grohatu pod Raduho.

Bil je lep dan, sonce je sijalo skozi tanko mrežo meglice, pred Bukovnikovo hišo je na razmajani klopi sedelo nekaj starejših povabljenih alpinistov in veliko mladih, ki so naslednji dan plezali v steni Raduhe. Bili so dobre volje in odpravili smo se proti koči. Med potjo nam je Raduha odkrivala ostenja z desne strani, ki jih zaljubljeno pogledujemo, kakor si jih je tovariš Krajger leta 1927, ko se je prvič prebijal na Raduho skozi zaraščeno grmovje in gozd.

Na koči smo si naredili okroglo mizo (iz dveh pravokotnih) in po večerji je Miran prevzel besedo in pogovor se je razvel. Najprej o opravljenem delu posameznih generacij. Tov. Krajger je povedal, kdaj in kakšno so bili začetki plezanja v Raduhi. Med vojno alpinizma in planinstva ni bilo, delovali so le posamezniki. Do stit alpinistov je padlo. Po vojni so se zvrstile generacije, od katerih je vsaka dala svoj prispevek, da je prišel koroški alpinizem na visoko raven, do svoje velike odprave.

Rok je popestril večer z diasi s Himalaje (Daulagiri), proti polnoči se je zaslila še pesem.

Sonce je vžilo, ko so nas dišeči ajdovski žganci povabili v kuhinjo. Čez uro smo se že vzpenjali proti sedlu ob zavarovani poti. Ogleдали in pogovorili smo se o prepleznih smereh vedno obiskane male Raduhe. Ogleдали smo si stene srednje Raduhe, kjer so največ plezali starejši alpinisti in so nekatere smeri kasnejše generacije nanovo preplezale. Odkrili smo precej starih smeri, tako da bo odslej znano tudi delo starejših generacij mlajšim. Prišli smo do Lojzovega kamina in od tu naprej smo si ogledali veliko Raduho le mlajši alpinisti. Velika Raduha se je nanovo pokazala kakor »zadnje«² samotni kraj na tej zemlji.

S srečanjem je raziskovalna naloga alpinizma precej pridobila. Srečali so se starejši med seboj, mlajši spoznali svoje predhodnike. Bolj bomo spoznali njihovo delo, bolj ga bomo znali ceniti. Škoda le, da niso prišli vsi povabljeni. Tistim, ki so se vabilu odzvali, pa se lepo zahvaljujemo.

Stanko Mihev

PREDSTAVLJAMO ATLETA IVA OKROGELNIKA

Član »družne«² koroških vrhunskih športnikov, ki na mnogih pomembnih državnih in mednarodnih tekmovanjih dostojno zastopajo svoje klubsko športnike in športne delavce koroške krajine, je nedavno postal tudi 20-letni ključavničar v tozdu energija Ivan Okrogelnik, član Koroškega atletskega kluba Ravne — tekač na dolge in srednje proge, ki je v zadnjem času, kot reprezentant doma in v tujini dosegel odlične uspehe.

»Z atletiko sem se aktivno pričel ukvarjati pred dobrimi petimi leti, in sicer kot dijak poklicne kovinarske šole na Ravnah. Za atletiko me je navdušil profesor telesne vzgoje Esad Hadžić, predvsem pa moj trener Janko Kotnik, »je pričel pripovedovati Ivan Okrogelnik, ki smo ga za kratak čas »rešili«² težkega remontnega dela pod vročevodnim kotlom v kotlarni. V začetku mi je bilo nekoliko težko, saj sem se moral najprej navaditi na novo okolje, (doma sem namreč v Dravogradu) predvsem pa na obveznosti v šoli in v atletskem klubu. Le z dobro voljo in z ljubeznijo do atletike sem vse težave, če jih lahko tako imenujem, uspešno prebrodil.«



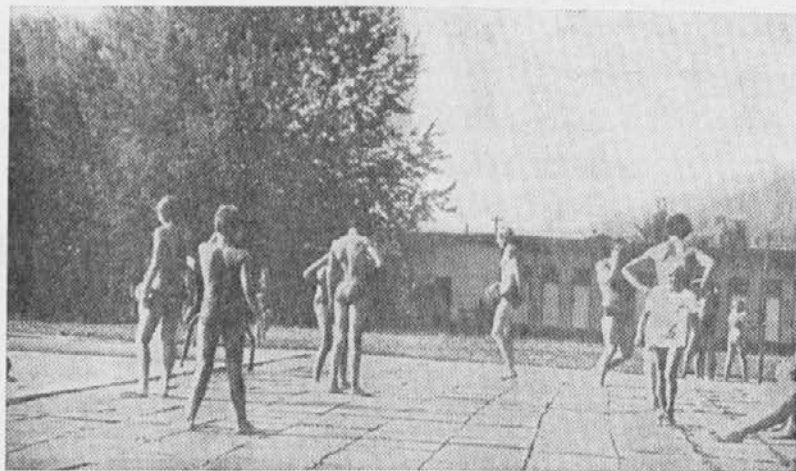
Ivan Okrogelnik

»Preden ste z dobrimi teki na atletskih stezah opozorili nase, ste nedvomno morali veliko trenirati in prestat. Kako ste sploh začeli živeti atletsko življenje?«

»Čeprav sem s z atletiko prvič srečal leta 1977, sem resno pričel trenirati šele leto dni pozneje, in sicer v parku telesne kulture na Ravnah. Tako sem v začetku dnevno pretekel od 10 do 15 kilometrov. Redni vsakdanji treningi so dali prve rezultate v Jeseni leta 1977, saj sem si na krosu dela v Ajdovščini, med mlajšimi mladinci, ki sem ga dosegel le z dobrimi treninami in napotki trenerja Janka Kotnika, pritekel drugo mesto. Prav ta uspeh, mi je dal še več volje do atletike in do treningov. Tako sem se skozi vsa zimo 1978—1979 resno pripravil za novo sezono. Dobro sem se namreč zavedal, da bom v novi sezoni moral tekmovati med starejšimi mladinci. Ze spomladi na prvem republiškem krosu, ki je bil v Ajdovščini, sem kljub močnejši konkurenci dosegel četrto mesto. Leta 1979 pa sem uspešno tekel tudi na stezi, kjer sem kar dvakrat dosegel drugo mesto na republiškem prvenstvu.«

Jeseni leta 1979 je Ivan uspešno končal kovinarsko šolo in se kot ključavničar zaposlil v ravenski železarni tozdu energija. Kljub zahtevnemu ključavničarskemu delu in drugim obveznostim s treninami ni prenehal, temveč se je še bolj zagrizen spoprijel z zahtevnimi treninami.

»Medtem ko sem v začetku svoje atletske kariere lahko treniral dvakrat dnevno, so se z zaposlitvijo moji treningi povsem spremenili, saj že nekaj časa treniram samo enkrat na dan, in sicer od 14. ure dalje, torej po končanem delu v železarni. Moram reči, da sem se leta 1979 zelo resno pripravil na novo sezono. Tako sem se januarja 1980 najprej udeležil »belega krosa«² v Beogradu, na katerem je bil tudi pregled pripravljenosti tekačev za



Kje je žoga?



Mir

Veliki Raduhi. Smer smo imenovali Binkoštna in je ocena IV. V+ (dva raztežaja), ostalo II-III, višina 250 metrov.

S. M.

DA NE POZABIMO

Prevaljski planinci so 23. maja 1982 obiskali partizansko bolnišnico »Franja«.

Gradnja bolnišnice se je začela v decembru 1943 v soteski Pasice pri Novakih za potrebe IX. korpusa, ki je vključeval sedem brigad in večje število odredov, skupno okrog 10.000 borcev, na ozemlju, kjer je imel sovražnik konec leta 1943 v 281 postojankah nad 75.000 vojakov. 23. decembra 1943 je bolnica sprejela prve ranjence. Organizacijo je vodil dr. Viktor Volčjak po nasvetu domačih aktivistov. Januarja 1944 je upravo prevzela dr. Franja Bojce-Bidovec, po kateri je objekt dobil ime. Zaradi nujnih potreb so bolnišnico povečali (12 barak, invalidski dom). Imela je še oddelek A na Cerkljanskem vrhu ter oddelek B in C v bližnji Davci. Bolnišnica je imela lastno elektrarno, rentgen in številne bunkerje za ranjence in za obrambo v strmih stenah. Bolnico so večkrat napadli, vendar je sovražnik ni mogel uničiti. Hkrati je lahko zdravila 108 ranjencev. Skupno se je v njej zdravilo prek 500 težkih ranjencev.

Bolnišnica »Franja« je danes takšna, kakršna je bila zgrajena v letih hude preizkušnje. Ostala je neuničljivo izročilo veličine osvobodilnega boja in trpljenja našega ljudstva in tudi iznajdljivosti zdravstvenih delavcev, ki so v najtežjih okoliščinah našli najprimernejšo rešitev za pomoč ranjenim borcem.

Planinci so si ogledali tudi Cerkno in obiskali planinski dom na Gerpeki. Za vse prijavitelce je zmanjkalo prostora v avtobusu, zato bodo drugo leto ponovili izlet

Andreja Cibron

AVTOMAT

»Včeraj sem videl zelo zanimiv avtomat.«

»Kaj pa prodaja?«

»To na njem sploh ne piše. No, vseeno sem vrgel vanj kovanec za 10 din.«

»In kaj si dobil?«

»Listek, na katerem je pisalo: HVALA!«

DOBRA ŽENA

»Madonca, imam prekrasno ženo, in še napredna je. Za celih 10 let je pred mano.«

»Kako pa to veš?«

»Porabila je že vse moje prejemke do leta 1992.«

FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILA



FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILA

FAVNA

V okviru dolgoročnega planiranja izdaje »favna« je izdala skupnost jugoslovanskih PTT letos serijo priložnostnih poštinih znamk za štiri vrednosti, na katerih so prikazani vrabci, ptice iz vrst pevk in družine ščinkavcev:

3,50 din — domači vrabec
5,60 din — domači vrabec
8,00 din — planinski vrabec
15,00 din — planinski vrabec

Likovna obdelava je delo Andreja Milenkoviča. Znamke so bile natisnjene v zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu v tehniki večbarvnega ofseta v polah po 25. V prodajo so prišle 24. maja, istega dne je dala »Jugomark« v prodajo priložnostni ovitek oziroma ovitek prvega dne izdaje FDC.

90-LETNICA ROJSTVA JOSIPA BROZA TITA

Ob 90-letnici rojstva Josipa Broza Tita je izdala skupnost jugoslovanskih PTT priložnostno poštino znamko za 3,50 din. Letos smo slovesno proslavili 90-letnico rojstva tovariša Tita, graditelja naše zgodovine. Josip Broz Tito se je rodil leta 1892 in je vse svoje življenje vgradil v našo socialistično, samoupravno in nevrščeno skupnost.

Motiv za znamko je portret Josipa Broza Tita, delo akad. slikarja Draga Došena iz Beograda, ki je reproducirano v monografiji »Tito v delih likovnih umetnikov Jugoslavije«. Grafična obdelava znamke je delo Andreja Milenkoviča, znamke so natisnili v švicarski tiskarni »Hello Courvoisier, S. A., La Chaux-de-Fond v tehniki večbarvne hellogravure v polah po 9.

Znamke so prišle v prodajo 25. maja 1982. Istega dne je dala »Jugomark« v prodajo priložnostni ovitek oziroma ovitek prvega dne izdaje (FDC) ter maksimum karto.

ZA VROČE IN DEŽEVNE DNI

PRILOŽNOST

»Tovariš zdravnik, ali lahko s svojim petnajstletnim sinom govorim o intimnih zadevah?«

»Seveda lahko, marsikaj se boste naučili.«

GOVOR

Dva šefa računovodstva se pomenkujeta.

»Ali si ti že kdaj govoril pred večjo množico ljudi?« vpraša prvi.

»Seveda sem.«

»In kaj si jim rekel?«

»Tovariši in tovarišice, jaz sem nedolžen.«

ALI — ALI

Mož se vrne iz službe, in ko stopi v stanovanje, zavoha vonj po zažganem.

»Draga,« reče, ali kaj kuhaš ali pa ...«

»Ali pa kaj?«

»... ali pa likaš.«

TRGOVCI IN POL

Trije trgovci hvalijo svoje sposobnosti. Prvi pravi:

»Prodal sem nekemu kmetu molzni stroj, čeprav ima samo eno kravo.«

»Hm,« pravi drugi, »neki družini sem prodal pralni stroj in televizor, čeprav sploh nimajo elektrike v hiši.«

»To ni nič,« pravi tretji, »jaz sem nekemu prodal uro s kukačico in tri vreče hrane za ptice.«

PLJUVANJE

V kupeju sedita dva potnika. Nenadoma prvi pljune drugemu točno mimo glave. Takoj zatem se predstavi:

vstop v državno reprezentanco. V Beogradu sem dosegel drugo mesto in tako postal resen kandidat za člana državne reprezentance. Prehod v skupino najboljših jugoslovanskih mladih tekačev, s katerimi sem že 20 dni treniral na Pokljuki in v Puli, pa mi je preprečil poziv za odhod v JLA. Pri vojaških pozivih sem s treningi povsem prenehel, trenirati pa sem pričel šele po odsluženju roka. Da nisem treniral skoraj leto dni, se mi je še najbolj poznalo v sezoni 1981, saj sem šele proti koncu uspel nadoknaditi zamujeno. Da sem bil spet telesno in kondicijsko pripravljen, se je pokazalo že na prvi resni tekmi, saj sem bil zmagovalec kriterijev slovenskih mest. Udeležil sem se tudi republiškega prvenstva v Novi Gorici, in sicer teka na 5 tisoč metrov in dosegel osmo mesto.«

»Kako ste startali v letošnjo sezono?«

»Kot prejšnja leta sem tudi letošnje pričel z veliko volje in z mnogimi namerami. Tako so tudi moji treningi postali mnogo bolj zahtevni in naporni, saj sem kot član moral v zimskem času preteči vsak dan po 20 kilometrov. Omeniti velja še nekaj tekmovalj, ki sem se jih udeležil konec leta 1981. In sicer sem 22. decembra na krosu JLA v Ljubljani dosegel tretje mesto. Februarja letos sem tekkel v Avstriji na mednarodnem krosu in za barve Jugoslavije pritekel drugo mesto. Spomladi sem tekkel na republiškem krosu in v finalu izgubil naslov republiškega prvaka. Tekel sem tudi v Sarajevu na državnem prvenstvu, kjer sem bil tretji. Menim pa, da bi lahko bil mnogo boljše ali pa bi celo postal državni prvak, če ne bi vso noč do Sarajeva potoval z vlakom in če ne bi šel na 8 tisoč metrov dolgo težko progo utrujen. Kakorkoli že, z dobrim tekem sem si v Sarajevu končno zagotovil mesto v državni reprezentanci za balkanski kros, ki je bil 14. marca letos v Atenah. Tudi v Grčiji sem se z vso močjo boril za Jugoslavijo, saj sem osvojil deveto mesto. Ekipe mlajših članov, za katero sem tekkel, pa je bila prva.«

Ob koncu pogovora je Ivan Okrogelnik še pripomnil, da sta v državni reprezentanci samo dva tekača, ki morata trdo delati vsak dan v svojih delovnih organizacijah, in da trenirata samo enkrat dnevno.

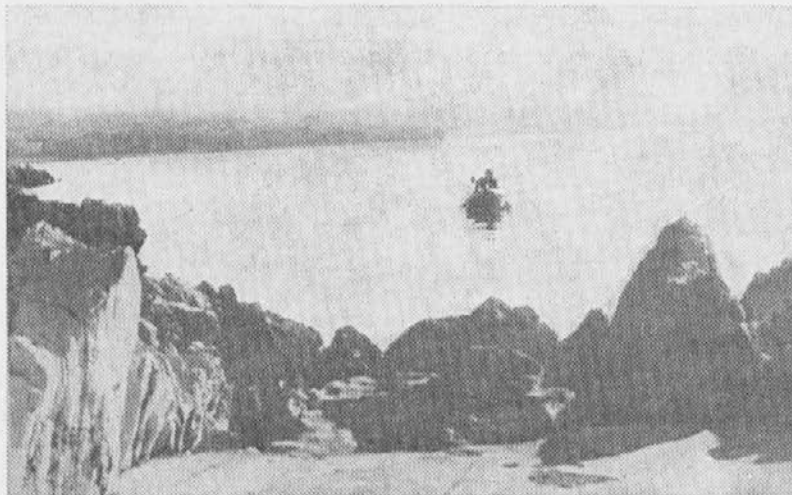
Rudi Pogorevc, Ivanov delovodja, pa je povedal, da je Ivan zelo dober delavec in tovariš in da ima vse vrline, kot jih morajo imeti vrhunski športniki. Tov Pogorevc je tudi menil, da bi Ivan moral dobiti lažje delo in boljše pogoje za treninge. In da ni pošteno, da mora Ivan v tozdu energija opravljati najbolj težka in zahtevna remontna in druga dela in da mu kot vzdrževalcu energetskih naprav kaj drugega ne preostane.

F. Rotar

ALPINISTIČNE NOVICE

13. 6. 1982 sta Rok Kolar in Igor Ježovnik preplezala smeri Welzenbach v vzponu in Pallavicini v sestopu v severovzhodni steni Grossglocknerja v Visokih Turah. Vreme je bilo slabo.

20. 6. sta Janez Zalig in Robi Jamnik preplezala Direktno v Stajerski Rinki. Istega dne sva Dušan Planinc in Stanko Mihev preplezala novo smer v Mali Raduhi. Smer poteka med Pristavškovo in Zivo — ocena V..A1, eno mesto A2. Imenovala sva jo Poslednji



Povratek



»Rakovica«

POPLAVA KARNETOV

Posebna oblika pakiranja, v katerih neke pošte nudijo nove izdaje, t. i. karneti, so že kazale nov filatelistični val. Na žalost pa poplava takšne oblike pakiranja in nepraktičnost za vstavljanje v zbirko vedno bolj zmanjšuje zanimanje. Samo v ZRN je bilo v zadnjih mesecih izdano 10 karnetov za Berlin.

Filatelisti se temu upirajo, saj ne morejo normalno spremljati vseh kombinacij in izpolnjevati svojih zbirk. Vse pogostejše so zahteve, da se takšno izigravanje bojkotira.

f. u.

IZBIRAMO IZREKE

Človeku se obeta pot v vesolje, hkrati pa mu grozi pot v podzemlje.

*

Pot okoli meseca je bližnjica na poti do človeka.

*

Nihče ni kriv za svoje rojstvo, mnogi pa za svojo smrt.

*

Samo norec ima otroka za norca.

*

Iz knjige mnogo zvemo, čeprav o njej malo vemo.

*

Ljudi delimo na ljudi in ljudi, drugih ni.

Courteline

*

S svojimi napakami živimo kot s svojimi vonjavami: ne čutimo jih, motijo le druge.

Lambret
(Izbrala S. Kešelj)

KOROŠKI KINEMATOGRAFI V JULIJU

Koroški kinematografi Crna, Mežica, Žerjav, Prevalje, Ravne, Dravograd in Slovenj Gradec bodo predvidoma v juliju predvajali naslednje filme:

- KRČMA IZGUBLJENIH, italijanska drama — do 6. 7.
 UBIJALCI NA MOTORJIH, italijanski pustolovski — do 8. 7.
 LOVEC NA MORSKE PSE, italijanski pustolovski — do 8. 7.
 SOKOLOVA SENCA, ameriški pustolovski — do 14. 7.
 ZADAH VOJNE, ameriška vojna drama — 1. do 13. 7.
 NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE, hongkonški karate — 1. do 13. 7.
 RAZBITO STEKLO, angleška glasbena drama — 1. do 15. 7.
 ZACETI ZNOVA, ameriška komedija — 1. do 15. 7.
 TOM HORN, ameriški vestern — 1. do 15. 7.
 LJUBEZEN POD 17 LETI, nemška drama — 1. do 18. 7.
 SHOW STRAHU IN GROZE, ameriška grozljivka — 7. do 27. 7.
 KARATE IZ SVETIŠČA SAOLIN, hongkonški karate — 7. do 27. 7.
 OTOK PIRATOV, ameriški pustolovski — 8. do 25. 7.
 RESNICNE ZGODBE, IV. del, nemška komedija — 9. do 21. 7.
 DAN KOBRE, italijanski pustolovski — 13. do 26. 7.
 PLAZ, nemška grozljivka — 15. 7. do 1. 8.
 BEG IZ ALKATRAZA, ameriški pustolovski — 16. do 27. 7.
 ŽENA TEDNA, francoska kriminalna — 21. 7. do 11. 8.
 VIRUS, japonski znanstveno fantastični — 30. 7. do 15. 8.
 DEKLE ZA POČITNICE, italijanska komedija — 26. 7. do 8. 8.
 KARIBU S SEVERA, italijanski pustolovski — 28. 7. do 18. 8.

Poseben filmski program za otroke in mladino v letnih počitnicah

Da bi ustregli čim večjemu številu otrok in mladini, bomo filmske predstave organizirali dopoldne in popoldne, cena vstopne bo nižja. O dnevnih predstavah bodo krajanje sproti obveščali.

Posebni program:

- SOKOLOVA SENCA, ameriški pustolovski, — do 14. 7.
 TOM HORN, ameriški vestern — 1. do 15. 7.
 MAČEK NA DIVJEM ZAHODU, ameriška risanka — 5. do 12. 7.
 OTOK PIRATOV, ameriški pustolovski — 8. do 25. 8.
 TOM IN JERRY, ameriška risanka — 19. do 26. 7.
 ABBA, švedski glasbeni — 24. 7. do 8. 8.
 GOSJI PASTIR MATIJA, madžarska risanka — 6. do 16. 8.
 INDIJANSKI POGLAVAR TECUMSE, nemški vestern — 5. do 22. 8.
 POPAJEVE NORČLJE, ameriška risanka — 9. do 16. 8.
 JUNAK VESOLJA, ameriški znanstveno fantastični — 12. do 25. 8.
 KASKADERJI, ameriški pustolovski 18. 8. do 8. 9.

Koroški kinematografi
Prevalje

MIRKO KREJAN

Dragi Mirko!

Rodil si se 31. oktobra 1928 v številni kmečki družini v času, ko ni bilo izobilja in sigurnosti in ko je bilo treba za kos kruha trdo delati ves dan. Mladost si preživel doma, kjer si se učil živeti od dela in kjer si spoznal njegovo vrednost ter se tako oblikoval v trdno osebnost. To se je izkazalo tudi v vojni vihri, saj si bil še zelo mlad interniran v mariborskem zaporu, od koder si kasneje pobegnil v partizane. Vojna je bila dodatna težka preizkušnja. V njej si spoznal veliko gorja, pa tudi veliko ljubezen do rodne grude, do svoje domovine.



Po osvoboditvi si še odslužil vojaški rok kot vodnik I. razreda in kasneje ostal vseskozi zvest član Zveze rezervnih vojaških starešin.

Med nas kovače si prišel konec leta 1954 in si ostal naš do poslednje ure svojega življenja. Med tem časom si se leta 1961 poročil in se čez eno leto za stalno iz Mislinje preselil na Ravne, na Čečovje. Rodila sta se ti hčerka in sin, ki si ju vzgajal preprosto in pošteno, kakršno je bilo tudi tvoje življenje.

Pred dobrim letom smo pospremili tvojo ženo na zadnjo pot, danes pa se moramo posloviti od tebe.

Med kovači si preživel 28 let in v teh letih si prijel za vsako delo, ki ga je bilo treba opraviti. Bil si skromen in tih in nisi poznal besede »ne« ali »ne morem«.

Tvoje življenje se je odražalo v tvojem delu. Rad bi še ostal med nami, a te je kljub tej želji od nas odtrgala huda bolezen. Živel si težko življenje in taka je bila na

žalost tudi tvoja smrt, vendar si kljub temu živel tiho in se tako tudi od nas poslovil.

Dragi Mirko, hvala za ves trud in opravljeno delo, ki ga bomo z mislijo nate nadaljevali in se na tak način dostojno poklonili tvojemu spominu. V imenu vseh kovačev, družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov izrekam tvojim svojem in vsem sorodnikom iskreno sožalje. Naj ti bo lahko koroška zemlja!

ANTON KRIČEJ

Dragi sodelavec!

Ko smo prihajali v železarno, da začnemo nov delovni teden, smo doživeli kruto presenečenje. Vest, da je prenehalo biti tvoje srce, je bila težka in boleča. Izguba sodelavca, tovariša in prijatelja, obenem pa izkušenega jeklarja nas je zelo prizadela.



Med jeklarje si vstopil pred tridesetimi leti. Rojen v kmečki družini si se zgodaj srečal s trdim kmečkim delom. To delo opravljal po strminah koroških bregov zahteva še posebne napore.

Ta navada te je celo vzpodbujala, da si se ob prihodu v železarno odločil za še bolj garaško in vroče delo. V topilnici si začel pri najenostavnejšem, vendar trdem, garaškem delu. Bil si ročni nakladalec starega železa za martinovko, pomočnik pri peči, jamski delavec in prvi pomočnik pri visoko frekvenčnih pečeh.

S svojo vestnostjo in prizadevanostjo si si pridobil ustrezno znanje in strokovnost, da si zadnjih 15 let opravljal najzahtevnejša dela v tehnološkem procesu izdelave jekla od starega železa do odlitka.

V letih svojega uspešnega dela kot prvi talilec na indukcijski peči si tiho prenašal izkušnje in znanje na mlajše, vedno nove sodelavce. Zato je bila tvoja priljubljenost med sodelavci tudi tako velika. Poleg trdega garaškega jeklarjenja nisi zanemarjal domačih opravil, ki jih je zahtevala zemlja tvoje domačije. Seveda so ti pri tem delu zvesto pomagali žena in sinova.

Vsega, kar ste si v družini s trdim delom ustvarili in pridelali, ti kruta usoda ni dala uživati. Niti to ti ni bilo dano, da bi se veselil z nami, da bi ob odhodu v pokoj govoril mlajšim: »Pa sem le kljub garaškemu delu v topilnici zdrav dočakal upokojitev.«

Kot požrtvovalnega, vestnega sotovariša jeklarja te bomo ohranili v večnem spominu. Ženi in otrokom ter drugemu sorodstvu izrekamo v imenu jeklarjev in njihove OZS iskreno sožalje.

KADROVSKKE VESTI

TOZD - DEL. SKUPNOST	SKLENILI DEL. RAZMERJE			SKUPAJ	FLUKTUACIJA				SKUPAJ	PLAN ŠTEV. DEL.	DEJ. ŠTEV.	% ZAP. INVAL.	ŠTEV. DEL. V POSTOPKU I K
	IZ JLA	IZ ŠOLE	DRUGO		ODPOVED	BREZ ODPOV.	JLA	DRUGO					
JEKLARNA	3		1	4	2	3		1	6	357	361	12,47	4
JEKLOTVARNA	1			1	3	1			4	515	524	13,36	17
VALJARNA			2	2	1	2			3	440	436	11,93	13
KOVAČNICA	3		5	8				1	1	285	284	10,22	-
JEKLOVLEK	2			2						104	100	16,00	1
KALILNICA										54	51	17,65	-
ORODJARNA										72	72	1,39	1
STROJI IN DELI	2		1	3	1	1	1		3	490	493	8,73	5
INDUSTRIJ. NOŽI	4			4	1				1	215	215	12,10	6
PNEVMAT. STROJI	3			3						202	199	12,57	5
VZMETARNA					1				1	142	127	11,82	5
REZALNO ORODJE	1		3	4	2				2	309	304	6,91	2
KOVINARSTVO	1		1	2						145	145		-
ARMATURE	1		3	4						133	118	1,70	-
ENERGIJA	1			1						114	110	5,46	-
ETS	2			2	1				1	211	218	4,13	1
SGV	3			3	1				1	442	438	5,71	*
TRANSPORT										115	115	3,48	2
PIT										54	51	3,93	-
RPT					2				2	237	232	12,94	1
KOMERCIALA			1	1						261	265	11,70	4
KONTROLA KAKOV.					1				1	209	204	15,69	4
DRUŽBENI STAN.			5	5						50	52	5,77	-
RACUNOVODSTVO			2	2						115	114	7,02	-
GOSPODARJENJE										75	69	-	-
KSZ			1	1	1				1	214	210	29,53	3
PFS										43	41	2,44	-
SKUPAJ	27		25	52	17	7	1	2	27	5668	5548	10,22	74

Učenci o svojem proizvodnem delu v železarni Ravne

Od 8. februarja do 4. junija se je v naši železarni zvrstilo na proizvodnem delu oz. delovni praksi 220 učencev, od tega: 92 učencev kovinarske, 53 metalurške, 40 učencev pedagoške, 20 učencev naravoslovno-matematične usmeritve iz Srednje šole tehniško naravoslovne in pedagoške usmeritve Ravne, 10 učencev elektrotehniške usmeritve iz Rudarskega šolskega centra Titovo Velenje in 5 učencev lesarske usmeritve iz Lesarskega šolskega centra Maribor.

Učenci kovinarske, pedagoške in naravoslovno-matematične usmeritve so opravili proizvodno delo v naslednjih temeljnih organizacijah: stroji in deli, pnevmatični stroji, orodjarna, industrijski noži in rezalno orodje.

Učenci metalurške usmeritve so opravili proizvodno delo v naslednjih temeljnih organizacijah: valjarni, kalilnici, kovačnici, jeklarni, jeklovleku in jeklolivarni. V jeklolivarni so opravili proizvodno delo tudi učenci lesarske usmeritve. Učenci elektrotehniške usmeritve so opravili proizvodno delo v temeljni organizaciji ETS.

Ob zaključku proizvodnega dela so učenci izpolnili vprašalnik. Na osnovi odgovorov smo pripravili kratko analizo o zadovoljstvu z delom, vključevanju v samoupravne aktivnosti in občutku o varnem delu.

1. Vsi učenci so bili seznanjeni s proizvodnjo v TOZD, saj so si ogledali večino delovnih mest.

2. V metalurških TOZD so bili vključeni v samoupravne aktivnosti, saj se jih je 66% udeležilo kakega sestanka, v mehanskih TOZD pa le 47%.

3. Anketiranci so izjavili, da so se z delavci največ pogovarjali v metalurških TOZD o referendumu (40%), v TOZD mehanske obdelave pa o zboru delavcev (48%). Na drugem mestu tako pri metalurških kot pri mehanskih TOZD so pogovori o delavskem svetu.

4. Na odgovor — sploh se nisem pogovarjal o samoupravnem odločanju z delavci — je pritrnilo odgovorilo 36% anketirancev v metalurških TOZD in le 7% v mehanskih TOZD.

Ob teh podatkih lahko ugotavljamo, da je kljub kratkemu trajanju proizvodnega dela vsaj polovica učencev dobila nekaj vpogleda v delovanje samoupravljanja. Rezultat bi bil lahko boljši, če bi od vsega začetka v TOZD intenzivneje vključevali učence v samoupravne aktivnosti.

5. Večina učencev meni, da je bilo dovolj poskrbljeno za varno delo (v mehanskih tozdh 97%, v metalurških pa 90%).

6. Proizvodno delo so učenci ocenjevali takole:

	mehanski	metalurški
— prekratko trajaja	55%	64%
— zanimivo delo	74%	81%
— večje vključevanje v direktni proizvodni proces	16%	12%

Iz podatkov lahko sklepamo, da so bili učenci s proizvodnim delom za nianso bolj zadovoljni v metalurških tozdh. Ker so to bodoči metalurgi, je to za našo delovno organizacijo vzpodbudno, kajti interes za metalurgijo je v preteklem obdobju precej upadel.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem tozdh valjarna, delavnica armatur, iskreno zahvaljujem za darilo. Vsem skupaj želim veliko sreče in še nadalje mnogo uspeha pri delu.

Vili Naveršnik

KUD »Prežihov Voranc« ter ing. Mitju Šipku za priložnostni govor na akademiji ter nastop v »Svetnečem Gašperju«.

Vsem hvala in še kdaj nasvidenje!
Odbor DI Ravne

ZAHVALA

OO sindikata TOZD kontrole kakovosti se toplo zahvaljujem za pomoč ob mojem dolgotrajnem zdravljenju, sodelavcem pa za pozornost in obisk.

Jože Kotnik

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame, babice in prababice Marije Kajzer se iskreno zahvaljujem vsem, ki so darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Sinovi in hčerki z družinami

Vsem, ki so nam ob izvedbi obeh prireditve pomagali, se za pomoč najlepše zahvaljujemo, še posebej Holmeškemu oktetu za nastop na skupščini, recitatorjema in folklorni skupini

NAŠI UPOKOJENCI



Angela Zlahtič, roj. 28. 3. 1930, v železarni od 2. 9. 1963, nazadnje v tozd jeklolivarna kot brusilka na stabilnem brusilnem stroju. Star. upokojena 30. 6. 1982.



Ivan Filip, roj. 29. 8. 1928, v železarni od 26. 11. 1945 v tozd jeklolivarna, nazadnje kot ročni oblikovalec za najzahtevnejše kalupe. Inval. upokojen 8. 6. 1982.



Vilko Naveršnik, roj. 16. 1. 1926, v železarni od 3. 9. 1945, nazadnje v tozd valjarna kot ključavničar za najzahtevnejša dela. Star. upokojen 10. 7. 1982.



Ivan Ošlak, roj. 8. 2. 1929, v železarni od 2. 11. 1945, v tozd kovačnica, nazadnje kot stiskalec 1200 t stiskalnice. Star. upokojen 30. junija 1982.



Ernest Rutar, roj. 3. 12. 1921, v železarni od 1. 4. 1937, nazadnje v tozd stroji in deli kot skoblar. Star. upokojen 30. junija 1982.



Josip Pavlinec, roj. 20. 11. 1928, v železarni od 25. 6. 1968, v tozd jeklolivarna, nazadnje kot monter verig. Inval. upokojen 11. 6. 1982.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta Ivana Kragelnika se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se pevcem Vresa, govorniku tov. Žunku, Pihalnemu orkestru ravenkih železarjev in g. župniku za opravljeni obred. Posebej se zahva-

ljujemo za darovane vence in denarno pomoč njegovim bivšim sodelavcem iz orodne brusilnice, tozdu RO, del. skupnosti posebne finačne službe, del. skupnosti za računovodstvo, sosedom, znancem in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali. Hvala tudi osebjem koroškega zdravstvenega doma za pomoč.

Žalujoči: žena Anica, hčerki Tatjana in Marjana, sin Milan z družino ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža, očeta, dedka in brata Ivana Miheva se zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in nas tolažili. Zahvaljujemo se vsem darovalcem lepega cvetja. Posebna hvala sodelavcem CLS Otiški vrh, OOS VVO Ravne, VVO Ravne — enota Mežica, TOZD vzmetarna in DS KSZ — komunalni oddelek. Hvala tudi govorniku Roku Gorenšku in g. župniku ter sosedom za vso pomoč v najhujših trenutkih. Zahvalimo se vsem, ki so ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Marija, sinova, hčerka z družino, brat, sestre in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedija in brata Leopolda Razdevška se zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in nas tolažili. Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja. Posebna hvala govorniku Francu Poriju, TOZD pnevmatični stroji, delovodski šoli in sostanovalcem za lepe vence in pomoč. Zahvaljujemo se vsem, ki so ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše ljubljene mame in stare mame Marije Balazič se zahvaljujemo vsem sosedom in prijateljem za darovano cvetje in za spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala g. dekanu za obred in vsem TOZD RPT, TRO, ČGP Delo, Gorenje in Merx za darovano cvetje.

Zahvaljujemo se tudi pevcem s Prevalj in pihalnemu orkestru za odigrane žalostinke.

Žalujoči otroci: Olga, Majda in Jože z družinami ter Miha in Franc

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubelega moža, očeta in brata Antona Kričaja se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo ZB železarne Ravne, sodelavcem TOZD jeklarna, mladincem Reke, obema govornikom, godbi in g. kaplanu za pogrebni obred.

Žalujoči: žena Marija, sinova Toni, Milan, brat in sestra

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta Ivana Kopmajerja se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga v tako lepem številu pospremili na zadnji poti.

Hvala vsem, ki so darovali vence, godbi in pevcem, govornikom in g. župniku. Še posebej se zahvaljujemo sosedama Mojci in Marici za nesebično pomoč.

Žalujoči: žena Viktorija, sinova Peter in Pavel, hčerki Lucija in Anka, brat Franc in sestra Mici z družino.

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame, in prababice Florjane Gošnjak se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hčerke in sinova z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše matere Alojzije Novinšek se zahvaljujemo za darovano cvetje, sočustvovanje in lepo udeležbo na njeni zadnji poti vsem sosedom, znancem, sorodnikom in sodelavcem iz tozdov valjarna, komerciala, pnevmatični stroji, jeklolivarna, del. skupnost PFS in GIP »Gradise«, zdravniškemu osebjem zdravstvenega doma Ravne in bolnici v Slovenj Gradcu (interni oddelek), pihalnemu orkestru in č. g. župniku.

Žalujoči: mož, sinovi Janko, Miran, Edi in hčerke Lojzka, Mimika, Jožica, Dragica z družinami.



Na anku

Izdaja delavski svet Železarne Ravne kot mesečnik v nakladi 5500 izvodov.

Ureja uredniški odbor: Jože Gruden, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radovič

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tiska ČGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Fotografije za to številko so prispevali: B. Debenjak, S. Jaš, F. Rotar, Z. Strgar, J. Sater, M. Ugovšek, S. Vevar, B. Vugrinec.